

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GİYİM ENDÜSTRİSİ VE MODA TASARIMI EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
**KUAFÖRLÜK VE GÜZELLİK BİLGİSİ EĞİTİMİ ANABİLİM
DALI**

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİNDE UYGULANMAKTA OLAN
ERKEK BERBERLİĞİ EĞİTİM PROGRAMININ
DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Zeynep ÇAKICI

ANKARA

Mart, 2010

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GİYİM ENDÜSTRİSİ VE MODA TASARIMI EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
**KUAFÖRLÜK VE GÜZELLİK BİLGİSİ EĞİTİMİ ANABİLİM
DALI**

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİNDE UYGULANMAKTA OLAN
ERKEK BERBERLİĞİ EĞİTİM PROGRAMININ
DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Zeynep ÇAKICI

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Gürcü ERDAMAR (KOÇ)

ANKARA – 2010

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Zeynep Çakıcı'ya ait 'Mesleki Eğitim Merkezlerinde Uygulanmakta Olan Erkek Berberliği Eğitim Programının Değerlendirilmesi' başlıklı tez 2010 tarihinde, jürimiz tarafından Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitimi Bilim Dalında yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Danışman

Yrd. Doç. Dr. GÜRCÜ ERDAMAR (KOÇ)

.....

Üye

Prf. Dr. TAYYİP DUMAN

.....

Üye

Prf. FATMA ÖZTÜRK

.....

ÖNSÖZ

Mesleki Eğitim Merkezleri iş piyasasına kaliteli eleman yetiştiren kuruluşlardır. MEM’lerde piyasanın ihtiyacına cevap verecek 109 farklı branşta eğitim verilmektedir. Bu branşlardan bir tanesi de erkek berberliğidir.

Erkek berberliği geçmişte de günümüzde de ihtiyaç duyulan bir meslek olmuştur. Bir çok alanda olduğu gibi erkek berberliğinde de yenilikler olmaktadır. Birey alanında başarılı olabilmek için kendini piyasanın ihtiyacı doğrultusunda yetiştirmek zorundadır. Bireyler MEM de aldıkları eğitim doğrultusunda kendini iş hayatına hazırlayacak, bir meslek sahibi olacaklardır.

Alınan eğitim ve eğitimin ne kadar başarılı olduğu yetiştirilecek eleman kalitesi açısından önemlidir. Bu nedenle eğitim programının aralıklarla değerlendirilmesi gerekir. Bu araştırma ile Mesleki Eğitim Merkezlerinde uygulanmakta olan erkek berberliği öğretim programına yönelik öğrenci ve öğretmen görüşlerinin alınması ve programın bu görüşler doğrultusunda değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Bu araştırma esnasında değerli görüşleri ile beni yönlendiren ve sıkıntılı zamanlarımda bana destek olan sayın danışmanım Yrd. Doç. Dr. Gürcü Erdamar (Koç)’a, her zaman her türlü yardımlarından dolayı sayın bölüm hocalarıma, anket uygulamasında samimi görüşlerini bildiren öğrencilere ve öğretmen arkadaşlarıma her türlü zorlukları aşmamda benden yardımlarını esirgemeyen aileme en içten dileklerimle teşekkür eder ve saygılarımı sunarım.

Zeynep ÇAKICI

ÖZET

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİNDE UYGULANMAKTA OLAN ERKEK BERBERLİĞİ EĞİTİM PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Çakıcı, Zeynep

Yüksek Lisans, Kuaförlük Ve Güzellik Bilgisi Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd.Doç.Dr. Gürcü Erdamar (Koç)

Mart -2010

Bu araştırma ile Mesleki Eğitim Merkezlerinde uygulanmakta olan erkek berberliği eğitim programına yönelik öğrenci ve öğretmen görüşlerinin alınması ve programın bu görüşler doğrultusunda değerlendirilmesi hedeflenmiştir.

Çalışma, tarama modeline dayalı, betimsel araştırma yöntemi ile yapılmıştır. Araştırmada kullanılan anketler araştırmacı tarafından hazırlanmıştır.

Araştırmanın evrenini Ankara ilindeki 12 Mesleki Eğitim Merkezi ve bu merkezlerde erkek berberliği bölümünde çalışan öğretmenler ve bu bölümde öğrenim gören son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem alma yoluna gidilmemiş, çalışmanın örneklemini 12 MEM’de çalışan 23 öğretmen ve bu programda öğrenim gören 280 son sınıf öğrencisi oluşturmuştur.

Araştırmada kullanılan veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen anket formu aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmacı tarafından öğretmen ve öğrenci görüşleri için birbirine paralel iki ayrı anket formu hazırlanmıştır. Hazırlanan anketler iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğretmen/öğrenciye ilişkin kişisel bilgiler yer almaktadır. Anketlerin ikinci bölümünde erkek berberliği eğitim programının hedef, içerik, eğitim durumları ve ölçme-değerlendirme yöntemlerinin uygunluğu ile ilgili maddeler bulunmaktadır.

Anket sonucu elde edilen veriler araştırmacı tarafından SPSS programında değerlendirilmiştir. Öğretmenlerin ve öğrencilerin erkek berberliği eğitim programının hedef, içerik, eğitim durumları ve ölçme-değerlendirme öğelerinin uygunluğuna ilişkin görüşlerinin yüzde ve frekans dağılımları alınmıştır.

Araştırmanın sonucunda öğrenci ve öğretmenlerin yarıya yakınının, erkek berberliği eğitim programının hedeflerini uygun buldukları saptanmıştır. Ayrıca öğrencilerin mesleki bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklar konusunda kendilerini yeterli gördükleri ve öğretmenlerin de benzer biçimde düşündükleri görülmüştür. Öğrenciler üç

yıllık eğitimi fazla bulurken, öğretmenler eğitim süresini yeterli olarak değerlendirmiştir.

Hem öğrenci hem de öğretmen görüşlerine göre, öğrencilerin çoğunluğunun saç kesimi, sakal bıyık traşı ve hijyen dersi hedeflerine ulaşabildikleri, saç renk verme ve saç kalıcı şekil verme derslerinin hedeflerine ise ulaşamadıkları sonucuna varılmıştır.

Öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre içeriği oluşturan ders, konu ve üniteler yeterlidir. Öğrenciler derslerin teorik bölümlerini fazla bulurken, öğretmenler bu görüşe katılmamış ve ders içeriklerinin uygun olduğunu belirtmiştir. Yine öğrenciler saç bakımı, iş analizi, saç geçici şekil verme teknikleri, saç kalıcı şekil verme teknikleri, saç renk verme, hijyen ve sakal bıyık traşı derslerinin saatlerini fazla bulmuşlar ve bu derslerin 32 saat olmasını istemişlerdir. Öğretmenler ise yalnızca saç geçici şekil verme teknikleri ve hijyen dersinin ders saatinin azaltılmasını istemiştir.

Öğretmen ve öğrencilere göre derslerin çok fazla teorik işlendiği, uygulamaya yer verilmediği ve sınıflarda da öğrenci sayısının fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hem öğrenci hem de öğretmenlere göre sınıflarda en fazla anlatım yöntemi kullanılmaktadır. Ayrıca sınavlarda en fazla çoktan seçmeli testlerin tercih edildiği, sınavların anlaşılır ve soru sayısının yeterli olduğu, sınavların bilenle bilmeyeni ayırt ettiği ve değerlendirme sonuçlarına göre öğretimin tekrarlandığı belirlenmiştir.

Öğrenci ve öğretmenlerin genel memnuniyet düzeylerine ilişkin görüşlerine bakıldığında ise öğrenci ve öğretmenlerin programa isteyerek katıldıkları, öğrencilerin program sonunda alacakları diplomanın bu eğitimi seçmede etkili olduğu ve öğretmenlerin erkek berberliği alanında öğretmenlik yapmada kendilerini yetersiz gördükleri saptanmıştır.

ABSTRACT

THE EVALUATION OF MALE HAIRDRESSER EDUCATION PROGRAMME WHICH IS CARRIED THROUGH PRACTICE IN CENTERS OF VOCATIONAL EDUCATION

Çakıcı, Zeynep

Master's Thesis, Division of Hairdressing and Beauty Care Education

Thesis Advisor: Yrd.Doç.Dr. Gürcü Erdamar (Koç)

March – 2010

The purpose of this study is to evaluate male hairdresser education programme which is carried through practice in centers of vocational education according to the opinions of teachers and students who are gone with.

Survey has been studied with describing research method which based on scanning method. The questionnarie has been prepared by the researcher.

Research has been studied with last class students and teachers working in male hairdresser department in 12 male hairdresser education centers in Ankara. There is no sample study in this research, sample is including 23 teachers working in and 280 last class students in 12 male hairdresser department.

Datas, used in survey have been had by the questionnarie prepared by the researcher. There are two questionnarie that are parallel each other for the opinions of teachers and students. Questionnarie includes two parts. In fist part, there are personal informations of teachers and students. In second part, there are items concerned with aim, content, educational level and appropriateness of measurement and evaluation in male hairdresser education programme.

All datas have been studied in SPSS programme by researcher. Percent and frequency of aim, content, educational level and appropriateness of measurement and evaluation in male hairdresser education programme have been studied.

According to the research findings, it is determined that approximately half of male hairdresser education programme is appropriate for aim according to the opinions of teachers and students. In addition, students think as their teachers that this programme is enough about student's vocational information level, skill, manner and

habits. Students think that 3 years education is much but according to the their teachers it is enough.

According to the teachers and students opinions, majority of students achieve to aim of programme about hair cut, beard moustache shave and hijgen course, but there is no achievement about getting color of hair and stable hair shape courses.

According to the teachers and students opinions, programme's includes are enough with in course, chapter and units. According to the students, teorical parts of programme are too much, but according to their teachers programme's includes are appropriate for education. In addition, students think that hair care, work analysis, temporary hair shape techniques, getting color of hair, hijgen and beard moustache shave courses' durations are too much. These courses must be 32 hours. According to the teachers, only temporary hair shape techniques and hijgen course durations must be reduced.

It is determined that there are much teorical parts of courses, there is no practice and there are too much students in classrooms. According to the teachers and students opinions, during the courses only explanation method is used. In addition, in exams multible choose method is used, questions are understood and enough for easy to advance level to evaluate exact exam results. After the exam results, some part of the course includes are repeated.

General satisfaktion level of teachers and students in this programme shows teachers and students join this programme with their wish, the certificate that is given end of the programe is effective on their choose and it is detemined that teachers are inadequate in male hairdresser department.

İÇİNDEKİLER

SAYFA NO.

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA LİSTESİ	I
ÖNSÖZ.....	II
ÖZET.....	III
ABSTRACT.....	V
İÇİNDEKİLER.....	VI
TABLolar LİSTESİ.....	İX
RESİMLER LİSTESİ.....	XI

BÖLÜM I

1.GİRİŞ

1.1.Problemin Durumu.....	1
Örgün Eğitim.....	2
Yaygın Eğitim.....	2
Türkiye’de Mesleki ve Teknik Eğitim.....	4
Mesleki Eğitim Merkezi.....	5
Erkek Berberliği Eğitimi.....	8
İlgili Araştırmalar.....	12
1.2.Amacı.....	15
Alt Amaçlar.....	15
1.3.Önemi.....	16
1.4.Varsayımlar.....	17
1.5.Sınırlılıklar.....	17
1.6.Tanımlar.....	18
1.7.Kısaltmalar.....	18

BÖLÜM II

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli.....	19
Evren ve Örneklem.....	19

Veri Toplama Araçları.....	20
Verilerin Analizi.....	23
 BÖLÜM III	
BULGULAR VE YORUMLAR	
III.1.Alt Problem 1’e Göre Bulgular ve Yorumlar.....	24
III.2.Alt Problem 2’ye Göre Bulgular ve Yorumlar.....	71
 BÖLÜM IV	
SONUÇ VE ÖNERİLER	
IV.1. Öğrencilerin Erkek Berberliği Eğitim Programına İlişkin	
Görüşleri İle İlgili Sonuçlar.....	112
IV.2. Öğretmenlerin Erkek Berberliği Eğitim Programına İlişkin	
Görüşleri İle İlgili Sonuçlar.....	114
Öneriler.....	115
 BÖLÜM V	
KAYNAKÇA.....	117
 EK	
Ek 1.Öğrenci Anketi.....	123
Ek. 2Öğretmen Anketi.....	131

TABLOLAR LİSTESİ

<u>TABLO NO</u>	<u>SAYFA NO</u>
Tablo: I.1 Kuaförlük ve Erkek Berberliği Meslek Dalları Çıraklık Dönemi Haftalık Ders Çizelgesi.....	8
Tablo: I.2 En Az Orta Öğretim Mezunları İçin Berberlik Alanı Kuaförlük ve Erkek Berberliği Meslek Dalları Çıraklık Dönemi Haftalık Ders Çizelgesi.....	10
Tablo: II.1 Mesleki Eğitim Merkezlerindeki Öğrenci, Öğretmen ve Şubeler.....	20
Tablo: III. 1 Öğrencilere İlişkin Kişisel Bilgiler.....	24
Tablo: III. 2 Öğrencilerin Hedeflerin Uygunluğuna İlişkin Görüşleri.....	26
Tablo: III. 3 Öğrencilerin Hedeflerin Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Görüşleri.....	30
Tablo: III.4 Öğrencilerin İçeriğin Uygunluğuna İlişkin Görüşleri.....	41
Tablo: III. 5 Öğrencilerin Programdaki Ders Saatlerinin Uygunluğuna İlişkin Görüşleri.....	46
Tablo: III.6. Öğrencilerin Ders, Konu ve Ünitelerin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri.....	47
Tablo: III.7 Öğrencilerin Programda Olmasını/Kaldırılmasını İsteddiği Derslere İlişkin Görüşleri.....	48
Tablo: III. 8 Öğrencilerin Eğitim Durumlarının Uygunluğuna İlişkin Görüşleri.....	49
Tablo: III. 9 Öğrencilerin, Programda En Çok Kullanılan Öğretim Yöntem Ve Tekniklerine İlişkin Görüşleri.....	57
Tablo: III.10 Öğrencilerin Programda En Çok Kullanılmasını İsteddiği Öğretim Yöntem ve Tekniklere İlişkin Görüşleri.....	58
Tablo: III.11 Öğrencilerin Ölçme Değerlendirme Yöntemlerinin Uygunluğuna İlişkin Görüşleri.....	59
Tablo: III.12 Öğrencilerin Programda En Sık Kullanılan Ölçme Değerlendirme Yöntemine İlişkin Görüşleri.....	63
Tablo: III. 13 Öğrencilerin Programda En Sık Kullanılmasını İsteddiği Ölçme değerlendirme Yöntemine İlişkin Görüşler.....	64
Tablo: III. 14 Öğrencilerin Programdan Genel Memnuniyet Düzeyine	

İlişkin Görüşleri.....	66
Tablo:III.15 öğretmenlerin Kişisel Bilgileri.....	71
Tablo: III.16 Öğretmenlerin Hedeflerin Uygunluğuna İlişkin Görüşleri...	72
Tablo: III.17 Öğretmenlerin Öğrencilerin Hedeflerini Gerçekleştirme Düzeyine İlişkin Görüşleri.....	76
Tablo: III.18 Öğretmenlerin İçeriğin Uygunluğuna İlişkin Görüşleri.....	87
Tablo: III.19 Öğretmenlerin Programdaki Ders Saatlerinin Uygunluğuna İlişkin Görüşleri.....	91
Tablo: III. 20 Öğretmenlerin Ders Konu Ve Ünitelerin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri.....	92
Tablo: III.21 Öğretmenlerin Programda Olmasını / Çıkmasını İsteddiği Derslere İlişkin Görüşler.....	93
Tablo: III.22 Eğitim Durumlarının Uygunluğuna İlişkin Görüşleri.....	94
Tablo: III.23 Öğretmenlerin Programda En Çok Kullandıkları Öğretim Yöntem ve Tekniklerine İlişkin Görüşleri.....	100
Tablo: III.24 Öğretmenlerin Programda En Çok Kullanılmak İstedikleri Yöntem ve Tekniklere İlişkin Görüşleri.....	102
Tablo: III.25 Öğretmenlerin Ölçme Değerlendirme Yöntemlerinin Uygunluğuna ilişkin Görüşleri.....	103
Tablo: III.26 Öğretmenlerin Programda En Sık Kullandıkları Ölçme Araçlarına İlişkin Görüşleri.....	105
Tablo: III.27 Öğretmenlerin Programda En Sık Kullanmak İstedikleri Ölçme Araçlarına İlişkin Görüşleri.....	107
Tablo: III.28 Öğretmenlerin Programdan Genel Memnuniyet Düzeyine İlişkin Görüşler.....	108

RESİMLER LİSTESİ

<u>RESİM NO</u>	<u>SAYFA NO</u>
Resim: I.1 Kalfalık Belgesi.....	6
Resim: I.2 Ustalık Belgesi.....	7

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde problem durumu, araştırmanın amacı ve önemi, problem cümlesi, alt problemler, sayıtlılar, sınırlılıklar ve tanımlar üzerinde durulmuştur.

1.1.Problem Durumu

Bireyin toplumda nitelikli bir kişi olarak yaşamını sürdürebilmesi için gelişen teknolojiye ayak uydurabilmesi ve yenilikleri yakından takip etmesi gerekmektedir. Bu yeniliklerin hayata geçirilebilmesi de eğitim yoluyla gerçekleşmektedir. Eğitim, belli bir konuda bir bilgi ve bilim dalında yetiştirme, geliştirme, eğitme işidir (Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük,1992:435). Eğitimin eğitimciler tarafından yapılmış farklı tanımları da vardır.

Ertürk'e (1994) göre eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir. Bir başka deyişle eğitim, 'işletmeye yeni alınan ya da işletmede halen çalışmakta olan iş görenlere, işlerini yapmaları için gereksinim duydukları bilgi ve becerileri kazandırma faaliyetidir' (Dressler, 1994). Taşkın'a göre eğitim, 'her kuşağa geçmişin bilgi ve deneyimlerini düzenli bir biçimde aktarma ya da kazandırma işidir' (Taşkın, 1993).

Eğitim ile ilgili farklı görüşler karşılaştırıldığında eğitimin bir değişme süreci olduğu ve istenilen bir davranış değişikliği olduğu anlaşılmaktadır. Bireyin nitelikli bir yaşam sürebilmesi, toplumun gelişip ilerleyebilmesi için eğitime ihtiyaç duyulmakta ve eğitimin önemi ortaya çıkmaktadır. Eğitimin önemini Mustafa Kemal Atatürk 'ün şu sözleri ile anlayabiliriz: 'eğitimdir ki bir milleti ya özgür, bağımsız, şanlı ve yüce bir toplum halinde yaşatır ya da bir milleti esarete ve sefaletle terk eder'.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası 42.maddesine göre, herkes eğitim görme hakkına sahiptir. Eğitim, Türkiye'de devletin denetimi ve gözetimi altında yapılmaktadır (Başbakanlık, 1982). 1739 sayılı Milli Eğitim Kanunu ile eğitim yaygın eğitim ve örgün eğitim olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu [Tisk], 1997:4).

Örgün Eğitim

Bireyin eğitim hayatı doğumu ile başlar, ölümüne kadar devam eder. Örgün eğitim sistemi, bireyin okul çatısı altında aldığı ve belli yaş gruplarına verilen ilk eğitimi oluşturmaktadır.

‘Örgün eğitim, belli yaş gurubundaki ve aynı seviyedeki bireylere amaca göre hazırlanmış programlarla, okul çatısı altında düzenli olarak yapılan eğitimidir’(Taymaz, 1997:3). Örgün eğitim kurumları, okul öncesi, ilköğretim, orta öğretim ve yüksek öğretim kurumlarından oluşmaktadır (Bayrak, 2002:10).

Ülkemizde ilköğretim aynı zamanda zorunlu eğitimi de içermekte olup 5 yıllık ilkokul ve 3 yıllık orta okuldan oluşan 6-14 yaşlarındaki çocukların eğitim-öğretimini kapsamaktadır (Milli Eğitim Temel Kanunu ile İlköğretim ve Eğitim Kanunu, 1987). Ortaöğretim 8yıllık ilköğretim ardından en az 4 yıllık öğretim veren okullardan oluşmaktadır (Tebliğler Dergisi, 2005). Bu okullar genel liseler ve mesleki teknik liselerdir. Yükseköğretim ise ortaöğretimden sonra, en az iki yıllık ön lisans ve lisans üstü düzeyinde eğitim veren öğretim kurumlarının tümünün eğitim kapsar (Milli Eğitim Temel Kanunu ile İlköğretim ve Eğitim Kanunu, 1987). Birey bu kurumlara düzenli ve kontrollü bir şekilde giderek yaşamını kolaylaştıracak olan temelleri atmaktadır.

Örgün eğitim sistemi içerisinde yer alan mesleki ve teknik eğitim, meslek eğitiminin yanı sıra temel eğitim gereksinimini de karşılamaktadırlar. Yani bireyin tüm yönleri ile gelişimini esas almaktadır. Mesleki ve teknik eğitimin temel amacı, yaşam için istendik davranışlar geliştirmek, bilgi öğrenme ortamı sağlamak, kuramsal ve uygulamalı ortamlarda gerekli becerileri geliştirmektir (Alkan, Doğan ve Sezgin, 2001).

Yaygın Eğitim

Yaygın eğitim; okul öncesi, ilköğretim, orta öğretim ve yüksek öğretim kurumlarından yararlanamayan, bu kurumların herhangi kademesinden erken ayrılan ya da meslek dallarında daha yeterli duruma gelmek isteyenlere uygulanan eğitimidir. Yaygın eğitim, örgün eğitimin boşluklarını tamamlayan, yurttaşlara üst öğrenim olanağı sağlayan, onları işe ve yaşama hazırlayan, okul dışı sürekli bir eğitim etkinliğidir. Bir diğer deyişle; yaygın eğitim; bireyin ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda, ekonomik, toplumsal ve kültürel gelişmesini sağlayıcı nitelikte, yaşam boyu devam eden eğitim,

rehberlik ve yetiştirme etkinliğidir (Yapıcı, 2003).

Yaygın eğitime öğrenen de öğretene de kasıtlı ve planlı bir şekilde katılmaktadır. Yaygın eğitimde yaş sınırı konulmamıştır. Örgün eğitime göre daha esnektir. Lindemen (1969), “yaygın eğitimde otoriter öğretimin, orijinal düşünmeye engel olan sınavların, katı pedagojik formüllerin yeri yoktur” demektedir.

Yaygın eğitimin amacı, milli eğitimimizin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak, örgün eğitim sistemine hiç girmeyen veya herhangi bir kademesinde bulunan, ya da kademedan çıkan vatandaşlara örgün eğitimin yanında veya dışında;

- okuma –yazma öğretmek, eksik eğitimlerini tamamlamalarına imkan hazırlamak,
- bilimsel, teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmelere uyumlarını kolaylaştırıcı eğitim imkanı sağlamak,
- milli kültür değerimizi koruyucu, geliştirici, tanıtıcı ve benimsetici nitelikte eğitim vermek,
- boş zamanlarını iyi ve yararlı bir biçimde değerlendirme ve kullanma alışkanlıkları kazandırmak,
- ekonomimizin gelişmesi doğrultusunda istihdam politikasına uygun meslek edinmelerini sağlamak,
- çeşitli mesleklerde çalışanlara, gelişmeleri için gerekli bilgi ve beceriler kazandırmaktır (Tisk, 1997: 7).

Yaygın eğitim sistemi içerisinde; halk eğitim, hizmet içi eğitim ve mesleki eğitim yer almaktadır.

Halk eğitimi; genellikle on beş ya da daha ileri yaşta olup normal okul ve üniversite sisteminin dışında bulunan kimselerin yararına sunulan ve gereksinimlere göre düzenlenen eğitimidir (Bayrak, 2002:11).

Hizmet içi Eğitim; özel ve tüzel kişilere ait iş yerlerinde, belirli bir maaş ya da ücret karşılığında işe alınmış ve çalışmakta olan bireylere görevleri ile ilgili bilgi, beceri ve tutum kazanmalarını sağlamak üzere yapılan eğitimidir (Bayrak, 2002:11).

“Mesleki eğitim; bireye iş hayatındaki belirli bir meslekle ilgili bilgi, beceri ve iş alışkanlıkları kazandıran ve bireyin yeteneklerini çeşitli yönleri ile geliştiren eğitim sürecidir” (Doğan, 1996).

Yaygın eğitim sistemi içerisinde yer alan mesleki eğitim merkezlerinde çıraklık eğitimi gerçekleştirilmektedir.

Türkiye’de Mesleki ve Teknik Eğitim

Ülkenin gelişimi için insana ihtiyaç vardır. İnsan gelişimi ise eğitim ile gerçekleşir. Bu bağlamda ihtiyaç duyulan eğitim, mesleki ve teknik eğitimidir. Mesleki ve teknik eğitim’in temeli oldukça eskiye dayanmaktadır. Türkiye’de mesleki ve teknik eğitim iki aşamada incelenmektedir. Birinci aşama İmparatorluk dönemi, ikinci aşama Cumhuriyet dönemidir.

Mesleki ve teknik eğitim’in ilk aşamasını İmparatorluk Dönemi oluşturmaktadır. Bu dönemde Mesleki ve teknik eğitim, eğitim sisteminden ayrı tutulmuş, belirgin bir devlet politikası olmamış, alandaki yenilikler sınırlı tutulmuştur (Alkan, Doğan ve Sezgin, 2001). İmparatorluk Döneminin başlıca gelişimleri, çıraklık ve lonca kuruluşları, askerlik alanındaki gelişmeler, endüstrileşme girişimleri, ilk açılan okullar olmuştur.

Cumhuriyet yönetimindeki ilk girişimler ise ekonomiyi canlandırmak olmuştur. Bu dönemde de mesleki ve teknik eğitim ekonomiyi kaldırmak için insan gücünü hazırlayıcı gelişmeleri ele almıştır. Dönemin ünlü eğitimcileri, yabancı uzmanlar yurda davet edilmiştir. Bu uzmanlar çeşitli incelemeler yaparak eğitim sistemiyle ilgili raporlar hazırlamışlardır. Uzmanların incelemeleri ve önerileri değerlendirilmiş, değerlendirme sonuçlarına göre mesleki ve teknik eğitim kurumları yeni bir yapıya kavuşturulmaya çalışılmıştır (Alkan, Doğan ve Sezgin, 2001).

Cumhuriyet’in ilanından sonra belirlenen mesleki eğitim ile ilgili en kapsamlı kanun 1977 yılında çıkarılan 2089 sayılı “Çırak, Kalfa, Ustalık Kanunu” dur. Bu kanunun uygulanmasında bazı eksiklikler görülmüş ve 1986 yılında 3308 sayılı kanun çıkartılmıştır. Bu kanunla çıraklık ve mesleki eğitim bir bütün olarak ele alınmıştır. 3308 sayılı kanunda bazı değişiklikler yapılmış ve 2001 yılında 4702 sayılı kanun çıkartılmıştır. 4702 sayılı Kanun ile; 3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu’nun adı “Mesleki Eğitim Kanunu “olarak değiştirilmiştir. Kanunun adı değişmesine rağmen günümüzdeki uygulamalar, 4702 sayılı ve 3308 sayılı kanunlara göre yapılmaktadır.(Kuzu, Şentürk ve Duman, 2008).

Mesleki ve teknik eğitimin yürütüldüğü yaygın eğitim kurumları pratik sanat okulları, olgunlaşma enstitüleri, yetişkinler teknik eğitim merkezleri, halk eğitim merkezleri ve mesleki eğitim merkezleridir (Alkan, Doğan ve Sezgin, 2001).

Yaygın eğitim kurumları içerisinde yer alan halk eğitim merkezlerinde çoğunlukla ev hanımları ve geç kızlara yönelik kurslar verilmektedir. Bu kursların amacı, yetişkinlerin bir mesleğin sınırlı bir dalında işe girebilmesi için gerekli asgari bilgi ve becerileri kazandırmaktır (Alkan, Doğan ve Sezgin, 2001).

Mesleki eğitim merkezlerinde ise çıraklara eğitim verilmektedir. Mesleki eğitim merkezlerinin amacı, değişik nedenlerle örgün eğitim dışında kalan ve iş yerlerinde gelecekte kalfa ve usta unvanı ile çalışacak veya kendi işyerlerini açacak gençleri, kaliteli mal ve hizmet üretmelerini sağlamak üzere yetiştirmektir.

Mesleki Eğitim Merkezleri (MEM)

Mesleki Eğitim Merkezleri mesleki bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıkları kazandırmaktadır. Öğrenciler MEM’lerde aldıkları eğitim ile piyasaya daha kaliteli hizmet sunmaktadırlar. Hizmet kalitesinin artması da MEM’lerin gelişen teknolojiyi ve insan ihtiyaçlarını yakından takip etmesi ile gerçekleşir. MEM’lerin yetiştirdiği öğrencilere çırak öğrenci denilmektedir. MEM’ler 3308 sayılı Çıraklık Kanunu doğrultusunda çırak öğrenci eğitimi vermektedirler. Doğan (1996) çırak eğitimi;

“Yetkili otoritelerce kabul edilmiş çıraklık standartlarına göre düzenlenmiş çırak ya da kanuni vasisi ile işveren yetkili temsilcisi tarafından imzalanmış bir çıraklık sözleşmesi esaslarına göre, mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını çırakta, ilke olarak iş içerisinde geliştirme sürecidir” şeklinde tanımlamıştır.

3308 sayılı ‘Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu’ Türk mesleki eğitim sistemini yeniden yapılandırmış ve çıraklık kanununu düzenlemiştir. Kanun mesleki eğitiminde üç temel yaklaşımı kabul etmiştir. Bu yaklaşımlar şunlardır:

1. Çıraklık Eğitimi
2. Örgün Mesleki Eğitim
3. Meslek Kursları

Kanunda yapılan düzenlemelerle bir iş yerinde çalışan 14-18 yaş grubundaki gençlere çıraklık eğitimi ile düzenli meslek eğitimi verilmesi hedeflenmektedir (Alkan, 2001:160). 3308 sayılı kanunla meslek kademeleri çıraklık, kalfalık, ustalık olarak belirlenmiştir. Çıraklık eğitiminde temel amaç, bireyi kalfalık düzeyinde yetiştirmektir.

Bireyin, ırak ğrenci olabilmesi için bazı şartları taşıması gerekmektedir. Bunlar: en az ilköğretim mezunu olmak, öğrencinin 14 yaşımdan gün almış olması, 19 yaşımdan gün almamış olması gerekmektedir. Sezgin'in (2001) de belirttiğİ gibi, çırak eğitimi 4 gün işletmede, 1 gün okulda gerçekleşmektedir. Okuldaki eğitimin %70'ini mesleki dersler, %30'unu da genel kültür dersleri oluşturmaktadır. ıraklar, MEM'de aldıkları eğitim sonucu kalfalık sınavına girerler. Kalfalık sınavını başarı ile tamamlayan öğrenciler kalfalık belgesi alırlar. Resim I.1'de kalfalık belgesi örneğİ verilmiştir.

Resim: I. 1 Kalfalık Belgesi

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	
KALFALIK BELGESİ	
Fotoğraf	
T.C. Kimlik No. :	Merkezin Adı :
Adı Soyadı :	Merkezin İl/ilçesi :
Baba Adı :	Belge Seri No. : YH 280707
Ana Adı :	Belge Tarihi :
Cinsiyeti :	Belge No. :
Doğum Yeri :	Meslek Alanı :
Doğum Tarihi :	Meslek Dalı :

Yukarıda açık kimliği yazılı, 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun
maddesindeki şartları taşıdığımdan kendisine bu belge verildi.

Merkez Müdürü İl/ilçe Millî Eğitim Müdürü

Kalfalık eğitimi başarı ile tamamlayan öğrenciler ustalık eğitimine alınırlar. Ustalık eğitimi süresi, Bakanlıkça her meslek için ayrı belirlenmiştir. Kalfaların ustalık diploması alabilmeleri için;

- en az üç yıl süreli mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarından veya mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarından diploma almış olmak
- ustalık eğitimi başarıyla bitirmiş ve Bakanlıkça belirlenen süre kadar mesleğinde çalışmış bulunmak
- en az beş yıl kalfa olarak çalıştığını belgelendirmiş olmak

şartlarından birini taşıması gerekmektedir. Ustalık sınavını başarı ile tamamlayan öğrenciler ustalık belgesi almaktadırlar. Resim I. 2’de ustalık belgesi örneği verilmiştir.

Resim: I. 2 Ustalık Belgesi

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	
USTALIK BELGESİ	
Fotograf	
T.C. Kimlik No. :	Merkezin Adı :
Adı Soyadı :	Merkezin İl/ilçesi :
Baba Adı :	Belge Seri No. : YD 255002
Ana Adı :	Belge Tarihi :
Cinsiyeti :	Belge No. :
Doğum Yeri :	Meslek Alanı :
Doğum Tarihi :	Meslek Dalı :
Yukarıda açık kimliği yazılı, 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun maddesindeki şartları taşıdığından kendisine bu belge verildi.	
Merkez Müdürü	İl/ilçe Millî Eğitim Müdürü
	Vali

Ustalık eğitimini başarıyla tamamlayan öğrenciler ise usta öğreticilik programına katılarak iş yeri açabilmekte, çalıştırabilir konumda eleman yetiştirebilmektedir. MEM’lerce yetiştirilmiş elemanların her biri kendi alanında piyasada çalışmaktadırlar. Mesleki Eğitim Merkezlerinde 109 farklı program vardır (15. Mesleki Eğitim Kurulu Kararı, 2002). Bu programlardan birisi de Erkek Berberliği Programıdır.

Erkek berberliği programı, saç kesimi, sakal - bıyık tıraşı ve saç şekillendirme yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmek amacıyla hazırlanmıştır. Bu sayede eğitilmiş ve piyasanın ihtiyacına cevap verebilen elemanlar sunulacak ve bilinçli bir berber grubu yetiştirilecektir.

Erkek Berberliği Eğitimi

Günümüz insanının görünümüne verdiği önem, bu programa duyulan ihtiyacın artmasına sebep olmuştur. Bu nedenle berberlik hızla değişen bir dinamizm içine girmiştir. Alanın hızla değişimi; alanda çalışan kişilerin yeterliklerinin de artmasını gerektirmiştir.

Yenilikleri yakından takip edebilmek için bakanlıkça sektörde çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Sektörde çalışan kişilerin görüş ve önerileri alınmıştır. Görüş ve öneriler dikkate alınarak mesleklere özgü yeterlilikler belirlenmiştir. Bu yenilikler şu anda kullanılmakta olan erkek berberliği modülünün temelini oluşturmaktadır. Modüllerin hazırlanması sırasında iş hayatının tüm ihtiyaçlarını belirlemek için sektörde bilgi alışverişi yapılmıştır. İlgili odaların da görüşleri alınmıştır. Bu doğrultuda berberlik alanı ve altında yer alan mesleklerde uluslararası ve ulusal düzeyde standartlara uygun, her yaşta ve düzeyde bireye eğitim olanağı sağlayan programlar hazırlanmıştır (Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü, 2005).

Aşağıda en az ilköğretim mezunları için kullanılmakta olan berberlik alanı Kuaförlük ve Erkek Berberliği meslek dalları çıraklık dönemi haftalık ders çizelgesi sunulmuştur.

Tablo: I. 1 Kuaförlük ve Erkek Berberliği Meslek Dalları Çıraklık Dönemi
Haftalık Ders Çizelgesi

[illegible]

Tablo: I. 1'in devamı

ALAN ORTAK MESLEK DERSLERİ								
ORTAK BECERİ		2	-	-	-	-	32	
SAÇA RENK VERME TEKNİKLERİ		2	2	-	-	-	64	
SAÇA KALICI ŞEKİL VERME TEKNİKLERİ		-	-	2	2	-	64	
İŞ ANALİZ		-	-	2	2	-	64	
SAÇ BAKIMI		2	2	-	-	-	64	
SAÇ KESİMİ		-	2	2	2	-	96	
ALAN ORTAK DERSLERİ TOPLAMI		6	6	6	6	-	384	
DAL MESLEK DERSLERİ								
Erkek Berberliği	HİJYEN	-	-	-	-	2	2	64
	SAÇA GEÇİCİ ŞEKİL VERME TEKNİKLERİ	-	-	-	-	2	2	64
	SAKAL VE BİYİK TIRAŞI	-	-	-	-	2	2	64
Kuaforlük	HİJYEN	-	-	-	-	2	2	64
	SAÇA GEÇİCİ ŞEKİL VERME TEKNİKLERİ	-	-	-	-	4	4	128
DAL MESLEK DERSLERİ TOPLAMI		-	-	-	-	6	6	192
GENEL TOPLAM		10	10	10	10	10	10	960
İŞLETMEDE MESLEKİ EĞİTİM		200 iş günü		200 iş günü		200 iş günü		4800

MEM'de eğitimi verilen 109 branşta da genel bilgiler dersleri yer almaktadır. Bu derslerden, Türkçe 128 saat, matematik ve meslek matematiği 128 saat, işletme bilgisi ve toplam kalite yönetimi 64 saat, din kültürü ve meslek ahlakı 32 saat, mesleki bilgisayar 32 saat olmak üzere toplam 384 saat eğitim verilmektedir.

Erkek berberliği ve bayan kuaforlüğü mesleklerinin ortak derslerinde ise; ortak beceri 32 saat, saç renk verme teknikleri 64 saat, saç kalıcı şekil verme teknikleri 64 saat, iş analizi 64 saat, saç bakımı 64 saat, saç kesimi 94 saat olmak üzere toplam 384 saat eğitim verilmektedir.

Erkek Berberliği dal meslek dersleri de; hijyen 64 saat, saç geçici şekil verme teknikleri 64 saat, sakal ve bıyık tıraşı 64 saat olmak üzere toplam 192 saattir.

Mesleki eğitim üç yıllık eğitim süresince haftada 10 saat teorik eğitim sonucunda toplam 960 saat, işletmelerde ise 4800 saat olarak uygulanmaktadır.

Görüldüğü gibi ilköğretim mezunlarının bayan kuaförlüğü ile ilgili aldığı toplam ders saati, erkek berberliğine özgü ders saatinden daha fazladır. Bu programla yetişen öğrencilerin daha çok bayan kuaförlüğü dersleri aldığı görülmektedir. Bu da erkek berberliği programının uygun olup olmadığını düşündürmektedir.

Aşağıda en az orta öğretim mezunları için Kuaförlük ve Erkek Berberliği Meslek dalları Çıraklık dönemi haftalık ders çizelgesi sunulmuştur.

Tablo: I. 2 En Az Orta Öğretim Mezunları İçin Berberlik Alanı Kuaförlük ve Erkek Berberliği Meslek Dalları Çıraklık Dönemi Haftalık Ders Çizelgesi

DERSLER		1. DÖNEM	2. DÖNEM	3. DÖNEM	TOPLAM DERS SAATİ
ALAN ORTAK MESLEK DERSLERİ					
ORTAK BECERİ		2	-	-	32
SAÇA RENK VERME TEKNİKLERİ		3	3	-	96
SAÇA KALICI ŞEKİL VERME TEKNİKLERİ		-	2	-	32
İŞ ANALİZİ		-	2	-	32
SAÇ BAKIMI		1	-	-	16
SAÇ KESİMİ		4	3	-	112
ALAN ORTAK MESLEK DERSLERİ TOPLAMI		10	10	-	320
DAL MESLEK DERSLERİ					
Erkek Berberliği	HİJYEN	-	-	3	48
	SAÇA GEÇİCİ ŞEKİL VERME TEKNİKLERİ	-	-	4	64
	SAKAL VE BİYİK TIRAŞI	-	-	3	48
Kuaförlük	HİJYEN	-	-	4	64
	SAÇA GEÇİCİ ŞEKİL VERME TEKNİKLERİ	-	-	6	96
DAL MESLEK DERSLERİ TOPLAMI		-	-	10	160
GENEL TOPLAM		10	10	10	480
İŞLETMEDE MESLEKİ EĞİTİM		200 iş günü		100 iş günü	2400

En az orta öğretim mezunu öğrenciler genel bilgi derslerinden muaf oldukları için bu öğrencilerin eğitimi 1,5 yıl olarak belirlenmiştir.

Öğrenciler 1,5 yıllık eğitimlerinde alan ortak derslerinden ortak beceri dersini 32 saat, saç renk verme tekniklerini 96 saat, saç kalıcı şekil verme tekniklerini 32 saat, iş analizi dersini 32 saat, saç bakımını 16 saat, saç kesimi dersini 112 saat olmak üzere toplam 320 saat eğitim almaktadırlar.

Erkek berberliği dal meslek derslerini ise; hijyen 48 saat, saç geçici şekil verme teknikleri 64 saat, sakal ve bıyık tıraşı 48 saat olarak toplam 160 saat eğitim almaktadırlar.

Orta öğretim mezunu öğrenciler 1,5 yıllık eğitim sürelerinde toplam haftada 10 saatten 480 saat teorik eğitim alırken, 2400 saatte işletmelerde mesleki eğitim almaktadırlar.

Yine aynı şekilde ortaöğretim mezunlarının da bayan kuaförlüğü ile ilgili toplam ders saati, erkek berberliğine özgü ders saatinden daha fazladır. Bu programla yetişen öğrencilerin de yine daha çok bayan kuaförlüğü dersleri aldığı görülmektedir. Bu bilgilerden yola çıkarak öğrencilerin ve öğretmenlerin erkek berberliği eğitim programını uygun bulup bulmadıkları merak edilmiş ve böyle bir araştırma yapmaya karar verilmiştir.

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Literatür incelendiğinde erkek berberliği ile ilgili çalışmaların oldukça sınırlı olduğu görülmüştür. Alandaki araştırmalar genellikle kuaförlük ve mesleki eğitim merkezlerine yönelik araştırmalardır.

Abay (2002) “Çırak öğrencilerin sorunları” isimli çalışması tarama modelinde olup, veriler ilgili kaynaklarda gözlem ve anket teknikleri ile toplanmıştır. Toplanan verilere dayanılarak Bostancı Çıraklık Eğitim Merkezine (Ç.E.M.) devam eden çırak öğrencilerin, ÇEM’deki durumları açıklanmaya çalışılmıştır. Araştırmanın örneklemini 13 idareci ve öğretmen, 142 çırak öğrenci, 66 çırak öğrenci ustası oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucunda; öğrencilerin çoğunun oto tamircisi, ilkokul mezunu olduğu, aile eğitiminin ilkokul düzeyinde olduğu, öğretmen kadrosunun genç ve orta düzeyde meslek tecrübesine sahip olup % 50’ye yakınının ek iş yaptıkları, ustaların büyük çoğunluklarının ustalık belgesinin olmadığı yine büyük çoğunluğunun ise usta öğreticilik belgesinin olmadığı, çırak öğrencilerin iş sağlığı ve iş güvenliği açısından yeterli bilince sahip olmadıkları, çırakların aldıkları ücretlerin yasal koşullara uygun olduğu, ÇEM’lerde verilen teorik bilgilerin işyerlerinde kısmen uygulanabildiği, ustaların çıraklara iyi davrandıkları, öğretmenler ile ustalar arasında pek çok konuda görüş ayrılığının olduğu tespit edilmiştir.

Bozkurt (2003) “Kuaförlük mesleğine eleman yetiştiren eğitim programlarına (örgün ve yaygın) devam eden öğrencilerin, mesleğin gerektirdiği niteliklere sahip olma derecesi açısından karşılaştırmalı olarak incelenmesi” adlı yüksek lisans tez çalışmasına, örgün ve yaygın kuaförlük eğitim programına devam eden son sınıf öğrenciler, öğrencilerin meslek dersi öğretmenleri ve işletme temsilcileri katılmıştır. Araştırmanın sonucunda kuaförlük mesleğine eleman yetiştiren yaygın eğitim programı öğrencilerinin, mesleğin gerektirdiği bilgi ve becerilere sahip olma yeterliliği açısından karşılaştırıldığında anlamlı farklar bulunmuştur. İşletmelerde beceri eğitimi yapan örgün ve yaygın eğitim öğrencilerinin mesleğe yönelik geliştirmiş oldukları tutumlar açısından karşılaştırıldığında yaygın eğitim öğrencilerinin tutumlarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Çelenk (2007) “Ordu ili mesleki eğitim merkezindeki kuaförlük bölümü öğrencilerinin temel nitelikleri ve işyerinde karşılaştıkları sorunlar” adlı yüksek lisans tez çalışmasının örneklemini, Ordu ili Mesleki Eğitim Merkezi kuaförlük bölümü

öğrencileri oluşturmaktadır. 151 öğrencinin tamamı araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmada kullanılan verilerin toplanmasında anket formu uygulanmıştır. Verilerin analizinde frekans, yüzde hesaplamaları ve ki-kare testi yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda; öğrencilerin incelenen başlıklar altında işyeri ortamı ve çalışma şartları, işyeri çalışanları, koordinatör öğretmen ve müşteri ilişkileri, işverenin görev ve sorumlulukları, sağlık sorunlarına ilişkin olarak sorunları olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda, öğrencilerin açık öğretim liselerine yönlendirilmesi, meslek tanıtımı ile ilgili seminerler verilmesi, çalışma şartlarının tekrar gözden geçirilmesi, koordinatör öğretmenlerinin öğrencilerin aileleri ve iş yeri ile daha fazla görüşme yapmaları, Belediye, Mesleki Eğitim Merkezleri, il Sağlık Müdürlükleri tarafından kişisel koruyucular hakkında bilgi verilmesi, MEM’lerde psikolojik danışma ve rehberlik verecek uzmanların olması gerektiği ile ilgili önerilerde bulunulmuştur.

Kuzu, Şentürk ve Duman (2007) “Çıraklık eğitim isteminde karşılaşılan sorunlara ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri” adlı araştırmanın evreni Elazığ ilindeki Mesleki Eğitim Merkezidir. Araştırma evren üzerinde yürütüldüğünden örneklem seçimine gidilmemiştir. Veriler; 21 eğitici personel, 215 kalfa ve çırak üzerinde yapılan anketler ile toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda; öğrencilerin düşük gelir grubuna mensup ailelerin çocukları oldukları, öğrencilerin genelde 18–19 yaşında olduğu ve öğrencilerin yaşlarının kanunda belirtilen standartlara uyduğu görülmüştür. Anket sonuçlarına göre erkek berberi, bayan kuaförü ve motor bölümü öğrencileri toplam öğrencilerin yaklaşık olarak yüzde 80’ini oluşturmuştur. Öğretmenlerin neredeyse yarısının Teknik Eğitim Fakültesi mezunu ve çoğunluğun mesleki tecrübesinin yeterli olduğu ve genel olarak kıdemli öğretmenlerin görev yaptığı görülmüştür. Çırak ve kalfaların mesai saatinden faza çalıştıkları, çırak ve kalfaların MEM’e diploma almak ve işyeri açmak için gittikleri ve bu düşüncede hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin hem fikir oldukları, MEM’e devam eden öğrencilerin çoğunluğunun işyerinden ve mesleklerinden memnun oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Maden (2006) “Meslek yüksek okulu kuaförlük bölümü saç yapımı II programının değerlendirilmesi” isimli yüksek lisans tez çalışmasını, Kuaförlük Bölümü 2005-2006 öğretim yılında Çukurova Üniversitesi; Adana Meslek Yüksek Okulu (M.Y.O.), Gazi Üniversitesi; Ankara M.Y.O. Mersin Üniversitesi; Sosyal Bilimler M.Y.O. olmak üzere üç okulda yapmıştır. Bu okullarda 2005-2006 öğretim yılı sonunda Saç Yapımı II Dersini almış 123 öğrenciye anket uygulanmıştır. Anket formunda kişisel

bilgilere ve ğretim programına (içerik, araç-gereç ve eğitim durumları, ğretim yöntemleri, değerlendirme teknikleri, hedeflere ulaşma derecesi) ilişkin görüşleri almaya yönelik sorular yer almıştır. Verilerin çözümlenmesinde frekans ve yüzde teknikleri kullanılmıştır. Araştırmada sonuç olarak; sa yapımı II dersi hedeflerinin; toplumun beklenti ve ihtiyaçlarına uygun olduğu, ders içeriğinde yer alan konuların sunuluş sırasının temel içerik düzenleme ilkelerine uygun olmadığı, sa yapımı II dersi için belirlenen ders sresinin yeterli olmadığı, ğretim ortamının ve fiziksel kapasitesinin Sa Yapımı II dersi için yeterli olmadığı, ğretim elemanlarının en çok düz anlatım tekniğini kullandıkları, öğrencilerin dersi tamamladıktan sonra kendilerini bilgi konularında beceri konularına oranla daha yeterli gördükleri, bu derste kazandıkları bilgi ve becerileri işyerinde uyguladıkları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Sarıdoğan (2003) ‘‘halk eğitim merkezlerinde kuaförlük meslek dalı, sa bakımı ve yapımı kursu eğitim programı hakkındaki katılımcı görüşlerinin değerlendirilmesi’’ isimli yüksek lisans tez çalışmasının rneklemine Ankara ili merkez ilçede bulunan halk eğitim merkezindeki sa bakımı ve yapımı kursuna katılan 128 katılımcı oluşturmaktadır. Araştırma tarama modeli ile yapılmış ve veriler anket yöntemi ile toplanmıştır. Bu araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda, hedef ifadelerinin gerekli niteliklere sahip olmadığı, içeriğin aşamalı sınıflanmadığı, ders sresinin yeterli olmadığı, ğretim ortamının fiziksel kapasitesi ve donanımının yeterli olmadığı, ğretim elemanlarının, ğretim yöntem ve tekniklerini etkin kullanmadığı, sa yapımı II dersinde kazanılan bilgi ve becerilerin işyerinde kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Yapılan araştırma sonucunda erkek berberliği ile ilgili olarak, Aksu (1995) tarafından yapılmış bir araştırmaya rastlanmıştır. Bu alışmada Aksu Geleneksel Erkek Berberliği konusunu ele almış ve Ankara’da geleneksel erkek berberliğinin tarihsel gelişimini incelemiştir. Bu araştırmalar dikkate alındığında Erkek Berberliği alanı ve Erkek Berberliği Eğitim Programları ile ilgili çok fazla araştırmanın yapılmadığı tespit edilmiştir.

1.2. Amacı

Çalışmanın konusunu, MEM’lerde uygulanmakta olan erkek berberliği eğitim programına yönelik öğrenci ve öğretmen görüşlerinin alınması ve programın bu görüşler doğrultusunda değerlendirilmesi oluşturmaktadır.

Gelişen dünyaya ayak uydurabilmek ve ülkemizin başarı potansiyelini arttırmak gerekmektedir. Bu başarı potansiyelinin artmasında eğitimin rolü büyüktür. Eğitim, yalnızca belli yaş gruplarına değil, eğitim ihtiyacı duyan her yaştaki ve her meslekteki insanlara verilmelidir. Bu da yaygın eğitim kurumlarında gerçekleşir.

Yaygın eğitim kurumlarının amacı, aklın geliştirilmesini sağlamak, bireyin kendisini geliştirmesini desteklemek, bireysel ve toplumsal gelişmeye katkıda bulunmak ve toplumsal değişmeye açık olmaktır (Bülbül, 1991:2). Bu amacı gerçekleştirmeye çalışan yaygın eğitim kurumlarından birisi de mesleki eğitim merkezleridir. MEM’ler, birey gözetmeksizin her yaştaki okuma yazma bilen kişilere meslek edindirmekte, mesleği olan kişileri de gelişmeler doğrultusunda eğitmektedir. Akla gelebilecek her meslekte eğitim verebilen mesleki eğitim merkezlerindeki branşlardan birisi de erkek berberliğidir

Her geçen gün gelişen teknoloji sayesinde çeşitli mesleklerde olduğu gibi erkek berberliğinde de gelişmeler, yenilikler olmuştur. MEM’lerde eğitimi verilen erkek berberliği eğitim programlarının hedeflerinin uygunluğu ve gerçekleşme derecesi ile içerik, eğitim durumları ve ölçme-değerlendirme yöntemlerinin uygunluğu hakkında öğrenci ve öğretmen görüşlerinin belirlenmesi ve programın bu görüşler doğrultusunda değerlendirilmesi bu araştırmanın amacını oluşturacaktır.

1.2.1. Alt Amaçlar

1. Erkek berberliği öğrencilerinin:

- a.** Erkek berberliği eğitim programının hedeflerinin uygunluğu ve gerçekleşme derecesi ile ilgili görüşleri nelerdir?
- b.** Erkek berberliği eğitim programının içeriğinin uygunluğu ile ilgili görüşleri nelerdir?

- c. Erkek berberliği eğitim programının eğitim durumlarının uygunluğu ile ilgili görüşleri nelerdir?
- d. Erkek berberliği eğitim programının ölçme-değerlendirme yöntemlerinin uygunluğu ile ilgili görüşleri nelerdir?
- e. Erkek berberliği eğitim programından genel memnuniyet düzeyleri ile ilgili görüşleri nelerdir?

2. Erkek berberliği öğretmenlerinin:

- a. Erkek berberliği eğitim programının hedeflerinin uygunluğu ve gerçekleşme derecesi ile ilgili görüşleri nelerdir?
- b. Erkek berberliği eğitim programının içeriğinin uygunluğu ile ilgili görüşleri nelerdir?
- c. Erkek berberliği eğitim programının eğitim durumlarının uygunluğu ile ilgili görüşleri nelerdir?
- d. Erkek berberliği eğitim programının ölçme-değerlendirme yöntemlerinin uygunluğu ile ilgili görüşleri nelerdir?
- e. Erkek berberliği eğitim programından genel memnuniyet düzeyleri ile ilgili görüşleri nelerdir?

1.3. Önemi

Mesleki ve teknik eğitimde meslek alanlarına özgü öğretim teknolojileri ile bireylere mesleki davranışlar kazandırılır. Bu davranışların sanayide belirli standartlara uygun olarak kullanılması için insan gücü ihtiyaçlarının iyi tanımlanması ve meslek kademelerinin sağlıklı olarak belirlenmesi zorunludur. Bu nedenle mesleki eğitimde bireylere bilimsel ve teknolojik gelişmelerin, sektörel alanların ve çalışma hayatının öngördüğü mesleki yeterliliklere sahip yüksek performanslı işgücünün yetiştirilmesi hedeflenmektedir (Karaağaçlı, 1998:297). MEM'ler bu hedefleri dikkate alarak eğitim vermektedir. Piyasaya nitelikli eleman yetiştirmeyi hedefleyen mesleki eğitim merkezlerinde 100'den fazla branşın eğitimi verilmektedir. Bu branşlardan bir tanesi de erkek berberliğidir.

MEM'lerde uygulanmakta olan erkek berberliği eğitim programı incelendiğinde, programın amaçlarının topluma daha kaliteli, iş bilen, yenilikleri uygulayabilen kaliteli erkek berberi yetiştirmek olduğu görülmektedir. Erkek berberliği programına katılmak

için, 14 yaşından gün almış, en az ilköğretim mezunu olmak ve piyasada bir erkek berberinin yanında çalışmak gerekmektedir. Mesleki eğitim merkezlerindeki eğitimleri kalfalık düzeyinde 3 yıldır. Öğrenciler bu 3 yıl içerisinde haftada 1 gün okula, 4 gün işletmeye gitmektedirler. Okuldaki eğitim teorik, işletmelerdeki eğitim ise uygulamalıdır.

MEM'lerde uygulanan erkek berberliği eğitim programının ne derece başarılı ve yararlı olduğu, teorik eğitim alan öğrencilerin aldıkları bu eğitimi mesleki yaşamlarına ne kadar aktarabildikleri, öğrenci ve öğretmenlerin bu programdan ne kadar memnun oldukları şimdiye kadar hiçbir araştırmada ele alınmamıştır.

Türkiye'de erkek berberliği eğitim programının değerlendirmesine ilişkin bir araştırmaya rastlanamamış olması dikkate alındığında, bu araştırma bir ilk olma özelliği taşımaktadır. Bu araştırma ayrıca erkek berberi olarak çalışan bireylerin, MEM'lerde aldıkları eğitimin piyasada ihtiyaç duydukları mesleki bilgi, beceri ve tutumları kazandırıp kazandırmadığı ile, eğitim programının hedef, içerik, eğitim durumları ve ölçme-değerlendirme yöntemlerinin uygun olup olmadığını analiz etmesi açısından önemlidir.

1.4. Sayıtlar

Araştırmaya katılan öğrencilerin ve öğretmenlerin ankete verdikleri cevaplar gerçeği yansıtmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırma mesleki eğitim merkezlerinde uygulanmakta olan erkek berberliği eğitim programı ile sınırlıdır.

Araştırma 2007-2008 öğretim yılında Ankara iline bağlı merkez ilçelerdeki mesleki eğitim merkezlerinde erkek berberliği bölümünde görev yapan öğretmenler ve eğitim alan öğrenciler ile sınırlıdır.

Ayrıca araştırma veri toplama araçlarından anket tekniği ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Eğitim: bireyin davranışlarında, kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1982).

Mesleki Eğitim: meslek eğitimi belirli bir meslek alanına yönelik olarak yapılan eğitimidir (Doğan, 1997).

Mesleki Eğitim Merkezi: En az ilköğretim mezunu olan bireylere meslek edindirmek amacıyla eğitim verilen yaygın eğitim kurumudur.

Eğitim Programı: Öğrencilerin istenilen hedeflere ulaşmasını sağlayacak, organize edilmiş etkinliklerin tümüdür.

Erkek Berberliği: Saç kesimi, sakal - bıyık tıraşı ve saç şekillendirme gibi işlemlere yönelik eğitim ve öğretim verilen daldır.

Öğrenci: Mesleğe yeni başlamış ve erkek berberliği alanında mesleki eğitim merkezinde eğitim gören kişidir.

Öğretmen: Erkek berberliği alanında mesleği bilgi öğretmek olan kimsedir.

1.7.Kısaltmalar

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

MEM: Mesleki Eğitim Merkezi

ÇEM: Çıraklık Eğitim Merkezi

MYO: Meslek Yüksek Okulu

MEGEP: Mesleki Eğitim ve Öğretim Sistemini Güçlendirme Projesi

BÖLÜM II

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama araçları ve verilerin analizi üzerinde durulacaktır.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada mesleki eğitim merkezlerinde uygulanmakta olan erkek berberliği eğitim programlarının hedefleri, içeriği, eğitim durumları ve değerlendirmenin uygunluğu araştırılmıştır. Bu amaçla öğretmen ve öğrencilerin görüşlerine başvurulmuştur. Belli bir zaman kesiti içinde çok sayıda denek veya objeden elde edilen verilerin analizi ile araştırma problemine veya problemlerine cevap arandığında uygulanacak yöntem betimsel (alan) araştırma yöntemleridir (Arseven,2001:104). Bu nedenle araştırmada betimsel yöntem kullanılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini belirlemek için öncelikle Ankara ilinde yer alan ve çıraklık eğitimi veren MEM'ler tespit edilmiştir. Buna göre Ankara ilinde mesleki eğitim merkezlerinden yalnızca 12 tanesinin çırakların mesleki teorik eğitimlerini üstlendiği görülmüştür. Bu nedenle çalışmanın evrenini 12 MEM'de erkek berberliği bölümünde çalışan öğretmenler ve son sınıfta öğrenim gören öğrenciler oluşturmuştur. Eğitim programının geneli değerlendirileceği için, yalnızca son sınıf öğrencilerinden görüş alınmıştır.

Çalışmada ayrıca örneklem alma yoluna gidilmemiş, 12 Mesleki Eğitim Merkezi'nin erkek berberliği bölümünde çalışan tüm öğretmenler ve son sınıf öğrencileri çalışmanın örnekleme alınmıştır. Araştırmanın örneklemini erkek berberliği bölümünde görev yapan 23 öğretmen ve bu programda öğrenim gören 280 son sınıf öğrencisi oluşturmuştur.

Ankara ilindeki 12 MEM’de bulunan erkek berberliği alanı ğretmen ve son sınıf ğrenci dağılımı tablo 3’te sunulmuştur. Ancak 12 MEM’in tamamında erkek berberliği alanında ğretmen ve son sınıf ğrencisi bulunmadığı için bu araştırma sadece 8 MEM’de gerçekleştirilmiştir.

Tablo II.1 Mesleki Eğitim Merkezlerinde Yer Alan Şube, Öğretmen ve Öğrenci Sayıları

MEMLER	ŞUBE	ÖĞRETMEN	ÖĞRENCİ
AHI EVRAN MEM	3	5	100
ERKUNT MEM	2	2	30
GAZİ MEM	4	11	60
OSTİM MEM	1	2	20
SİTELER MEM	3	1	47
POLATLI MEM	1	1	12
BEYPAZARI MEM	-	-	-
ETİMESGUT MEM	-	-	-
GÖLBAŞI MEM	1	-	9
NALLIHAN MEM	-	-	-
Ş. KOÇISAR MEM	1	1	10
TOPLAM	16	23	288

Araştırmaya Tablo II. 1’de de belirtildiği gibi 8 MEM’den 23 ğretmen ve 280 ğrenci katılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Mesleki eğitim merkezlerindeki erkek berberliği eğitim programının değerlendirmesi için ğretmen ve ğrenci görüşlerine başvurulmuştur. Bu amaçla, veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından öğretmenler ve öğrenciler için iki ayrı anket formu hazırlanmıştır. İki formdaki sorular birbirine paraleldir.

Anket formlarını hazırlamak için öncelikle literatür taranmış ve kaynaklar incelenmiştir. Bu incelemeler sonucunda eğitim programının hedef, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme öğelerinin uygunluğuna ilişkin maddeler taslak olarak hazırlanmıştır.

Erkek berberliği eğitim programının hedeflerinin gerçekleşme düzeyini belirleyebilmek için programdaki dersler ve varsa önceden belirlenmiş hedefler incelenmiştir. Ancak bu araştırma sonunda erkek berberliği eğitim programının hedeflerini öğretmenlerin kendilerinin saptadığı, pek çok öğretmenin de hedef yazmadığı görülmüştür. Bu nedenle programda yer alan sekiz derste kazandırılması gerekli kritik hedefler araştırmacı tarafından saptanmıştır. Sekiz derste kazandırılması gereken 40 kritik hedef yazılmıştır.

Ayrıca kritik hedeflerle ilgili uzman görüşü alınmıştır. Uzmanlara bu hedeflerin ilgili derslerin kritik hedefi olup olmadığı ve başka kritik hedef eklenmesi gerekip gerekmediği sorulmuştur. Uzman görüşleri sonucunda, ankette araştırmacı tarafından belirlenen 40 kritik hedef yer almış, öğretmen ve öğrencilere, bu hedeflerin gerçekleşme düzeyi sorulmuştur. Alınan görüşler doğrultusunda anketin tamamına ilişkin gerekli değişiklik ve düzeltmeler yapılarak, ankete son şekli verilmiştir.

Anket formları ile ilgili uzman görüşüne başvurulmuştur. Bu nedenle anketler önce deneme formu niteliğinde hazırlanmış, soruların amaca, kapsama uygunluğu ve açık ve anlaşılır ifade edilip edilmediği ile ilgili Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı öğretim üyelerinin ve Kuaförlük Güzellik Bilgisi Bilim Dalı öğretim üyesi ve öğretim görevlilerinin, Meslek Lisesi Kuaförlük Bölümü öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır.

Anket formları iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğretmen/öğrenciye ilişkin kişisel bilgiler yer almaktadır. Öğretmen anketinde yaş, cinsiyet, eğitim durumu, kaç yıldır erkek berberliği öğretmenliği yaptığı ve erkek berberliği ile ilgili bir eğitim alıp almadığı; öğrenci anketinde yaş, şu an çalışmakta olduğu konum, kaç yıldır erkek berberi olarak çalıştığı ve erkek berberliği konusunda daha önce eğitim alıp almadığı sorulmuştur.

Anketlerin ikinci bölümünde erkek berberliği eğitim programının hedef, içerik, eğitim durumları ve ölçme-değerlendirme yöntemlerinin uygunluğu ile ilgili maddeler bulunmaktadır. Maddelerin hepsi olumlu ifade edilmiştir.

Hedef ögesi ile ilgili olarak hedeflerin uygunluğu ve hedeflerin gerçekleşme düzeyi sorulmuştur. Hedeflerin uygunluğu bölümünde on, ulaşması derecesi bölümünde kırk kapalı uçlu madde yer almıştır.

İçerik ögesi ile ilgili olarak içeriğin uygunluğuna ilişkin on iki kapalı uçlu soru, ayrıca ders programında yer alan derslerin saatleri, ile ünite ve konularının yeterliliği; eğitim programında olmasını ya da çıkarılmasını istediği dersler sorulmuştur.

Eğitim durumları ögesine ilişkin olarak, eğitim durumlarının uygunluğu ile ilgili yirmi kapalı uçlu madde yer almıştır. Ayrıca öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanılmasına ilişkin soruda; öğrencilerden ve öğretmenlerden verilen öğretim yöntem ve tekniklerini kullanım sıklığına göre numaralandırmaları istenmiştir. Bunun yanında öğretmenlerden en fazla kullanmak istedikleri, öğrencilerden de öğretmenlerin en fazla kullanmasını istedikleri öğretim yöntem ve tekniklerini yine numaralandırmaları beklenmiştir.

Programın değerlendirme ögesine yönelik dokuz kapalı uçlu sorulmuştur. Ayrıca ölçme-değerlendirme yöntemlerinin kullanılmasına ilişkin soruda, öğrencilerden ve öğretmenlerden verilen ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanım sıklığına göre numaralandırmaları istenmiştir. Bunun yanında öğretmenlerden en fazla kullanmak istedikleri, öğrencilerden de öğretmenlerin en fazla kullanmasını istedikleri ölçme-değerlendirme yöntemlerini yine numaralandırmaları beklenmiştir.

Ankette son olarak öğrencilerin eğitim programdan genel memnuniyet düzeyine ilişkin on beş, öğretmenlerin memnuniyet düzeyine ilişkin on soru yer almıştır.

Ankette erkek berberliği eğitim programının hedef, içerik, eğitim durumları ve ölçme-değerlendirme öğelerinin uygunluğuna ilişkin maddelerde ve eğitim programına yönelik genel memnuniyet düzeyini belirlemede;

(1) Kesinlikle katılmıyorum,

(2) Katılmıyorum,

(3) Kararsızım

(4) Katılıyorum

(5) Kesinlikle katılmıyorum

biçiminde beşli likert ölçeği kullanılmıştır.

Hedeflerin gerçekleşme düzeyine ilişkin kırk maddede ise;

- (1) Hiç
- (2) Az
- (3) Orta
- (4) Oldukça
- (5) Tam

biçiminde beşli likert ölçeği kullanılmıştır.

Verilerin Analizi

Anket sonucu elde edilen veriler araştırmacı tarafından SPSS programında değerlendirilmiştir. Öğretmenlerin ve öğrencilerin erkek berberliği eğitim programının hedef, içerik, eğitim durumları ve ölçme-değerlendirme öğelerinin uygunluğuna ilişkin görüşlerinin yüzde ve frekans dağılımları alınmıştır.

BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın bu bölümünde ölçme aracının öğrencilere ve öğretmenlere uygulanması sonucunda elde edilen veriler uygun istatistiksel teknikler kullanılarak analiz edilmiş, tablolar halinde sunulup açıklanmıştır. Bulgular ve yorumlar araştırmanın alt problemlerine uygun biçimde sıralanmıştır. Öncelikle öğrencilere ilişkin kişisel bilgiler sunulmuştur.

Tablo III.1’de öğrencilere ilişkin kişisel bilgilere yer verilmiştir.

Tablo III. I. Öğrencilere İlişkin Kişisel Bilgiler

Kişisel Bilgiler		N	%
YAŞ	14-18 Yaş	220	81,5
	19-24 Yaş	50	18,5
	TOPLAM	270	100
EĞİTİM DURUMU	İlk Öğretim	217	80,4
	Orta Öğretim	53	19,6
	TOPLAM	270	100
ÇALIŞMAKTA OLDUĞU KONUM	Çırak	139	51,5
	Kalfa	125	46,3
	Usta	6	2,2
	TOPLAM	270	100
DAHA ÖNCE ALANINIZLA İLGİLİ EĞİTİM ALDINIZ MI?	Evet	37	13,7
	Hayır	233	86,3
	TOPLAM	270	100
KAÇ YILDIR ÇALIŞIYORSUNUZ?	1-8	205	75,9
	9 ve Üzeri	65	24,1
	TOPLAM	270	100

III.I’ nolu tabloya bakıldığında MEM’ de eğitim almakta olan öğrencilerin, %81.5’inin 14-18 yaş, %18.5’inin ise 19-24 yaş arasında olduğu görülmektedir. Buna göre grubun büyük çoğunluğu ortaöğretim çağındaki öğrencilerden oluşmaktadır.

Grubun eğitim durumu incelendiğinde, %80.4’ünün ilk öğretim mezunu, %19.6 sının orta öğretim mezunu olduğu görülmektedir. Buna göre öğrencilerin büyük bir çoğunluğu ilköğretim mezunudur. Öğrencilerin ilköğretimden sonra MEM’deki çıraklık

eğitimini tercih etmeleri, ilköğretimde başarısızlık, bir an önce meslek sahibi olmak gibi farklı etkenlerden kaynaklanmış olabilir. Kuzu, Şentürk, Duman tarafından Elazığ MEM öğrencileri ve öğretmenleri üzerinde yapılan bir araştırmada da öğrencilerin ortaöğretime devam etmeme ve MEM'leri tercih etme nedenlerinin okuldaki başarısızlık, anne- baba zorlaması, meslek sahibi olmak ve aileye parasal destekte bulunmak olduğu görölmüştür (Kuzu, Şentürk ve Duman, 2008).

Grubun çalışmakta olduğu konum incelendiğinde ise %51.5'inin çırak, %46.3'ünün kalfa, % 2.2'sinin usta konumunda çalıştığı görölmektedir. Öğrencilerin yarısı çırak, yarıya yakını kalfa konumundadır. Usta olarak çalışanların sayısı oldukça azdır. Öğrencilerin MEM'i tercih etme nedeni, 3308 sayılı Çıraklık Kanunu'nun 17. Maddesinde de belirtildiği gibi MEM'e devam eden öğrencilerin, eğitimlerini tamamladıktan sonra kalfalık belgesi almaları ve işletmelerde kalfa olarak çalışmaları, kalfalık belgesi alanların da ustalık eğitimini tamamlayarak ustalık belgesi almaları ve ustalık konumunda çalışmaları olabilir (Çıraklık Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğu Berberlik Alanı Kalfalık Çerçeve Öğretim Programı, 2005).

Öğrencilerin 'daha önce alanınızla ilgili eğitim aldınız mı' sorusuna verdikleri yanıtlara bakıldığında grubun %13.7'sinin eğitim aldığı, %86.3'ünün eğitim almadığı saptanmıştır. Öğrencilerin yarıya yakınının kalfa olduğu halde, alanlarıyla ilgili eğitim almadıkları görölmektedir.

Grubun 'kaç yıldır çalışıyorsunuz' sorusuna verdiği yanıtlar incelendiğinde ise, %75.9'unun 1-8 yıl, %24.1'inin 9 yıl ve üzeri çalıştıkları belirlenmiştir.

Tabloya genel olarak bakıldığında öğrencilerin, büyük bir çoğunluğunun berberlik mesleği ile ilgili bir eğitim almadıkları, çırak konumunda, 1-8 yıl arası çalıştıkları görölmektedir. Bu nedenle öğrencilerin ilköğretimden sonra eğitim hayatına devam etmedikleri, hayata erken atıldıkları, kalfalık ve ustalık belgesi alarak meslek sahibi olup iş yeri açabilmek için MEM'deki eğitimi tercih ettikleri söylenebilir.

Alt Problem I' e Göre Bulgular ve Yorumlar

a. Öğrencilerin erkek berberliği eğitim programının hedeflerinin uygunluğu ve gerçekleşme derecesi ile ilgili görüşleri nelerdir?

Bu tabloda öğrencilerin hedeflerin uygunluğuna ilişkin görüşlerinin yüzde ve frekansları sunulmuştur.

Tablo III. 2 Öğrencilerin Hedeflerin Uygunluğuna İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	KESİNLİKLE KATILMIYORUM		KATILMIYORM		KARARSIZIM		KATILIYORUM		KESİMLİKLE KATILIYORUM		TOPLAM	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1.Programdaki hedefler, düzeyime uygun olarak hazırlanmıştır.	62	23,0	42	15,6	62	23,0	71	26,3	33	12,0	270	100
2.Programdaki hedefler, iş yerinde ihtiyacım olan mesleki bilgileri kapsamaktadır.	31	11,5	47	17,4	52	19,3	96	35,6	44	16,3	270	100
3.Programdaki hedefler, iş yerinde ihtiyacım olan mesleki becerileri kapsamaktadır.	37	13,7	48	17,8	63	23,3	84	31,1	38	14,1	270	100
4.Programdaki hedefler, iş yerinde ihtiyacım olan mesleki tutum ve alışkanlıkları kapsamaktadır.	40	14,8	36	13,3	62	23,0	86	31,9	46	17,0	270	100
5.Programdaki hedefler yetersizdir, iş yerinde ihtiyaç duyduğum mesleki bilgi ve becerileri kazandırmamıştır.	46	17,0	50	18,5	77	28,5	56	20,7	41	15,2	270	100
6.Mesleki bilgi konusunda kendimi çok yeterli hissediyorum.	23	8,5	32	11,9	77	28,5	84	31,1	54	20,0	270	100
7.Mesleki beceri konusunda kendimi çok yeterli hissediyorum.	22	8,5	25	9,3	67	24,8	90	33,3	66	24,4	270	100

Tablo III. 2'nin devamı

8.Mesleki tutum ve alışkanlıklar konusunda kendimi çok yeterli hissediyorum.	28	10,4	21	7,8	67	24,8	101	37,4	33	19,6	270	100
9.Burada öğrendiğim bilgileri iş yerinde kullanabiliyorum.	37	13,7	38	14,1	46	17,0	92	34,1	57	21,1	270	100
10.Programda kazandırılması gereken hedefler, iş yerlerinde çalışırken önceden kazandırıldığı için üç yıllık eğitime gerek yoktur.	47	17,4	37	13,7	51	18,9	52	19,3	83	30,7	270	100

(1) Tablo III.2'ye göre, 'programdaki hedefler, düzeyime uygun olarak hazırlanmıştır' görüşüne öğrencilerin %23.0'ı kesinlikle katılmamakta, %15.6'sı katılmamakta, %23.0'ı kararsız kalmakta, %26.3'ü katılmakta ve %12.0'ı da kesinlikle katılmaktadır. Grubun yarıya yakını bu görüşe katılırken yarıya yakınının da katılmadığı dikkati çekmektedir. Öğrencilerin okula kayıt olurken alan bilgisi düzeylerinin belirlenmemesi, öğrencilerin yarıya yakınının bu görüşe katılmasına yarıya yakınının da katılmamasına sebep olmuş olabilir.

(2) Tablo III.2'ye göre, 'programdaki hedefler, iş yerinde ihtiyacım olan mesleki bilgileri kapsamaktadır' görüşüne grubun %11.5'i kesinlikle katılmazken, 17.4'ü katılmamakta, %19.3'ü kararsız kalmakta, %35.6'sı katılmakta, 16.3'ü kesinlikle katılmaktadır.

(3) Tablo III.2'ye göre, 'programdaki hedefler, iş yerinde ihtiyacım olan mesleki becerileri kapsamaktadır' görüşüne öğrencilerden %13.7'sinin kesinlikle katılmadığı, % 17.8'inin katılmadığı, % 23.3'ünün kararsız kaldığı, 31.1'inin katıldığı, 14.1'inin ise kesinlikle katıldığı bulunmuştur.

(4) Tablo III.2'ye göre, 'programdaki hedefler, iş yerinde ihtiyacım olan mesleki tutum ve alışkanlıkları kapsamaktadır' görüşüne öğrencilerin %14.8'i kesinlikle katılmamakta, %13.3'ü katılmakta, %23.0'ı kararsız kalmakta, %31.9'u katılmakta, %17.0'ı kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan grubun % 28.9'u, %31.5'i, %28.1'i programdaki hedeflerin mesleki bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıkları kazandırdığı görüşüne katılmamaktadır. Grubun %51.9'u, %45.2'si, 48.9'u bu görüşe katılmakta geriye kalan dörtte birlik grup ise kararsız kalmaktadır. Grubun yaklaşık yarısının bu görüşlere katılma nedeni okulda aldıkları sakal bıyık tıraşı, saç kesimi gibi alan derslerinin, işletmelerde yapmış oldukları uygulamaların teorik bölümünü oluşturması olabilir. Grubun katılmama ya da kararsız kalma nedeni de saçta renk verme, saçta kalıcı şekil verme gibi derslerin de çoğunlukla bayan kuaförlüğü alanı ile ilgili olması olabilir.

(5) Tablo III.2'ye göre, 'programdaki hedefler yetersizdir, iş yerinde ihtiyaç duyduğum mesleki bilgi ve becerileri kazandırmamıştır' görüşüne öğrencilerden %17.0'nın kesinlikle katılmadığı, %18.5'inin katılmadığı, 28.5'inin kararsız kaldığı, %20.7'sinin katıldığı, %15.2'sinin kesinlikle katıldığı görülmektedir.

Araştırmaya katılan grubun %35.5'i programdaki hedeflerin mesleki bilgi ve becerileri kazandırmadığı görüşüne katılmamakta % 35.9'u ise katılmaktadır. Bu durum, öğrencilerin MEM'de uygulama yapmak istemelerine karşın, okuldaki eğitimin tamamen teorik olmasından kaynaklanıyor olabilir. Elazığ ilinde yapılan bir araştırmada, MEM'e devam eden tüm branşlardaki öğrencilerin % 41.1'i uygulamalı eğitimi iş yerlerinde ustalarından öğrendiklerini, MEM'de yalnızca teorik eğitim aldıklarını belirtmişlerdir (Kuzu, Şentürk ve Duman, 2008)

(6) 'Mesleki bilgi konusunda kendimi çok yeterli hissediyorum' görüşüne öğrencilerin %8.5'ı kesinlikle katılmamakta, % 11.9'u katılmamakta, %28.5'i kararsız kalmakta, % 31.1'i katılmakta, %20.0'ı kesinlikle katılmaktadır.

(7) 'Mesleki beceri konusunda kendimi çok yeterli hissediyorum' görüşüne öğrencilerin %8.5'i kesinlikle katılmamakta, %9.3'ü katılmamakta, %24.8'i kararsız kalmakta, % 33.3'ü katılmakta, %24.4'ü kesinlikle katılmaktadır.

(8) 'Mesleki tutum ve alışkanlıklar konusunda kendimi çok yeterli hissediyorum' görüşüne öğrencilerin %10.4'ü kesinlikle katılmamakta, %7.8'i katılmamakta, % 24.8'i kararsız kalmakta, %37.4'ü katılmakta, %19.6'sı kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan grubun % 51.1'i, % 57.2'si, % 57.0'ı mesleki bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklar konusunda kendilerini yeterli hissettikleri görüşüne

katılmaktadırlar. Çıraklık sözleşmesinin 12. Maddesinde belirtildiği gibi aday çırak ve çıraklar, pratik eğitimlerini iş yerlerinde, teorik eğitimlerini mesleki ve teknik eğitim okullarında yapmaktadır. (3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu,2009) Öğrencilerin okul ve işletmede ortak eğitim almaları grubun yarısının kendilerini mesleki bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklar konusunda yeterli hissetmelerine sebep olabilir. Diğer yarısının da yetersiz hissetmeleri ve kararsız kalmalarının sebebi; bayan kuaförlüğü branşı ile ortak alınan dersler (saça renk verme, iş analizi, saça kalıcı şekil verme, saça renk verme) olabilir.

(9) ‘Burada öğrendiğim bilgileri iş yerinde kullanabiliyorum’ görüşüne öğrencilerin %13.7’si kesinlikle katılmamakta, %14.1’i katılmamakta, %17.0’ı kararsız kalmakta, %34.1’i katılmakta, %21.1’i kesinlikle katılmaktadır. Bu görüşe öğrencilerin yarısının katılma sebebi, öğrencilerin branşları ile ilgili öğrendikleri bilgileri iş yerlerinde uygulayabiliyor olmaları olabilir.

(10) ‘Programda kazandırılması gereken hedefler, iş yerlerinde çalışırken önceden kazandırıldığı için üç yıllık eğitime gerek yoktur’ görüşüne öğrencilerin %17.4’ü kesinlikle katılmamakta, %13.7’si katılmamakta, %18.9’u kararsız kalmakta, %19.3’ü katılmakta, %30.7’si kesinlikle katılmaktadır.

Grubun yarısının MEM’de aldıkları üç yıllık eğitimi fazla bulmalarının nedenlerinden birisi, bu eğitime başlamadan önce bir işletmede çalışmaya ve uygulama yapmaya başlamış olmaları olabilir. Grubun dörtte biri 9 yıldan daha fazla bir zamandır meslekte çalışmaktadır. Yine grubun yarısı meslekte kalfa ya da ustadır. Meslekte uzun zamandır çalışıyor olmaları, teorik eğitime ayrılan üç yılı uzun bulmalarına yol açmış olabilir.

Tablo III.2’ye genel olarak bakıldığında; öğrencilerin, MEM’e başlamadan önce branşları ile ilgili yeterliliklerinin ölçülmediği, bu nedenle de hedeflerin, öğrenci düzeyine tam olarak uygun olmadığı, öğrencilerin yarısına yakınına göre iş yerlerinde ihtiyaç duydukları mesleki bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıkları hedeflerin kapsadığı, öğrencilerin yarısının mesleki bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklar konusunda kendilerini yeterli hissettikleri bulunmuştur.

Tablo III.3’de öğrencilerin MEM Erkek berberliği programında yer alan derslerin hedeflerinin gerçekleşme düzeylerine ilişkin görüşleri yer almaktadır.

Tablo III. 3 de yer alan 1’den 5’e kadar olan hedefler, ‘Saça Renk Verme’, 6’dan 10’a kadar olan hedefler, ‘Saç Kesimi’, 11’den 15’e kadar olan hedefler, ‘Saç Bakımı’, 16’dan 20’ye kadar olan hedefler, ‘İş Analizi’, 21’den 25’e kadar olan hedefler, ‘Saça Kalıcı Şekil Verme’, 26’dan 30’a kadar olan hedefler, ‘Sakal Bıyık Traşı’, 31’den 35’e kadar olan hedefler, ‘Saça Geçici Şekil Verme’, 36’dan 40’a kadar olan hedefler ise, ‘Hijyen’ dersleri ile ilgili olan hedeflerdir.

Tablo III. 3. Öğrencilerin Hedeflerin Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	HİÇ		AZ		ORTA		ÇOK		TAM		TOPLAM	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1.Boyama işlemi ile ilgili genel bilgileri kavrayabilme.	37	13,8	58	21,6	114	42,5	31	11,6	28	10,4	270	100
2. Boyama işleminde saçın yapısına uygun yöntem ve tekniği seçebilme.	32	11,9	71	26,3	105	38,9	31	11,5	31	11,5	270	100
3. Dekolorasyon işlemi ile ilgili genel bilgileri kavrayabilme.	61	22,6	69	25,6	80	29,6	35	13,0	25	9,3	270	100
4. Dekolorasyon işlemine uygun yöntem ve tekniği seçebilme.	51	18,9	82	30,4	76	28,1	41	15,2	20	7,4	270	100
5.Röfle-meş-balyaj işlemlerinin amacını kavrayabilme	68	25,2	51	18,9	67	24,8	50	18,5	34	12,6	270	100
6. Saç kesimi ile ilgili genel bilgileri kavrayabilme.	17	6,3	20	7,4	63	23,3	80	29,6	90	33,3	270	100
7. Saç kesiminde kullanılan araç-gereçleri doğru kullanabilme.	13	4,8	14	5,2	67	24,8	51	21,5	118	43,7	270	100
8. Saç kesim tekniklerini doğru bir şekilde uygulayabilme.	21	7,8	29	10,7	64	23,7	68	25,2	88	32,6	270	100

Tablo III. 3.'ün devamı

9. Yüz şekline uygun kesim tekniğini seçebilme.	13	4,8	37	13,7	79	29,3	71	26,3	70	25,9	270	100
10. Saç kesim işlemini doğru olarak gerçekleştirebilme.	18	5,7	41	15,2	71	26,3	65	24,1	75	27,8	270	100
11. Saç yıkama ve kremlleme işlemini doğru olarak gerçekleştirebilme.	20	7,4	30	11,2	41	15,2	66	24,5	112	41,6	270	100
12. Saçın durumunu tespit edebilme.	21	7,8	35	13,0	73	27,0	69	25,6	72	26,7	270	100
13. Saçın durumuna uygun bakımı belirleyebilme.	16	5,9	42	15,6	89	33,0	59	21,9	64	23,7	270	100
14. Saç bakımında kullanılan kozmetikleri kavrayabilme.	23	8,5	41	15,2	83	30,7	57	21,1	66	24,4	270	100
15. Saç ve saçlı deri bakımı işleminde dikkat edilecek kuralları kavrayabilme.	23	8,5	40	14,8	82	30,4	63	23,3	62	23,0	270	100
16. Saçın yapısını kavrayabilme.	13	4,8	36	13,3	75	27,8	67	24,8	79	29,3	270	100
17. Cildin yapısını kavrayabilme.	16	5,9	48	17,8	78	28,9	68	25,2	60	22,2	270	100
18. Renk bilgisini kavrayabilme.	14	5,2	45	16,7	88	32,6	74	27,4	49	18,1	270	100
19. Saç ve saçlı deri hastalıklarını tanıyabilme.	31	11,3	47	17,4	87	32,2	54	20,0	51	18,9	270	100
20. İş yeri açarken yapılması gereken işlemleri kavrayabilme.	24	8,9	38	14,1	80	29,6	72	26,7	56	20,7	270	100
21. Perma işlemi ile ilgili araç gereç ve ilaç bilgisi.	64	23,7	59	21,9	66	24,4	40	14,8	41	15,2	270	100
22. Perma işlemini gerçekleştirirken dikkat edilmesi gereken noktaları açıklayabilme.	58	21,5	55	20,4	75	27,8	44	16,3	38	14,1	270	100
23. Defrize işlemi ile ilgili araç gereç ve ilaç bilgisi.	61	22,6	52	19,3	69	25,6	48	17,8	40	14,8	270	100
24. Defrize işlemini gerçekleştirirken dikkat edilmesi gereken noktaları açıklayabilme.	50	18,5	48	17,8	81	30,0	54	20,0	37	13,7	270	100
25. Perma ve defrize arasındaki farkı kavrayabilme	49	18,1	47	17,4	79	29,3	48	17,8	47	17,4	270	100

Tablo III. 3.'ün devamı

26. Sakal tıraşında kullanılan araç gereç ve kozmetiklerin özelliklerini kavrayabilme.	17	6,3	19	7,0	56	20,7	58	21,5	120	44,4	270	100
27. Kompresin faydalarını kavrayabilme.	32	11,9	26	9,6	71	26,3	65	24,1	70	28,1	270	100
28. Sakal-bıyık traşı yaparken dikkat edilecek kuralları kavrayabilme	15	5,6	19	7,0	49	18,1	67	24,8	120	44,4	270	100
29. Yüz şekline uygun sakal modelini tespit edebilme.	15	5,6	31	11,5	70	25,9	63	23,3	91	33,7	270	100
30. Yüz şekline uygun bıyık modelini tespit edebilme.	14	5,2	29	10,7	72	26,7	67	24,8	88	32,6	270	100
31. Saça geçici şekil verme tekniklerini kavrayabilme.	10	3,7	24	8,9	71	26,3	60	22,2	105	38,9	270	100
32. Saça geçici şekil vermede kullanılan araç gereç ve kozmetikler bilgisi.	16	5,9	29	10,7	70	25,9	69	25,6	86	31,9	270	100
33. Fön çeşitlerinin özelliklerini kavrayabilme.	22	8,1	36	13,3	76	28,1	71	26,3	65	24,1	270	100
34. Mizampli tekniğinin işlem basamaklarını açıklayabilme.	62	23,0	59	21,9	68	25,2	52	19,3	29	10,7	270	100
35. Vak tekniğinin işlem basamaklarını açıklayabilme.	73	27,0	43	15,9	55	20,4	47	17,4	52	19,3	270	100
36.Hijyenin yaşamımızdaki yeri ve önemini kavrayabilme.	19	7,0	39	14,4	61	22,6	55	20,4	96	35,6	270	100
37. Hijyen kurallarını kavrayabilme.	16	5,9	31	11,5	65	24,1	54	20,0	104	38,5	270	100
38. Aydınlatma yöntem ve çeşitlerini kavrayabilme.	21	7,8	32	11,9	65	24,1	67	14,8	85	31,5	270	100
39. Havalandırma yöntem ve çeşitlerini kavrayabilme.	15	5,6	42	15,6	71	26,3	62	23,0	80	29,6	270	100

Tablo III. 3.'ün devamı

40. Erkek berberi salon çeşitleri bilgisi.	17	6,3	22	8,1	60	22,2	68	25,2	103	38,1	270	100
--	----	-----	----	-----	----	------	----	------	-----	------	------------	------------

(1) 'Boyama işlemi ile ilgili genel bilgileri kavrayabilme' hedefine öğrencilerin %13.8'i hiç ulaşamadıklarını, %21.6'sı az ulaşabildiklerini, %42.5'i orta düzeyde ulaşabildiklerini, %11.6'sı çok ulaştıklarını, %10.4'ü tam olarak ulaştıklarını belirtmişlerdir. Grubun üçte biri boyama işlemi ile ilgili genel bilgileri kavrayamadığını belirtmiştir. Grubun yarısına yakını ise hedefe orta düzeyde ulaşmıştır. Öğrencilerin bu görüşe tam olarak ulaşamama nedenleri; bu hedef kapsamında yer alan bilgilerin saç boyama işleminin tanımı, tarihçesi, sınıflandırılması gibi konulardan oluşması ve uygulama içermediği için öğrencilerin bu konulardan sıkılmış olması olabilir.

(2) 'Boyama işleminde saçın yapısına uygun yöntem ve tekniği seçebilme' hedefine öğrencilerin %11.9'u hiç ulaşamadıklarını, %26.3'ü az düzeyde ulaştıklarını, %38.9'u orta düzeyde ulaştıklarını, %11.5'i çok ulaştıklarını, % 11.5'i de tam düzeyde ulaştıklarını belirtmişlerdir. Boya yaparken saçta uygun yöntem ve tekniği seçebilme hedefine öğrencilerin ancak beşte birinin tam ve çok ulaştığı, diğerlerinin de orta ve az düzeyde ulaştığı ya da hiç ulaşamadığı görülmektedir.

(3) 'Dekolorasyon işlemi ile ilgili genel bilgileri kavrayabilme' hedefine öğrencilerin % 22.6'sı hiç ulaşamadıklarını , %25.6' sı az ulaştıklarını, %29.6'sı orta düzeyde ulaştıklarını, % 13.0'ı çok olarak ulaşabildiklerini, %9.3'ü tam düzeyde ulaşabildiklerini belirtmişlerdir. Bu hedefe ulaşan öğrenci sayısı da ancak beşte birdir. Grubun yarıya yakını bu hedefe az ulaşmış ya da ulaşamamıştır.

(4) 'Dekolorasyon işlemine uygun yöntem ve tekniği seçebilme' hedefine öğrencilerin %18.9'u hiç ulaşamadıklarını, %30.4'ü az ulaşabildiklerini, % 28.1'i orta düzeyde ulaşabildiklerini, %15.2'si çok olarak ulaşabildiklerini, %7.4'ü tam olarak ulaşabildiklerini belirtmişlerdir. Grubun yarısının bu hedefi kazanmadığı ya da az kazandığı görülmektedir.

(5) 'Röfle-meş-balyaj işlemlerinin amacını kavrayabilme' hedefine öğrencilerin %25.2'si hiç ulaşamadıklarını, 18.9'u az düzeyde ulaşabildiklerini, %24.8'i orta düzeyde ulaşabildiklerini, 18.5'i çok olarak ulaşabildiklerini, % 12.6 kişi ise tam ulaşabildiklerini belirtmişlerdir. Grubun yarıya yakını bu hedefe ulaşamamış ya da az ulaşmıştır.

'Saça renk verme teknikleri' dersi ile ilgili hedefler incelendiğinde boyama işlemi ile ilgili olan hedeflerde, öğrencilerin yarıya yakını hedefleri orta düzeyde

kazandıklarını, üçte biri ise hedeflere az ulaştıklarını ya da ulaşamadıklarını belirtmişlerdir. Dekolorasyon ile ilgili hedeflere bakıldığında ise, öğrencilerin yine yarıya yakınının hedeflerin gerçekleşme düzeyine ilişkin görüşlere katılmadıkları görülmektedir. Bunun sebebi; erkek berberi öğrencilerinin işletmelerde belli birkaç renk dışında boya yapmamaları ve dekolorasyon, röfle, meş, balyaj uygulamalarını gerçekleştirmemeleri nedeniyle derste öğrendikleri bilgileri kullanamamaları olabilir. Ayrıca saç renk verme dersi bayan kuaförlüğü eğitim programı ile ortak derslerden birisidir. Bu programdaki öğrenciler, erkek berberliği öğrencilerine göre saç renk verme dersi ile ilgili bilgileri işletmelerde daha çok kullanmaktadırlar (Çıraklık Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Berberlik Alanı Kalfalık Çerçeve Öğretim Programı, 2005).

(6) ‘Saç kesimi ile ilgili genel bilgileri kavrayabilme’ hedefine grubun %6.3’ü hiç ulaşamadıklarını, %7.4’ü az olarak ulaşabildiklerini, %23.3’ü orta düzeyde ulaşabildiklerini, %29.6’sı çok ulaştıklarını, %33.3’ü tam olarak ulaştıklarını söylemektedirler. Grubun yalnızca üçte ikisi bu hedefe çok ve tam olarak ulaşmıştır.

(7) ‘Saç kesiminde kullanılan araç-gereçleri doğru kullanabilme’ hedefine grubun %4.8’i hiç ulaşamadıklarını, %5.2’si az düzeyde, %24.8’i orta düzeyde, %21.5’i çok, %43.7’si ise tam olarak ulaşabildiklerini söylemektedirler. Grubun çoğu bu hedefe ulaşmıştır.

(8) ‘Saç kesim tekniklerini doğru bir şekilde uygulayabilme’ hedefine grubun %7.8’i hiç ulaşamadıklarını, %10.7’si az miktarda, % 23.7’si orta düzeyde, %25.2’si çok, %32.6’sı tam olarak ulaşabildiklerini söylemektedirler. Öğrencilerin yarıdan fazlası bu hedefe çok ve tam düzeyde ulaşmıştır.

(9) ‘Yüz şekline uygun kesim tekniğini seçebilme’ hedefine grubun %4.8’i hiç ulaşamadıklarını, 13.7’si az olarak, %29.3’ü orta düzeyde, %26.3’ü çok, %25.9’u ise tam olarak ulaşabildiklerini söylemektedirler. Öğrencilerin yarıdan fazlası bu hedefe çok ve tam düzeyde ulaşmıştır.

(10) ‘Saç kesim işlemini doğru olarak gerçekleştirebilme’ hedefine grubun %5.7’si hiç ulaşamadıklarını, %15.2’si az olarak, %26.3’ü orta düzeyde, %24.1’i çok, %27.8’i de tam olarak ulaşabildiklerini söylemektedirler.

Saç kesimi dersi ile ilgili hedefler (6-10 arası) incelendiğinde grubun yarıdan fazlası hedeflere tam ulaştıklarını söylemektedirler. Erkek berberleri işletmelerde çoğunlukla saç kesim işlemi yapmaktadırlar. Saç kesimi dersinde yer alan araç gereç bilgisi, saç kesim işlemleri, kesim çeşitleri gibi bilgilerin işyerlerinde kullanılıyor

olması, öğrencilerin yarıdan fazlasının saç kesimi dersi hedeflerine ulaşmalarının nedeni olabilir.

(11) Öğrencilerin ‘Saç yıkama ve kreleme işlemini doğru olarak gerçekleştirebilme’ hedefine verdikleri cevaplara bakıldığında %7.4’ünün bu hedefe hiç ulaşamadıkları, %11.2’sinin az olarak, %15.2’sinin orta düzeyde, %24.5’inin çok, %41.6’sının tam olarak ulaşabildikleri görülmektedir. Öğrencilerin yarıdan fazlası bu hedefe çok ve tam olarak ulaşmıştır.

(12) Öğrencilerin ‘Saçın durumunu tespit edebilme’ hedefine verdikleri cevaplara bakıldığında grubun %7.8’inin hiç ulaşamadıkları, %13.0’ının az olarak, %27.0’ının orta düzeyde, %25.6’sının çok, %26.7’sinin tam olarak ulaşabildikleri görülmektedir. Grubun yarıdan fazlası bu hedefe ulaşmıştır.

(13) Öğrencilerin ‘Saçın durumuna uygun bakımı belirleyebilme’ hedefine %5.9’unun hiç ulaşamadıkları, % 15.6’sının az miktarda, % 33.0’ının orta düzeyde, %21.9’unun çok, %23.7’sinin tam olarak ulaşabildikleri görülmektedir. Grubun yarısına yakını bu hedefe ulaşmıştır.

(14) Öğrencilerin ‘Saç bakında kullanılan kozmetikleri kavrayabilme’ hedefine %8.5’inin hiç ulaşamadıkları, %15.2’sinin az miktarda, %30.7’sinin orta düzeyde, %21.1’isinin çok, %24.4’ünün tam olarak ulaşabildikleri görülmektedir. Grubun beşte biri bu hedefe ulaşamaz ya da az ulaşırken yarıya yakını çok ve tam olarak ulaşmıştır.

(15) Öğrencilerin ‘saç ve saçlı deri bakımı işleminde dikkat edilecek kuralları kavrayabilme’ hedefine %8.5’inin hiç ulaşamadıkları, %14.8’inin az olarak, %30.4’ünün orta düzeyde, %23.3’ünün çok, % 23.0’ının tam olarak ulaşabildikleri görülmektedir.

Saç bakımı dersi hedeflerine bakıldığında öğrencilerin yarıdan fazlasının 11. ve 12. hedeflere, grubun yarısına yakınının da 13, 14. ve 15. hedeflere çok ve tam düzeylerde ulaştıkları görülmektedir. Bunun sebebi, öğrencilerin işletmelerde en çok yaptıkları işlemlerin saçını inceleme ve saç yıkama olmasıdır. Saç bakımı ile ilgili uygulamalar daha çok ustalar tarafından yapılmaktadır.

(16) Tablo III. 3’te yer alan ‘Saçın yapısını kavrayabilme’ hedefine öğrencilerin %4.8’i hiç ulaşamadıklarını söylerken, %13.3’ü az, %27.8’i orta düzeyde, %24.8’i çok, %29.3’ü tam olarak ulaşabildiklerini söylemektedirler. Buna göre grubun yarısından fazlası bu hedefe ulaşmıştır.

(17) Tablo III. 3’te yer alan ‘Cildin yapısını kavrayabilme’ hedefine % 5.9’u hiç ulaşamadıklarını söylerken, % 17.8’i az, %28.9’u orta düzeyde, %25.2’si çok, %22.2’si

tam olarak ulaşabildiklerini söylemektedirler. Öğrencilerin beşte birinin bu hedefe ulaşamadığı ya da çok az ulaştığı görülmektedir.

(18) Tablo III. 3'te yer alan 'Renk bilgisini kavrayabilme' hedefine öğrencilerin %5.2'si hiç ulaşamadıklarını , %16.7'si az, %32.6' sı orta düzeyde, %27.4'ü çok, %18.1'i tam olarak ulaşabildiklerini söylemişlerdir. Buna göre grubun beşte biri bu hedefe az ulaşmış ya da ulaşamamış, üçte birinden fazlası ise çok ve tam olarak ulaşmıştır.

(19) Tablo III. 3'te yer alan 'Saç ve saçlı deri hastalıklarını tanıyabilme' hedefine öğrencilerin %11.3'ü hiç ulaşamadıklarını, %17.4'ü az ulaştıklarını, %32.2'si orta düzeyde, %20.0'ı çok, % 18.9'u tam olarak ulaştıklarını söylemektedirler.

(20) Tablo III. 3'te yer alan 'İş yeri açarken yapılması gereken işlemleri kavrayabilme' hedefine öğrencilerin %8.9'u hiç ulaşamadıklarını, %14.1'i az olarak, % 29.6'sı orta düzeyde, %26.7'si çok, %20.7'si tam olarak ulaşabildiklerini söylemektedirler.

Tablo III 3'te yer alan iş analizi dersi ile ilgili (16-20 arası) hedeflere verilen yanıtlar incelendiğinde, 16. hedefe öğrencilerin yarısından biraz fazlasının çok ve tam düzeyde ulaştığı görülmektedir. Bunun nedeni, öğrencilerin MEM'de aldıkları tüm branş derslerinin temel konularının bu derste toplanması ve bu temel konuların saçın yapısı, cildin yapısı, renk bilgisi gibi farklı konulardan oluşması nedeniyle öğrencinin ilgisini çekmiş olması olabilir. 17. ve 18. hedeflere grubun beşte biri ulaşırken, 19. Hedefe üçte birinin ulaştığı, 20. Hedefe ise grubun yarısına yakınının ulaştığı da dikkati çekmektedir.

(21) 'Perma işlemi ile ilgili araç gereç ve ilaç bilgisi' hedefine öğrencilerin %23.7'si hiç ulaşamadıklarını söylemekte, %21.9'u az, %24.4'ü orta düzeyde, %14.8'i çok, %15.2'si tam olarak ulaştıklarını söylemektedirler. Grubun yarıya yakını bu hedefe hiç ulaşamamış ya da az ulaşmıştır.

(22) 'Perma işlemini gerçekleştirirken dikkat edilmesi gereken noktaları açıklayabilme' hedefine öğrencilerin %21.5'i hiç ulaşamadıklarını, %20.4'ü az, %27.8'i orta düzeyde, %16.3'ü çok, %14.1'i tam olarak ulaştıklarını belirtmektedir. Buna göre öğrencilerin yarıya yakını bu hedefe ulaşamamış ya da az ulaşmıştır.

(23) 'Defrize işlemi ile ilgili araç gereç ve ilaç bilgisi' hedefine öğrencilerin %22.6'sı hiç ulaşamadıklarını , %19.3'ü az, %25.6'sı orta düzeyde, % 17.8'i çok, %14.8'i tam olarak ulaşabildiklerini söylemektedirler. Grubun yarıya yakını bu hedefe ulaşamamış ya da az ulaşmıştır.

(24) ‘Defrize işlemini gerçekleştirirken dikkat edilmesi gereken noktaları açıklayabilme’ hedefine öğrencilerin %18.5’i hiç ulaşamadıklarını, %17.8’i az, %30.0’ı orta düzeyde, %20.0’ı çok, %13.7’si tam olarak ulaşabildiklerini söylemektedirler. Grubun üçte biri bu hedefe ulaşamamış ya da az ulaşmıştır.

(25) ‘Perma ve defrize arasındaki farkı kavrayabilme’ hedefine öğrencilerin %18.1’i hiç ulaşamadıklarını, %17.4’ü az, %29.3’ü orta düzeyde, %17.8’i çok, %17.4’ü tam olarak ulaşabildiklerini söylemektedirler. Öğrencilerin üçte biri bu hedefe ulaşamamış ya da az ulaşmıştır.

Öğrencilerin yaklaşık yarısına yakını saç kalıcı şekil verme teknikleri dersi ile ilgili hedeflere ya az ulaştıklarını ya da hiç ulaşamadıklarını söylemişlerdir. Erkek berberler, müşterilerinin saçlarında çok fazla kalıcı şekil değişikliği yapmamaktadır. Dolayısıyla da sadece bu konuda teorik eğitim almakta ve bu bilgilerini uygulamaya dönüştürememektedirler. Bu da öğrencilerin derse karşı motivasyonlarının düşük olmasına dolayısıyla öğrencilerin derste başarılı olamamalarına neden olabilir.

(26) ‘Sakal tıraşında kullanılan araç gereç ve kozmetiklerin özelliklerini kavrayabilme’ hedefine grubun %6.3’ü hiç ulaşamadıklarını, %7.0’ı az, %20.7 ‘si orta düzeyde, %21.5’i çok, %44.4’ü tam olarak ulaştıklarını söylemektedirler. Grubun yarısından fazlası bu hedefe ulaşmıştır.

(27) ‘Kompresin faydalarını kavrayabilme’ hedefine grubun %11.9’u hiç ulaşamadıklarını, %9.6’sı az, %26.3’ü orta düzeyde, %24.1’i çok, %28.1’i tam olarak ulaşabildiklerini söylemektedirler. Grubun yarısından fazlası bu hedefe ulaşmıştır.

(28) ‘Sakal-bıyık traşı yaparken dikkat edilecek kuralları kavrayabilme’ hedefine grubun %5.6’sı hiç ulaşamadıklarını, %7.0’ı az, %18.1’i orta düzeyde, %24.8’i çok, %44.4’ü tam olarak ulaşabildiklerini söylemektedirler. Grubun üçte ikisi bu hedefe ulaşmıştır.

(29) ‘Yüz şekline uygun sakal modelini tespit edebilme’ hedefine grubun %5.6’sı hiç ulaşamadıklarını, %11.5’i az, %25.9’u orta düzeyde, %23.3’ü çok, %33.7’si tam olarak ulaşabildiklerini söylemektedirler. Grubun yarısından fazlası bu hedefe ulaşmıştır.

(30) ‘Yüz şekline uygun bıyık modelini tespit edebilme’ hedefine grubun %5.2’si hiç ulaşamadıklarını, %10.7’si az, %26.7’si orta düzeyde, %24.8’i çok, %32.6’sı tam olarak ulaşabildiklerini söylemektedirler. Grubun yarısından fazlası bu hedefe ulaşmıştır.

Grubun yarısından fazlası “Sakal-Bıyık Tıraşı” dersi ile ilgili hedeflere çok ve tam düzeylerde ulaştıklarını belirtmişlerdir. Sakal bıyık tıraşı dersi dışında kalan saç renk verme, saç kalıcı şekil verme, iş analizi, saç bakımı, saç kesimi derslerinde, erkek berberliği öğrencileri bayan kuaförlüğü öğrencileri ile ortak ders yapmaktadır. Bu derslerdeki boya, dekolorasyon, meş, balyaj, perma, defrize, saç yıkama, kesim çeşitleri gibi konular ortaktır. Bu bilgiler görüldüğü üzere daha çok bayan kuaförlüğü programının kapsamına uygundur. Sakal bıyık tıraşı dersinin erkek berberliği programına özgü olması ve öğrencilerin bu derste kendi alanları ile ilgili konuları ayrıntılı olarak görmeleri, bu derste hedeflere daha fazla ulaşmalarına yardımcı olabilir.

(31) Öğrencilerin Tablo III. 3’te yer alan ‘Saça geçici şekil verme tekniklerini kavrayabilme’ hedefine %3.7’si hiç ulaşamadıklarını, % 8.9’u az, %26.3’ü orta düzeyde, %22.2’si çok, 38.9’u tam olarak ulaşabildiklerini belirtmektedirler. Öğrencilerin yarısından fazlası bu hedefe ulaşmıştır.

(32) Öğrencilerin Tablo III. 3’te yer alan ‘Saça geçici şekil vermede kullanılan araç gereç ve kozmetikler bilgisi’ hedefine %5.9’u hiç ulaşamadıklarını, %10.7’si az, %25.9’u orta düzeyde, % 25.6’sı çok, %31.9’u tam olarak ulaşabildiklerini belirtmektedirler. Grubun yarısından fazlası bu hedefe ulaşmıştır.

(33) Öğrencilerin Tablo III. 3’te yer alan ‘Fön çeşitlerinin özelliklerini kavrayabilme’ hedefine %8.1’i hiç ulaşamadıklarını, % 13.3’ü az, %28.1’i orta düzeyde, %26.3’ü çok, %24.1’i tam olarak ulaşabildiklerini belirtmektedirler. Grubun yarısı bu hedefe ulaşmıştır.

(34) Öğrencilerin Tablo III. 3’te yer alan ‘Mizampli tekniğinin işlem basamaklarını açıklayabilme’ hedefine %23.0’ı hiç ulaşamadıklarını, % 21.9’u az, % 25.2’si orta düzeyde, % 19.3’ü çok, %10.7’si tam olarak ulaşabildiklerini belirtmektedirler. Bu hedefe öğrencilerin yarısına yakını ya ulaşamamış ya da az ulaşmıştır.

(35) Öğrencilerin Tablo III. 3’te yer alan ‘Vak tekniğinin işlem basamaklarını açıklayabilme’ hedefine % 27.0’ı hiç ulaşamadıklarını, % 15.9’u az, %20.4’ü orta düzeyde, %17.4’ü çok, %19.3’ü tam olarak ulaşabildiklerini belirtmektedirler. Bu hedefe öğrencilerin yarısına yakını ya ulaşamamış ya da az ulaşmıştır.

Öğrencilerin saç geçici şekil verme teknikleri dersi ile ilgili hedeflere verdikleri cevaplara bakıldığında, 31, 32, 33 numaralı hedeflere grubun yarısından fazlasının çok ve tam düzeylerde ulaştıkları, 34, 35 numaralı hedeflere ise ancak üçte

birinin çok ve tam düzeyde ulaştığı görülmektedir. Bunun nedeni, erkek berberliğinde daha çok fönün kullanılması ve saç şekillendirici kozmetiklerle yapılan işlemlerin uygulanması olabilir. Mizampli ve vak işlemini daha çok bayan kuaförlerinin kullandıkları görülmektedir. Bu nedenlerle erkek berberliği öğrencilerinin saça geçici şekil verme dersinde uygulama yapamadıkları konuları iyi öğrenemedikleri söylenebilir.

(36) ‘Hijyenin yaşamımızdaki yeri ve önemini kavrayabilme’ hedefine öğrencilerin %7.0’ı hiç ulaşamadıklarını, %14.4’ü az, %22.6’sı orta düzeyde, %20.4’ü çok, 35.6’sı tam olarak ulaşabildiklerini söylemektedirler. Bu hedefe öğrencilerin yarısından fazlası ulaşmıştır.

(37) ‘Hijyen kurallarını kavrayabilme’ hedefine öğrencilerin %5.9’u hiç ulaşamadıklarını, %11.5’i az, %24.1’i orta düzeyde, %20.0’ı çok, % 38.5’i tam olarak ulaşabildiklerini söylemektedirler. Grubun yarısından fazlası bu hedefe ulaşmıştır.

(38) ‘Aydınlatma yöntem ve çeşitlerini kavrayabilme’ hedefine öğrencilerin %7.8’i hiç ulaşamadıklarını, %11.9’u az, % 24.1’i orta düzeyde, % 14.8’i çok, % 31.5’i tam olarak ulaşabildiklerini söylemektedirler. Grubun yarısına yakını bu hedefe ulaşmıştır.

(39) ‘Havalandırma yöntem ve çeşitlerini kavrayabilme’ hedefine öğrencilerin %5.6’sı hiç ulaşamadıklarını, %15.6’sı az, %26.3’ü orta düzeyde, % 23.0’ı çok, %29.6’sı tam olarak ulaşabildiklerini söylemektedirler. Öğrencilerin yarısından fazlası bu hedefe ulaşmıştır.

(40) ‘Erkek berberi salon çeşitleri bilgisi’ hedefine öğrencilerin %6.3’ü hiç ulaşamadıklarını, %8.1’i az, %22.2’si orta düzeyde, %25.2’si çok, %38.1’i tam olarak ulaşabildiklerini söylemektedirler. Grubun yarısından fazlası bu hedefe ulaşmıştır.

Hijyen dersi ile ilgili hedeflere verilen cevaplar incelendiğinde öğrencilerin yaklaşık yarısından fazlası, hedeflere çok ve tam düzeylerde ulaşabildiklerini söylemektedir. Bunun sebebi, iş yerlerinde hijyen kurallarına önem verilmesi ve MEM’de teorik olarak alınan bilgilerin işyerinde uygulanması olabilir.

Tablo III. 3 te yer alan hedeflerin gerçekleşme düzeyine ilişkin olarak verilen cevaplar incelendiğinde; öğrencilerin erkek berberliği programında yer alan derslerden işletmelerde uygulama yapma olanağı olan saç kesimi, sakal bıyık tıraşı gibi derslerin uygulamaya dayalı hedeflerine örneğin; ‘saç kesim tekniklerini doğru bir şekilde uygulayabilme’, ‘yüz şekline uygun sakal modelini tespit edebilme’ gibi hedeflere yarıya yakınının ulaştıkları görülmektedir. İşletmede uygulama imkanı olmayan saça kalıcı şekil verme dersi gibi daha çok bayan kuaförlüğü ile ilgili derslerin hedeflerine de

grubun yarıya yakınının ya az ulaştığı ya da hiç ulaşamadığı bulunmuştur. Bunun nedeni daha öncede belirtildiği gibi erkek berberliği eğitim programı öğrencilerinin MEM’de yalnızca kuramsal bilgi almalarıdır.

Aday çırak ve çıraklar, pratik eğitimlerini iş yerlerinde, iş yerindeki eksik kalan pratik eğitimleri ile teorik eğitimlerini meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarında veya Bakanlıkça uygun görülen iş yerlerinin eğitim birimlerinde yapar. Teorik ve pratik eğitim birbirlerini tamamlayacak şekilde plânlanır ve yürütülür. (3308 sayılı mesleki eğitim kanunu, 2001).

Buna göre MEM’de gerçekleştirilen eğitim programlarının en önemli eksikliği, uygulamalara yer verilmemesi, yalnızca teorik bilgilerin olmasıdır. Öğrenciler MEM’de aldıkları teorik bilgileri ancak çalıştıkları işletmelerde uygulamaya dönüştürebilmektedir.

a. Öğrencilerin erkek berberliği eğitim programının içeriğinin uygunluğu ile ilgili görüşleri nelerdir?

Öğrencilerin MEM erkek berberliği eğitim programının içeriğinin uygunluğuna ilişkin vermiş oldukları cevaplar sunulmuştur.

Tablo: III. 4 Öğrencilerin İçeriğin Uygunluğuna İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	KESİNLİKLE KATILMIYORUM		KATILMIYORM		KARARSIZIM		KATILIYORUM		KESİMLİKLE KATILIYORUM		TOPLAM	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1. Programın içeriği belirlenirken yaşımlar, önceki deneyimlerimiz, eğitim ve kültür düzeyimiz dikkate alınmıştır.	54	20,0	52	19,3	78	28,9	53	19,6	33	12,2	270	100
2. İçerik, programın hedeflerini gerçekleştirici biçimde düzenlenmiştir.	17	6,3	51	18,9	102	37,8	77	28,5	23	8,5	270	100
3. İçeriği oluşturan dersler ve üniteler yeterlidir.	29	10,7	44	16,3	84	31,1	78	28,9	35	13,0	270	100
4. Derslerin konuları aşamalı ve birbirinin ön koşulu niteliğinde sıralanmıştır	21	7,8	43	15,9	86	31,9	87	32,2	33	12,2	270	100

Tablo III.4'ün devamı

5. Programın içeriği, yenilikleri ve teknolojiyi yakından takip etmektedir.	31	11,5	46	17,0	72	26,7	74	27,4	47	17,4	270	100
6. İçerik güncel mesleki bilgi ve becerileri içermektedir.	26	9,6	32	11,9	93	34,4	77	28,5	42	15,6	270	100
7. İçeriği oluşturan konular, işyerinde ihtiyaç duyduğum bilgi ve becerileri kapsamaktadır.	30	11,1	37	13,7	100	37,0	63	23,3	40	14,8	270	100
8. İçerik yetersizdir, iş yerlerinde ihtiyaç duyduğum konuları kapsamamaktadır.	29	10,7	48	17,8	88	32,6	70	25,9	35	13,0	270	100
9. İçerik işletmedeki uygulamaları destekleyici niteliktedir.	29	10,7	40	14,8	89	33,0	72	26,7	40	14,8	270	100
10. Programın içeriğini oluşturan derslerin saat dağılımı uygundur.	40	14,8	45	16,7	70	25,9	75	27,8	40	14,8	270	100
11. Ders içindeki konuların saat dağılımı uygundur.	40	14,8	41	15,2	81	30,0	69	25,6	39	14,4	270	100
12. Derslerin teorik bölümleri çok uzundur, kısaltılmalıdır.	38	14,1	18	6,7	76	28,1	61	22,6	77	28,5	270	100

(1) ‘Programın içeriği belirlenirken yaşıyoruz, önceki deneyimlerimiz, eğitim ve kültür düzeyimiz dikkate alınmıştır’ görüşüne öğrencilerin %20.0’ı kesinlikle katılmadığını, %19.3’ü katılmadığını, % 28.9’u kararsız kaldığını, %19.6’sı katıldığını, %12.2’si kesinlikle katıldığını belirtmişlerdir.

2005 yılında Çıraklık Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından erkek berberliği çerçeve programı hazırlanmıştır. Bu programda yer alacak ders konu ve içerikleri belirlenmiştir (Çıraklık Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Berberlik Alanı Çerçeve Programı, 2005). MEM’e gelen öğrenciler, meslekleri ile ilgili deneyimleri dikkate alınmaksızın bu programa dahil edilmektedir. Mesleğe yeni başlayan bir öğrenci de, uzun süredir meslekte çalışan öğrenci de aynı programı izlemektedir. Bu da öğrencilerin % 39.3’ünün ‘Programın içeriği belirlenirken yaşıyoruz, önceki deneyimlerimiz, eğitim ve kültür düzeyimiz dikkate alınmıştır’ görüşüne katılmama nedeni olabilir.

(2) ‘İçerik, programın hedeflerini gerçekleştirici biçimde düzenlenmiştir’ görüşüne öğrencilerin % 6.3’ü kesinlikle katılmadığını, % 18.9’u katılmadığını, % 37.8’i kararsız kaldığını, %28.5’i katıldığını, %8.5’i kesinlikle katıldığını belirtmişlerdir. Bu görüşe öğrencilerin, %37.8’inin kararsız kalmalarının nedeni, saça geçici şekil verme, saça renk verme gibi derslerin bayan kuaförlüğü eğitimine daha uygun dersler olması olabilir.

(3) ‘İçeriği oluşturan dersler ve üniteler yeterlidir’ görüşüne öğrencilerin %10.7’si kesinlikle katılmadığını, %16.3’ü katılmadığını, %31.1’i kararsız kaldığını, %28.9’u katıldığını, %13.0’ı kesinlikle katıldığını belirtmişlerdir. Grubun %41.9’u yani yarısına yakınının bu görüşe katıldıkları, yani içeriği oluşturan ders ve üniteleri yeterli buldukları görülmektedir.

(4) ‘Derslerin konuları aşamalı ve birbirinin ön koşulu niteliğinde sıralanmıştır’ görüşüne öğrencilerin %7.8’i kesinlikle katılmadığını, %15.9’u katılmadığını, %31.9’u kararsız kaldığını, %32.2’si katıldığını, %12.2’si kesinlikle katıldığını belirtmişlerdir. Grubun yarıya yakını bu görüşe katılmaktadır.

İçerik düzenlemesinde temel ilkeler arasında somuttan soyuta, basitten karmaşığa, kolaydan zora, bütünden parçaya ya da parçadan bütüne, günümüzden geçmişe, olaylardan kavrama ve genellemelere, yakın çevreden uzağa doğru yapılan bir sıralama olmalıdır (Demirel, 2005). Ders içerikleri incelendiğinde hedeflerin birbirinin önkoşulu olacak biçimde sıralandığı görülmektedir. Örneğin; saç kesim işlem basamakları, işlem öncesi (modelin belirlenmesi, saçın yıkanması), işlem sırası (kesim aletinin seçilmesi, saçın ayrılması, modele uygun kesim tekniğinin uygulanması), işlem sonrası (işlemin kontrol edilmesi, modele uygun saçın şekillendirilmesi) olarak düzenlenmiştir.

Maden tarafından 2006 yılında yapılan ‘‘Meslek Yüksek Okulu Kuaförlük Bölümü Saç Yapımı II Programının Değerlendirilmesi’’ isimli yüksek lisans tezinde de ‘derslerin konuları aşamalı ve birbirinin ön koşulu olacak biçimde sıralanmıştır’ görüşüne öğrencilerin % 42.3’ünün katıldığı sonucu çıkmıştır. Bu sonuç araştırmada elde edilen bulguları desteklemektedir.

(5) Tablo III.4’te yer alan ‘programın içeriği, yenilikleri ve teknolojiyi yakından takip etmektedir’ görüşüne öğrencilerin %11.5’i kesinlikle katılmadığını, % 17.0’ı katılmadığını, %26.7’si kararsız kaldığını, % 27.4’ü katıldığını, %17.4’ü kesinlikle katıldığını belirtmişlerdir.

Grubun yarıya yakınının ‘Programın içeriği, yenilikleri ve teknolojiyi yakından takip etmektedir’ görüşüne katılmasının nedeni, 2005 yılında Mesleki Eğitim Geliştirme Projesi (MEGEP) tarafından Sektör tarama ve inceleme çalışmaları yapılarak konu içeriklerinin yeniden belirlenmesi, belirlenen konular doğrultusunda berberlik çerçeve programının yeniden oluşturulması olabilir. Öğrenciler daha önce kalfalık eğitimleri süresince meslek bilgisi adında branşlarıyla ilgili tek ders görüyorlardı. Yapılan değişiklikle saç kesimi, saç renk verme, saç bakımı, saç kalıcı şekil verme, saç geçici şekil verme, hijyen ve sakal bıyık tıraşı derslerinin eğitimini almaya başlamışlardır (Çıraklık Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Berberlik Alanı Kalfalık Çerçeve Öğretim Programı, 2005).

(6) Tablo III.4’te yer alan ‘içerik güncel mesleki bilgi ve becerileri içermektedir’ görüşüne öğrencilerin % 9.6’sı kesinlikle katılmadıklarını, %11.9’u katılmadıklarını, %34.4’ü kararsız kaldıklarını, %28.5’i katıldıklarını, %15.6’sı kesinlikle katıldıklarını söylemişlerdir. Öğrencilerin yarısına yakınının bu görüşe katılma nedeni, erkek berberliği eğitim programının MEGEP tarafından yenilenmesi olabilir. Üçte birinin de kararsız kalma sebebi; güncel mesleki bilgi ve becerilerin ders içeriğine tam olarak yansıyamaması olabilir. (çünkü kozmetik ve bakım ürünleri her geçen gün yenilenmekte, piyasaya farklı özellikleri taşıyan yeni ürünler sürülmektedir. Sürekli ve hıza sektör yenilediği için de programa yansıtılamamaktadır.) Maden’in 2006 yılında yapmış olduğu araştırmada, yeni gelişmeler öğrencilerin “Ders içeriği güncel mesleki gelişmeleri içermektedir” görüşüne üçte biri katılırken, üçte birinin de kısmen katıldığı belirlenmiştir.

Bilim ve teknolojideki değişmelere göre iş, sürekli bir değişim süreci içerisinde. Bu nedenle, öğretim programlarının sürekli olarak gözden geçirilmesi ve güncelleştirilmesi gerekmektedir (Sezgin, 1994). Aksi halde mezunlar iş hayatına atıldıklarında kendilerini yeniden yetiştirmek zorunda kalacak, bu da zaman ve iş gücü kaybına neden olacaktır. Aynı zamanda iş bulma konusunda da sıkıntılar yaşanabilir. (Maden, 2006).

(7) Tablo III.4’te yer alan ‘İçeriği oluşturan konular, işyerinde ihtiyaç duyduğum bilgi ve becerileri kapsamaktadır’ görüşüne öğrencilerin %11.1’i kesinlikle katılmadıklarını, %13.7’si katılmadıklarını, %37.0’ı kararsız kaldıklarını, %23.3’ü katıldıklarını, %14.8’i kesinlikle katıldıklarını söylemektedirler. Grubun üçte birinden fazlasının katılma nedeni, içeriği oluşturan konulardan öğrencilerin memnun olması ve iş yerlerinde ihtiyaç duydukları bilgi ve becerileri kapsamaması olabilir. Ancak grubun

üçte birinin bu konuda kararsız kaldığı, beşte birinin ise bu görüşe katılmadığı görülmektedir.

(8) Tablo III.4'te yer alan 'İçerik yetersizdir, iş yerlerinde ihtiyaç duyduğum konuları kapsamamaktadır' görüşüne öğrencilerin % 10.7'si kesinlikle katılmadıklarını, %17.8'i katılmadıklarını, %32.6'sı kararsız kaldıklarını, %25.9'u katıldıklarını, %13.0'ı kesinlikle katıldıklarını söylemektedirler. Grubun üçte birinin bu görüşe katılmadıkları, üçte birinin katıldığı ve üçte birinin kararsız kaldığı görülmektedir.

Öğrencilerin 7. ve 8. Maddelere katılım oranları birbirine çok yakındır. Her iki maddede de üçte bir kararsız kalmıştır. Diğer oranlar da birbirine yakın sayılabilir. Öğrencilerin MEM'de aldıkları eğitim yalnızca teoriye dayalı olduğu için, işyerinde uygulamaları gereken bilgi ve becerileri tam olarak kapsayamamış olabilir.

(9) Tablo III.4'te yer alan 'İçerik işletmedeki uygulamaları destekleyici niteliktedir' görüşüne öğrencilerin %10.7'si kesinlikle katılmadıklarını, %14.8'i katılmadıklarını, %33.0'ı kararsız kaldıklarını, % 26.7'si katıldıklarını, % 14.8'i kesinlikle katıldıklarını söylemektedirler. Grubun ancak yarıya yakınının bu görüşe katıldıkları görülmektedir. MEGEP tarafından 2005 yılında hazırlanan programların ve içeriklerin iş hayatının ihtiyaçlarına göre hazırlandığı belirtilse de, öğrencilerin yarıdan azının bu görüşe katıldığı görülmektedir.

(10) 'Programın içeriğini oluşturan derslerin saat dağılımı uygundur' görüşüne öğrencilerin %14.8'i kesinlikle katılmadıklarını, % 16.7'si katılmadıklarını, %25.9'u kararsız kaldıklarını, %27.8'i katıldıklarını, %14.8'i kesinlikle katıldıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin yarıya yakını ders saat dağılımını uygun bulmaktadır. Ayrıca grubun üçte biri bu görüşe katılmazken, dörtte biri de kararsız kalmıştır.

(11) 'Ders içindeki konuların saat dağılımı uygundur' görüşüne öğrencilerden %14.8'i kesinlikle katılmadıklarını, %15.2'si katılmadıklarını, %30.0'ı kararsız kaldıklarını, %25.6'sı katıldıklarını, % 14.4'ü kesinlikle katıldıklarını söylemektedirler. Grubun yarıya yakınının ders içindeki konuların saat dağılımlarını uygun gördükleri belirlenmiştir.

(12) 'Derslerin teorik bölümleri çok uzundur, kısaltılmalıdır' görüşüne öğrencilerin %14.1'i kesinlikle katılmadıklarını, % 6.7'si katılmadıklarını, % 28.1'i kararsız kaldıklarını, % 22.6'sı katıldıklarını, % 28.5'i kesinlikle katıldıklarını belirtmektedirler. Grubun %51.1'inin yani yarısının bu görüşüne katıldıkları

belirlenmiştir. Öğrencilerin bu görüşe katılmasının nedeni, derslerin tamamının teorik olması ve uygulamanın işletmelerde yapılması olabilir.

Öğrencilerin, içeriğin uygunluğuna ilişkin görüşlerine genel olarak bakıldığında: programın içeriği belirlenirken öğrencilerin yaşı, önceki deneyimleri, eğitim ve kültür düzeylerinin dikkate alınmadığı; ders, konu ve ünitelerin yeterli olduğu; güncel mesleki bilgi ve becerilerin ders içeriğini tam destekleyemediği ve derslerin teorik bölümlerinin uzun olduğu söylenebilir.

MEGEP tarafından 2005 yılında hazırlanan Berberlik Alanı Çıraklık Dönemi Haftalık Ders Çizelgesinden yararlanılarak erkek berberliği eğitim programının derslerinin saatleri belirlenmiştir. Tablo III.5’de öğrencilerin programdaki ders saatlerinin uygunluğunu ilişkin görüşleri verilmiştir.

Saç Bakımı, İş Analizi, Saça Geçici Şekil Verme Teknikleri, Saça Kalıcı Şekil Verme Teknikleri, Saça Renk Verme Teknikleri, Hijyen, Sakal Bıyık Tıraşı Dersleri 64 saatlik derslerdir. Saç Kesimi dersi ise 96 saatlik bir derstir. Öğrencilerin yanıtları, dersin programdaki saatinin altında ve üstünde olmasına göre değerlendirilmiştir.

Tablo: III. 5 Öğrencilerin Programdaki Ders Saatlerinin Uygunluğuna İlişkin Görüşleri

Ders	Saat	N	%
Saç Bakımı	63 saat ve altı	204	75,6
	64 saat	56	20,7
	65 saat ve üzeri	10	3,7
	Toplam	270	100
İş Analizi	63 saat ve altı	195	72,2
	64 saat	65	24,1
	65 saat ve üzeri	10	3,7
	Toplam	270	100
Saç Kesimi	95 saat ve altı	227	84,1

Tablo III. 5'in devamı

	96 saat	36	13,3
	97 saat ve üzeri	7	2,6
	Toplam	270	100
Saç Geçici Şekil Verme Teknikleri	63 saat ve altı	202	74,8
	64 saat	53	19,6
	65 saat ve üzeri	15	5,6
	Toplam	270	100
Saç Kalıcı Şekil Verme Teknikleri	63 saat ve altı	205	75,9
	64 saat	58	29,5
	65 saat ve üzeri	7	2,6
	Toplam	270	100
Saç Renk Verme Teknikleri	63 saat ve altı	189	70,0
	64 saat	69	25,6
	65 saat ve üzeri	12	4,4
	Toplam	270	100
Hijyen	63 saat ve altı	198	73,3
	64 saat	55	20,4
	65 saat ve üzeri	17	6,3
	Toplam	270	100
Sakal Bıyık Traşı	63 saat ve altı	183	67,8
	64 saat	59	21,9
	65 saat ve üzeri	28	10,4
	Toplam	270	100

Tablo III.5'te yer alan ders saatlerine ilişkin görüşlere bakıldığında, grubun çoğunluğu erkek berberliği programında yer alan derslerin (saç bakımı, iş analizi, saç geçici şekil verme teknikleri, saç kalıcı şekil verme teknikleri, saç renk verme, hijyen, sakal bıyık traşı) 63 saat ve altı olmasını istemişlerdir. Cevaplar incelendiğinde ise, öğrencilerin büyük çoğunluğu bu derslerin 32 saat olmasını yeterli bulmaktadır. Saç kesimi dersi 96 saattir. Yine öğrencilerin büyük çoğunluğu bu dersin saatini de fazla bulmakta ve ders saatinin 32 saat olmasının yeterli olduğunu belirtmektedir. Öğrencilerin ders saatlerini fazla bulmalarının nedeni, derslerin uygulamalarının olmaması ve yalnızca teorik bilgilerden oluşması olabilir.

Tablo III.6'da öğrencilerin ders, konu ve ünitelerin yeterliliğine ilişkin görüşlerine ilişkin bilgiler sunulmuştur.

Tablo: III. 6. Öğrencilerin Ders, Konu ve Ünitelerin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

Ders	Cevaplar	N	%
Saç Bakımı	Evet	243	89,9
	Hayır	27	10,1
	Toplam	270	100

Tablo: III. 6.'nın devamı

İş Analizi	Evet	223	82,5
	Hayır	47	17,5
	Toplam	270	100
Saç Kesimi	Evet	226	84,0
	Hayır	44	16,0
	Toplam	270	100
Saç Geçici Şekil Verme Teknikleri	Evet	222	82,2
	Hayır	48	17,8
	Toplam	270	100
Saç Kalıcı Şekil Verme Teknikleri	Evet	226	83,6
	Hayır	44	16,4
	Toplam	270	100
Saç Renk Verme Teknikleri	Evet	224	82,9
	Hayır	46	17,1
	Toplam	270	100
Hijyen	Evet	215	79,9
	Hayır	55	20,1
	Toplam	270	100
Sakal Bıyık Traşı	Evet	222	82,2
	Hayır	48	17,8
	Toplam	270	100

Tablo III.6'ya göre, öğrencilerin büyük çoğunluğu MEM erkek berberliği eğitim programında yer alan dersler ile bu derslerin konu ve ünitelerinin içeriğini yeterli bulmaktadırlar. Başka bir deyişle öğrencilere göre bu derslerde yer alan konu ve üniteler yeterli.

Tablo III.7'de öğrencilerin programda olmasını istedikleri ve kaldırılmasını istedikleri derslere ilişkin bilgiler verilmiştir. Bu soruya öğrencilerin tamamı cevap vermedikleri için, cevap veren 60 kişi üzerinden değerlendirme yapılmış ve yüzdelere buna göre hesaplanmıştır.

Tablo: III. 7 Öğrencilerin Programda Olmasını/Kaldırılmasını İstedikleri Derslere İlişkin Görüşleri

Dersler		N	%
Programdan Kaldırılması İstenen Dersler	Türkçe	10	16,7
	Matematik	10	16,7
Programda Olması İstenen Dersler	Beden Eğitimi	30	50
	Resim	2	3,3
	Müzik	1	1,7
	Ürün Tanıtımı	1	1,7
	Müşteri İlişkileri	1	1,7
	Uygulama	4	6,7
	İşletme Bilgisi	1	1,7
Toplam		60	100

Öğrencilerden %16.7' si Türkçe, %16.7'si de Matematik derslerinin kaldırılmasını istemişlerdir. Türkçe ve matematik derslerinin kaldırılmasını isteme sebebi, MEM'deki erkek berberliği eğitim programına katılan öğrencilerin sadece branşları ile ilgili eğitimleri almak istemeleri olabilir.

Grubun % 3.3'ü resim dersinin, % 6.7'si uygulama dersinin, % 1.7'si müzik dersinin, % 1.7'si ürün tanıtımı dersinin, % 1.7'si müşteri ilişkileri dersinin, % 1.7'si işletme bilgisi dersinin olmasını istemişlerdir. Öğrencilerin resim, müzik dersi isteme sebebi, kültür derslerinden sıkılmaları ve bu derslerle stres atmak istemeleri olabilir. Uygulama dersi istemelerinin sebebi de, MEM'deki teorik eğitimin yanında uygulamada yapmak istemeleri olabilir. Öğrencilerin müşteri ilişkileri ve ürün tanıtımı derslerini isteme sebepleri ise, bu derslerle kendilerini yeniliklere hazırlamak ve mesleklerinde daha başarılı olmak istemeleri olabilir. Öğrencilerin %50'si beden eğitimi dersinin olmasını istemişlerdir. Öğrencilerin beden eğitimi dersini isteme sebepleri 10 ders saati boyunca teorik eğitim alıp, sıkılmaları sonucu biraz rahatlayıp sıralardan kurtulmak istemeleri olabilir.

a. Öğrencilerin erkek berberliği eğitim programının eğitim durumlarının uygunluğu ile ilgili görüşleri nelerdir?

Tablo III.8'de öğrencilerin, eğitim durumlarına ilişkin görüşleri verilmiştir.

Tablo: III. 8 Öğrencilerin Eğitim Durumlarının Uygunluğuna İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	KESİNLİKLE KATILMIYORUM		KATILMIYORM		KARARSIZIM		KATILIYORUM		KESİMLİKLE KATILIYORUM		TOPLAM	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1. Derslerde konulara uygun değişik yöntem ve teknikler kullanılmaktadır.	63	23,3	53	19,6	58	21,5	52	19,3	44	16,3	270	100

Tablo: III. 8'in devamı

2. Derslerde kullanılan yöntemler ve teknikler hedefleri kazandırmaya uygundur.	26	9,6	52	19,3	79	29,3	79	29,3	34	12,6	270	100
3. Programın sonunda kazanılan bilgi ve beceriler, bu meslek dalında başarılı olmak için yeterlidir.	28	10,4	41	15,2	82	30,4	73	27,0	46	17,0	270	100
4. Derslerde, dersin gerektirdiği araç ve gereçler kullanılmaktadır.	34	12,6	37	13,7	66	24,4	81	30,0	52	19,3	270	100
5. Derslerde kullanılan notlar, ders kitapları, broşürler vb. yazılı materyaller yeterlidir.	36	13,3	44	16,3	75	27,8	73	27,0	42	15,6	270	100
6. Derslerde daha çok teorik bilgi aktarılmaktadır.	23	8,5	52	19,3	80	29,6	70	25,9	45	16,7	270	100
7. Sınıf içinde uygulamalar sınırlıdır, uygulamalara daha fazla yer vermek gerekir.	24	8,9	46	17,0	88	32,6	65	24,1	47	17,4	270	100
8. Uygulamalar için gerekli araç-gereç ve atölye bulunmamaktadır.	38	14,1	46	17,0	60	22,2	69	25,6	57	21,1	270	100
9. Sınıftaki araç-gereçler kullanıma her an hazırdır.	40	14,9	49	18,2	60	22,3	78	29,0	43	16,0	270	100
10. Atölyeler teknolojiye uygun araç-gereçlerle donatılmıştır.	48	17,0	50	18,5	62	23,0	62	23,0	48	17,8	270	100
11. Mesleki uygulamalar bizimle bire bir yapılmaktadır.	39	14,4	43	15,9	72	26,7	64	23,7	52	19,3	270	100
12. Mesleki uygulamalar atölyede yapılmaktadır.	37	13,7	43	15,9	48	17,8	91	33,7	51	18,9	270	100
13. Uygulamalar işlemlere ve işlem basamaklarına uygun olarak yapılmaktadır.	29	10,7	47	17,4	78	28,9	69	25,6	47	17,4	270	100
14. Kazanılan bilgi ve becerileri geliştirmek için sınıf içinde yeterli düzeyde uygulama yapılmamıştır.	27	10,0	44	16,3	75	27,8	85	31,5	39	14,4	270	100

Tablo III. 8'in devamı

15.Öğretmenler derslere hazırlıklı gelmektedir.	29	10,7	45	16,7	79	29,3	66	24,4	51	18,9	270	100
16.Öğretmen, uygulamaları sırasında öğrencilere rehberlik yapmakta, yanlışları düzeltip, eksikleri tamamlamaktadır.	32	11,9	41	15,2	67	24,8	77	28,5	53	19,6	270	100
17.Derslerde, pekiştirme, ipucu, dönüt düzeltme gibi öğretim hizmetinin niteliğini etkileyen değişkenler kullanılmaktadır.	33	12,2	44	16,3	82	30,4	62	23,0	49	13,1	270	100
18. Derslerde öğrenci katılımına özendirilmektedir.	30	11,1	53	19,6	69	25,6	71	26,3	47	17,4	270	100
19. Dersler ilgi çekici bir şekilde işlenmektedir.	31	11,5	42	15,6	69	25,6	71	26,3	57	21,1	270	100
20. Sınıftaki öğrenci sayısının fazlalığı, eğitimi olumsuz yönde etkilemektedir.	42	15,6	30	11,1	65	24,1	68	25,2	65	24,1	270	100

(1) Tablo III. 8'de yer alan 'Derslerde konulara uygun değişik yöntem ve teknikler kullanılmaktadır' görüşüne öğrencilerin % 23.3'ü kesinlikle katılmadıklarını, %19.6'sı katılmadıklarını, %21.5'i kararsız kaldıklarını, %19.3'ü katıldıklarını, %16.3'ü kesinlikle katıldıklarını söylemektedirler. Bu görüşe öğrencilerin % 42.9'u yani yarısına yakını katılmadıklarını belirtmiştir. Bunun nedeni; bir sonraki tabloda görülebileceği gibi öğretmenlerin çoğunlukla düz anlatım yöntemini kullanmaları olabilir.

(2) Tablo III. 8'de yer alan 'Derslerde kullanılan yöntemler ve teknikler hedefleri kazandırmaya uygundur' görüşüne öğrencilerin %9.6'sı kesinlikle katılmadıklarını, %19.3'ü katılmadıklarını, %29.3'ü kararsız kaldıklarını, %29.3'ü katıldıklarını, % 12.6'sı kesinlikle katıldıklarını söylemektedirler. Öğrencilerin bu görüşe yarıya yakınının katıldıkları ancak grubun üçte birinin de kararsız kaldığı görülmektedir.

(3) Tablo III. 8’de yer alan ‘Programın sonunda kazanılan bilgi ve beceriler, bu meslek dalında başarılı olmak için yeterlidir’ görüşüne öğrencilerin %10.4’ü kesinlikle katılmadıklarını, % 15.2’si katılmadıklarını, %30.4’ü kararsız kaldıklarını, %27.0’ı katıldıklarını, %17.0’ı kesinlikle katıldıklarını söylemektedirler. Bu görüşüne grubun yarıya yakınının katılma nedeni; programda yer alan branş derslerinin renk verme, kalıcı ve geçici şekil değişikliği, saç kesimi, sakal bıyık traşı gibi çeşitlilik göstermesi olabilir. Ancak yine de grubun üçte biri bu konuda kararsız kalmıştır.

(4) Tablo III. 8’de yer alan ‘Derslerde, dersin gerektirdiği araç ve gereçler kullanılmaktadır’ görüşüne öğrencilerin %12.6’sı kesinlikle katılmadıklarını, %13.7’si katılmadıklarını, %24.4’ü kararsız kaldıklarını, %30.0’ı katıldıklarını, %19.3’ü kesinlikle katıldıklarını söylemektedirler. Öğrencilerin yarısının bu görüşe katılma sebebi, dersler teorik olduğu için çok fazla araç gerece ihtiyaç duyulmaması dolayısıyla da sınıf içerisindeki araç gereci yeterli bulmaları olabilir.

(5) Tablo III. 8’de yer alan ‘Derslerde kullanılan notlar, ders kitapları, broşürler vb. yazılı materyaller yeterlidir’ görüşüne öğrencilerin %13.3’ü kesinlikle katılmadıklarını, %16.3’ü katılmadıklarını, % 27.8’i kararsız kaldıklarını, %27.0’ı katıldıklarını, % 15.6’sı kesinlikle katıldıklarını söylemektedirler. Öğrencilerin yarıya yakınının bu görüşe katıldıkları, diğer maddelerde olduğu gibi yaklaşık üçte birinin kararsız kaldığı görülmektedir. Öğrencilerin yarısının derste kullanılan notlar, ders kitapları, broşürler ve yazılı materyalleri yeterli bulduğu söylenebilir.

(6) ‘Derslerde daha çok teorik bilgi aktarılmaktadır’ görüşüne öğrencilerin %8.5’i kesinlikle katılmamakta % 19.3’ü katılmamakta, %29.6’sı kararsız kalmakta, %25.9’u katılmakta, % 16.7’si kesinlikle katılmaktadırlar. Bu görüşe grubun üçte biri kararsız kalırken, yarısına yakını katılmaktadır.

(7) ‘Sınıf içinde uygulamalar sınırlıdır, uygulamalara daha fazla yer vermek gerekir’ görüşüne öğrencilerin % 8.9’u kesinlikle katılmamakta, %17.0’ı katılmamakta, % 32.6’sı kararsız kalmakta, % 24.1’i katılmakta, % 17.4’ü kesinlikle katılmaktadır.

‘Derslerde daha çok teorik bilgi aktarılmaktadır’ görüşüne öğrencilerin %42.6, ‘Sınıf içinde uygulamalar sınırlıdır, uygulamalara daha fazla yer vermek gerekir’ görüşüne %41.5 oranında katıldıkları görülmektedir. MEM’deki derslerin teorik olması, dolayısıyla da uygulamalı eğitimin olmaması öğrencilerin bu görüşlere katılmasına neden olmuş olabilir.

(8) ‘Uygulamalar için gerekli araç-gereç ve atölye bulunmamaktadır’ görüşüne öğrencilerin % 14.1’i kesinlikle katılmamakta, %17.0’ı katılmamakta, % 22.2’si

kararsız kalmakta, % 25.6'sı katılmakta, % 21.1'i kesinlikle katılmaktadırlar. Grubun yarıya yakınının bu görüşe katıldığı, üçte birinin de katılmadığı görülmektedir.

Çıraklık sözleşmesinin 8. Maddesinde de belirtildiği gibi MEM'e gelen öğrenciler eğitimlerini tamamladıktan sonra kalfalık ve ustalık sınavlarına girmektedirler. Bu sınavların gerçekleştirilebilmesi için okullarda atölyelerin bulundurulması gerekmektedir (Çıraklık Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Berberlik Alanı Kalfalık Çerçeve Öğretim Programı, 2005). MEM'lerde atölyelerin olması öğrencilerin bu görüşe üçte birinin katılmama nedeni olabilir.

(9)'Sınıftaki araç- gereçler kullanıma her an hazırdır' görüşüne öğrencilerin % 14.9'u kesinlikle katılmamakta, %18.2'si katılmamakta, % 22.3'ü kararsız kalmakta, % 29.0'ı katılmakta, % 16.0'ı kesinlikle katılmaktadırlar. Öğrencilerin teorik eğitim için kullanabilecekleri temel araç gereçlerin (yazı tahtası, geometri araç gereçleri gibi) sınıfta hazır bulunması bu görüşe katılma nedenleri olabilir.

(10)'Atölyeler teknolojiye uygun araç- gereçlerle donatılmıştır' görüşüne öğrencilerin % 17.0'ı kesinlikle katılmamakta, %18.5'i katılmamakta, % 23.0'ı kararsız kalmakta, %23.0'ı katılmakta, % 17.8'i kesinlikle katılmaktadırlar. Öğrencilerin yarıya yakınının bu görüşe katılma sebebi, daha önce de belirtildiği gibi uygulamalı sınavlar için hazırlanan atölyelerin kurulu olması, gerekli araç gereçlerin de bulunması olabilir.

(11) 'Mesleki uygulamalar bizimle bire bir yapılmaktadır' görüşüne öğrencilerin %14.4'ü kesinlikle katılmadıklarını, %15.9'u katılmadıklarını, % 26.7'si kararsız kaldıklarını, % 23.7 katıldıklarını, % 19.3'ü kesinlikle katıldıklarını belirtmektedirler.

(12) 'Mesleki uygulamalar atölyede yapılmaktadır' görüşüne % 13.7'si kesinlikle katılmadıklarını, %15.9'u katılmadıklarını, % 17.8'i kararsız kaldıklarını, % 33.7'si katıldıklarını, % 18.9'u kesinlikle katıldıklarını belirtmektedirler.

(13) 'Uygulamalar işlemlere ve işlem basamaklarına uygun olarak yapılmaktadır' görüşüne öğrencilerin % 10.7'si kesinlikle katılmadıklarını, %17.4'ü katılmadıklarını, % 28.9'u kararsız kaldıklarını, % 25.6'sı katıldıklarını, % 17.4'ü kesinlikle katıldıklarını belirtmektedirler.

Öğrencilerin '11' numaralı görüşe %43.0, '12' numaralı görüşe %52.6, '13' numaralı görüşe % 43.0 oranında katıldıkları görülmektedir. Çıraklık sözleşmesinde de belirtildiği gibi öğrenciler teorik eğitimlerini MEM'de, uygulamalı eğitimlerini de 1475 sayılı İş Kanununun 69. maddesi göz önünde bulundurularak iş yerlerindeki usta öğreticiler gözetiminde yapmaktadırlar (resmi gazete, 1986). 11, 12, 13 numaralı

hedeflere öğrencilerin katılmaları bazı uygulamalar için atölyelerin kullanıldığını düşündürmektedir.

(14) Öğrencilerin ‘kazanılan bilgi ve becerileri geliştirmek için sınıf içinde yeterli düzeyde uygulama yapılmamıştır’ görüşüne % 10.0’ı kesinlikle katılmadıklarını, %16.3’ü katılmadıklarını, %27.8’i kararsız kaldıklarını, %31.5’i katıldıklarını, %14.3’ü kesinlikle katıldıklarını belirtmektedirler.

Öğrencilerin %45.9 oranında ‘kazanılan bilgi ve becerileri geliştirmek için sınıf içinde yeterli düzeyde uygulama yapılmamıştır’ görüşüne katılma nedeni derslerin teorik olması, uygulamaya yer verilmemesi, yer veriliyorsa da sadece işlem basamaklarının anlatılması ve gösterilmesi, öğrencilerin uygulama yapmamaları olabilir.

(15) Öğrencilerin ‘öğretmenler derslere hazırlıklı gelmektedir’ görüşüne % 10.7’si kesinlikle katılmadıklarını, %16.7’si katılmadıklarını, %29.3’ü kararsız kaldıklarını, %24.4’ü katıldıklarını, %18.9’u kesinlikle katıldıklarını belirtmektedirler. Grubun yaklaşık üçte biri bu konuda kararsızken, beşte biri bu görüşe katılmamakta, geriye kalanlar da katılmaktadır. Buna göre, bazı öğretmenlerin derse hazırlıklı geldiği, bazılarının ise gelmediği düşünülebilir.

(16) Grubun ‘öğretmen, uygulamaları sırasında öğrencilere rehberlik yapmakta, yanlışları düzeltip, eksikleri tamamlamaktadır’ görüşüne % 11.9’u kesinlikle katılmadıklarını, %15.2’si katılmadıklarını, %24.8’i kararsız kaldıklarını, %28.5’i katıldıklarını, %19.6’sı kesinlikle katıldıklarını söylemektedirler.

(17) Grubun ‘derslerde, pekiştirme, ipucu, dönüt düzeltme gibi öğretim hizmetinin niteliğini etkileyen değişkenler kullanmaktadır’ görüşüne % 12.2’si kesinlikle katılmadıklarını, %16.3’ü katılmadıklarını, % 30.4’ü kararsız kaldıklarını, % 23.0’ı katıldıklarını, %13.1’i kesinlikle katıldıklarını söylemektedirler.

Bloom’un tam öğrenme modelinde işaretler, pekiştirme, katılma, dönüt ve düzeltme, öğretim hizmetinin niteliği kapsamında yer alır. Öğrencinin öğrenme sürecine katılma düzeyinin, öğretim hizmeti niteliğinin en güçlü göstergesi olduğu ifade edilir (Bloom, 1998: 151-160). Tam öğrenme modelinin ana değişkenleri olan öğrenci nitelikleri ve öğretim hizmetinin niteliği gereken düzeye ulaşıncaya tam öğrenme gerçekleşmektedir (Demirel,2005s.145). Buradan anlaşılmaktadır ki etkin bir öğrenim sürecinde işaretler, pekiştirme, katılma, dönüt ve düzeltme yer almalıdır (Maden, 2006). Öğrencilerin ‘16’ ve ‘17’ numaralı görüşlere yalnızca yarıya yakınının katıldıkları

görülmektedir. Buna göre bazı öğretmenler öğretim hizmetinin niteliğini etkileyen değişkenleri kullanırken bazıları kullanmamaktadır.

(18) Grubun ‘derslerde öğrenci katılımı özendirilmektedir’ görüşüne % 11.1’i kesinlikle katılmadıklarını, %19.6’sı katılmadıklarını, %25.6’sı kararsız kaldıklarını, %26.3’ü katıldıklarını, %17.4’ü kesinlikle katıldıklarını söylemektedirler.

(19) ‘dersler ilgi çekici bir şekilde işlenmektedir’ görüşüne öğrencilerin % 11.5’i kesinlikle katılmadıklarını, %15.6’sı katılmadıklarını, %25.6’sı kararsız kaldıklarını, %26.3’ü katıldıklarını, %21.1’i kesinlikle katıldıklarını söylemektedirler. Grubun yarıya yakını bu görüşe katılırken, diğerleri katılmamakta ya da kararsız kalmaktadır.

Grup %43.7’si ‘18’ numaralı görüşe ve % 47.4’ü ‘19’ numaralı görüşe katıldıklarını söylemektedirler. Öğretmenlerin dersleri anlatırken öğrencilere işlenen konularla ilgili örnek olaylar sunuyor, işletmede karşılaşılan durumlar hakkında bilgi veriyor, öğrencilere fikirlerini sorarak tartışma ortamı açıyor olabilirler. Bu da öğrencilerin derse katılmalarına ve derslerin ilgi çekici olmasına neden olabilir.

(20) Grubun ‘sınıftaki öğrenci sayısının fazlalığı, eğitimi olumsuz yönde etkilemektedir’ görüşüne % 15.6’sı kesinlikle katılmadıklarını, %11.1’i katılmadıklarını, %24.1’i kararsız kaldıklarını, %25.2’si katıldıklarını, % 24.1’i kesinlikle katıldıklarını söylemektedirler.

‘Sınıftaki öğrenci sayısının fazlalığı, eğitimi olumsuz yönde etkilemektedir’ görüşüne öğrencilerin neredeyse yarısının katıldıkları görülmektedir. Sınıfta öğrenci sayısının çok olması öğretmenin öğrenci ile bire bir ilgilenmesini engellemektedir. MEM’deki öğrenci sayılarının genellikle dönem başında sınıflarda 45-50 kişi olarak belirlendiği, dönem ortalarında ise sınıflar bölünerek sayının 25-30 kişiye düşürüldüğü bilgisi alınmıştır (Ahi Evran Mesleki Eğitim Merkezi).

Tablo III. 8’e genel olarak bakıldığında: öğrencilerin yarıya yakını, derslerde değişik yöntem ve tekniklerin kullanıldığını, kullanılan yöntem ve tekniklerin hedefleri kazandırmaya uygun olduğunu, programın sonunda kazanılan bilgi ve becerilerin, bu meslek dalında başarılı olmak için yeterli olduğunu, gerekli araç gereçlerin derslerde kullanıldığını, derslerde kullanılan notlar, ders kitapları, broşürler vb. yazılı materyaller yeterli olduğunu, derslerin çoğunlukla teorik olduğu dolayısıyla uygulamaya daha fazla yer verilmesi gerektiğini, uygulamalar için gerekli araç-gereç ve atölye bulunmadığını, atölyedeki araç gereçlerin ise teknolojiye uygun olduğunu, uygulamalar işlemlere ve işlem basamaklarına uygun olarak atölye ortamında öğrenci ile bire bir yapıldığını, öğretmenlerin derse hazırlıklı geldiğini ve öğrencilere rehberlik yaptığını, derslerde

çeşitli değişkenlerin kullanıldığını, derslerin ilgi çekici olarak işlendiğini ve öğrenci katılımının sağlandığını, ancak sınıfta öğrenci sayısının fazla oluşunun eğitimi olumsuz yönde etkilediğini belirttiği görülmektedir.

Tablo III.9’da öğrencilerin öğretmenlerin programda en çok kullandıkları yöntem ve tekniklerine ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Bu yöntemlerden öğretmenlerin en çok kullandığı ilk 5 tanesi seçilmiştir.

Tablo: III. 9 Öğrencilerin, Programda En Çok Kullanılan Öğretim Yöntem ve Tekniklerine İlişkin Görüşleri

Yöntem ve Teknikler	1. sırada		2. sırada		3. sırada		4. sırada		5. sırada		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1. Anlatım	224	86.5	23	8.9	6	2.3	3	1.1	3	1.1	259	100
2. Soru- cevap	69	27.3	131	51.8	35	13.8	6	2.4	12	4.7	253	100
3. Tartışma	74	31.8	16	6.9	112	48.1	13	5.6	18	7.7	233	100
4. Beyin fırtınası	71	32.1	23	10.4	13	5.9	92	41.6	22	10.0	221	100
5. Gösterip yaptırma	75	35.9	16	5.9	13	6.2	11	5.3	94	34.8	209	100

Tablo III. 9’a bakıldığında, öğrenciler öğretmenlerin;

-Anlatım yöntemini %86.5 ilk sırada, % 8.9 ikinci sırada, %2.3 üçüncü sırada, %1.1 dördüncü sırada, %1.1 beşinci sırada kullandıklarını belirtmişlerdir. Maden (2006) yaptığı bir araştırmada da öğrencilerin %81’i anlatım yönteminin ilk sırada kullanıldığını söylemiştir. Bu da çıkan sonucu desteklemektedir.

-Soru-cevap yöntemini %27.3 ilk sırada, %51.8 ikinci sırada, %13.8 üçüncü sırada, %2.4 dördüncü sırada, %4.7 beşinci sırada kullandıklarını belirtmişlerdir.

-Tartışma yöntemini %31.8 ilk sırada, %6.9 ikinci sırada, %48.1 üçüncü sırada, %5.6 dördüncü sırada, %7.7 beşinci sırada kullandıklarını belirtmişlerdir.

-Beyin fırtınası yöntemini %32.1 ilk sırada, %10.4 ikinci sırada, %5.9 üçüncü sırada, %41.6 dördüncü sırada, %10.0 beşinci sırada kullandıklarını belirtmişlerdir.

-Gösterip yaptırma yöntemini %35.9 ilk sırada, %5.9 ikinci sırada, %6.2 üçüncü sırada, %5.3 dördüncü sırada, %34.8 beşinci sırada kullandıklarını belirtmişlerdir. MEM’lerde daha çok teorik eğitim verilmektedir. Ancak öğrencilerin gösterip yaptırma yönteminin kullanıldığı belirlenirken az da olsa uygulamaya yer verildiğini düşündürmektedir.

Buna göre öğrenciler sırasıyla anlatım, soru – cevap, tartışma, gösterip yaptırma ve beyin fırtınası yöntemlerinin kullanıldığını söylemişlerdir.

Tablo III.10’da öğrencilerin öğretmenlerin programda en çok kullanmalarını istedikleri yöntem ve tekniklerine ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Bu yöntemlerden kullanılmasını en çok istedikleri ilk 5 tanesi seçilmiştir.

Tablo: III. 10. Öğrencilerin Programda En Çok Kullanılmasını İstedikleri Öğretim Yöntem ve Tekniklere İlişkin Görüşleri

Öğretim Yöntem ve Teknikler	1. sırada		2. sırada		3. sırada		4. sırada		5. sırada		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1. Anlatım	77	38.3	69	34.3	14	7.0	9	4.5	32	15.9	201	100
2. Soru- cevap	17	9.3	81	44.3	43	23.5	14	7.7	28	15.3	183	100
3. Tartışma	10	6.3	44	27.7	61	38.4	18	11.3	26	16.4	159	100
4. Beyin fırtınası	18	12.8	34	24.1	16	11.3	49	34.8	24	17.0	141	100
5. Gösterip yaptırma	14	10.2	43	31.4	12	8.8	8	5.8	60	43.8	137	100

Tablo III.10’a bakıldığında öğrenciler öğretmenlerin,

-Anlatım yöntemini % 38.3 ilk sırada, % 34.3 ikinci sırada, % 7.0 üçüncü sırada, % 4.5 dördüncü sırada, %15.9 beşinci sırada kullanmalarını istemişlerdir.

-Soru- cevap yöntemini % 9.3 ilk sırada, % 44.3 ikinci sırada, %23.5 üçüncü sırada, %7.7 dördüncü sırada, %15.3 beşinci sırada kullanmalarını istemişlerdir.

Tartışma yöntemini % 6.3 ilk sırada, % 27.7 ikinci sırada, % 38.4 üçüncü sırada, % 11.3 dördüncü sırada, % 16.4 beşinci sırada kullanmalarını istemişlerdir.

-Beyin fırtınası yöntemini % 12.8 ilk sırada, % 24.1 ikinci sırada, % 11.3 üçüncü sırada, % 34.8 dördüncü sırada, % 17.0 beşinci sırada kullanmalarını istemişlerdir.

-Gösterip yaptırma yöntemini % 10.2 ilk sırada, % 31.4 ikinci sırada, % 8.8 üçüncü sırada, % 5.8 dördüncü sırada, % 43.8 beşinci sırada kullanmalarını istemişlerdir.

Buna göre öğrenciler sırasıyla anlatım, soru cevap, tartışma, beyin fırtınası, gösterip yaptırma yönteminin en çok kullanılmasını istemiştir. Tablo III. 9, Tablo III. 10 ile karşılaştırıldığında en sık kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerin sıralanmasında sadece beyin fırtınası ve gösterip yaptırma yönteminin yer değiştirdiği dikkati çekmektedir.

a. Öğrencilerin erkek berberliği eğitim programının ölçme-değerlendirme yöntemlerinin uygunluğu ile ilgili görüşleri nelerdir?

Tablo: III.11’de öğrencilerin ölçme değerlendirme yöntemlerinin uygunluğuna ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo: III. 11. Öğrencilerin Ölçme Değerlendirme Yöntemlerinin Uygunluğuna İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	KESİNLİKLE KATILMIYORUM		KATILMIYORM		KARARSIZIM		KATILIYORUM		KESİMLİKLE KATILIYORUM		TOPLAM	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1. Uygulanan ölçme araçları, dersin hedeflerine ve konulara uygundur.	57	21,1	46	17,0	67	24,8	50	18,5	50	18,5	270	100

Tablo: III.11'in devamı

2. Sınavlar genellikle testler şeklinde olmaktadır.	24	8,9	19	18,1	81	30,0	70	25,9	46	17,0	270	100
3. Uygulamalı sınavlara çok az yer verilmektedir.	29	10,7	37	13,7	91	33,7	71	26,3	42	15,6	270	100
4. Sınavlar için ayrılan süre yeterlidir.	34	12,6	31	11,5	78	28,9	73	27,0	54	20,0	270	100
5. Sınavlarda sorulan soruların sayısı yeterlidir.	23	8,5	31	11,5	64	23,7	65	24,1	87	32,2	270	100
6. Sınav soruları açık ve anlaşılırdır.	26	9,6	34	12,6	63	23,3	99	36,7	48	17,8	270	100
7. Sınav soruları bilenle bilmeyeni ayırt etmektedir.	21	7,8	29	10,7	84	31,1	82	30,4	54	20,0	270	100
8. Sınav soruları önemli ve kritik bilgileri ölçmektedir.	18	6,7	43	15,9	82	30,4	72	26,7	55	20,4	270	100
9. Değerlendirme sonuçlarına göre gerekirse yeniden öğretim yapılmaktadır.	46	17,0	35	13,0	64	23,7	65	24,1	60	22,2	270	100

(1) Tablo III. 11'de yer alan 'uygulanan ölçme araçları, dersin hedeflerine ve konulara uygundur' görüşüne öğrencilerin % 21.1'i kesinlikle katılmamakta, %17.0'ı katılmamakta, % 24.8'i kararsız kalmakta, %18.5'i katılmakta, % 18.5'i kesinlikle katılmaktadır.

Öğrencilerin %38.1'inin 'uygulanan ölçme araçları, dersin hedeflerine ve konulara uygundur' görüşüne katılmadıkları, %24.8'inin kararsız kaldıkları görülmektedir. Bunun nedeni; Tablo III. 12'de de görülebileceği gibi ölçme aracı olarak çoğunlukla çoktan seçmeli testlerin kullanılması olabilir. Uygulamaya dayalı saç kesimi, sakal bıyık tıraşı gibi derslerde de çoktan seçmeli test ya da yazılı sınav gibi bilişsel ölçme araçlarının kullanılması, öğrencilerin bu görüşe katılmamalarına yol açmış olabilir.

(2) Tablo III. 11'de yer alan 'sınavlar genellikle testler şeklinde olmaktadır' görüşüne öğrencilerin %8.9'u kesinlikle katılmamakta, %18.1'i katılmamakta, %30.0'ı kararsız kalmakta, %25.9'u katılmakta, %17.0'ı kesinlikle katılmaktadır.

(3) Tablo III. 11'de yer alan 'uygulamalı sınavlara çok az yer verilmektedir' görüşüne öğrencilerin % 10.7'si kesinlikle katılmamakta, % 13.7'si katılmamakta, %33.7'si kararsız kalmakta, %26.3'ü katılmakta, %15.6'sı kesinlikle katılmaktadır.

‘Sınavlar genellikle testler şeklinde olmaktadır’ ve ‘uygulamalı sınavlara çok az yer verilmektedir’ görüşlerine öğrencilerin % 42.9’u ve 41.9’unun yani yarıya yakınının bu görüşlere katıldıkları bulunmuştur. MEM’de uygulamalı eğitimin olmaması, derslerin teorik olması dolayısıyla da bilişsel ölçme araçlarının tercih edilmesi, bu sonucu yaratmış olabilir.

(4) Tablo III. 11’de yer alan ‘sınavlar için ayrılan süre yeterlidir’ görüşüne öğrencilerin % 12.6’sı kesinlikle katılmamakta, % 11.5’i katılmamakta, %28.9’u kararsız kalmakta, % 27.0’ı katılmakta, %20.0’ı kesinlikle katılmaktadır. Sınavlar genellikle testler ve yazılı sınavlar biçiminde olduğu için öğrencilerin yarısına yakını sınavlara ayrılan süreyi yeterli bulmaktadır.

(5) Tablo III. 11’de yer alan ‘sınavlarda sorulan soruların sayısı yeterlidir’ görüşüne öğrencilerin % 8.5’i kesinlikle katılmamakta, %11.5’i katılmamakta, %23.7’si kararsız kalmakta, %24.1’i katılmakta, % 32.2’si kesinlikle katılmaktadırlar.

(6) ‘Sınav soruları açık ve anlaşılırdır’ görüşüne öğrencilerin % 9.6’sı kesinlikle katılmadıklarını, %12.6’sı katılmadıklarını, %23.3’ü kararsız kaldıklarını, %36.7’si katıldıklarını, %17.8’i kesinlikle katıldıklarını belirtmektedirler. Maden’in (2006) araştırmasında da öğrencilerin yarısına yakınının sınav sorularını açık ve anlaşılır buldukları belirlenmiştir.

(7) ‘Sınav soruları bilenle bilmeyeni ayırt etmektedir’ görüşüne öğrencilerin %7.8’i kesinlikle katılmadıklarını, % 10.7’si katılmadıklarını, %31.1’i kararsız kaldıklarını, % 30.4’ü katıldıklarını, %20.0’ı kesinlikle katıldıklarını belirtmektedirler. Maden’in (2006) yılındaki “‘Meslek Yüksekokulu Kuaförlük Bölümü Saç Yapımı II Programının Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tez çalışmasında “Sınav biçimi ve soruları bilenle bilmeyeni ayırmaya yöneliktir” görüşüne öğrencilerin % 35’ i büyük ölçüde katıldığını, % 40.7’ si kısmen katıldığını, % 24.4’ ü katılmadığını belirtmiştir.

(8) ‘Sınav soruları önemli ve kritik bilgileri ölçmektedir’ görüşüne öğrencilerden %6.7’si kesinlikle katılmadıklarını, %15.9’u katılmadıklarını, %30.4’ü kararsız kaldıklarını, % 26.7’si katıldıklarını, % 20.4’ü kesinlikle katıldıklarını belirtmektedirler.

Öğrencilerin %47.0’ı ‘sınavlar için ayrılan süre yeterlidir’ görüşüne, %56.3’ü ‘sınavlarda sorulan soruların sayısı yeterlidir’ görüşüne, %54.5’i ‘Sınav soruları açık ve anlaşılırdır’ görüşüne, %50.4’ü ‘Sınav soruları bilenle bilmeyeni ayırt etmektedir’ görüşüne ve %47.1’i ‘sınav soruları önemli ve kritik bilgileri ölçmektedir’ görüşüne

katıldıklarını belirtmiştir. Yüzde sonuçlarına bakıldığında öğrencilerin sınavlarla ilgili olumlu düşündükleri söylenebilir.

(9) ‘Değerlendirme sonuçlarına göre gerekirse yeniden öğretim yapılmaktadır’ görüşüne öğrencilerden %17.0’ı kesinlikle katılmadıklarını, %13.0’ı katılmadıklarını, %23.7’si kararsız kaldıklarını, % 24.1’i katıldıklarını, %22.2’si kesinlikle katıldıklarını belirtmektedirler.

‘Değerlendirme sonuçlarına göre gerekirse yeniden öğretim yapılmaktadır’ görüşüne öğrencilerin %46.3’ünün katıldığı görülmektedir. Öğrencilerin bu görüşe katılma nedenleri sınav sonunda, öğretmenlerin soruları açıklamaları, dolayısıyla da konuların tekrar edilmiş olması olabilir.

Tablo III.11’e genel olarak bakıldığında; öğrenciler, sınavların anlaşılır ve soru sayısının yeterli olduğunu, sınavların bilenle bilmeyeni ayırt ettiğini, değerlendirme sonuçlarına göre sınavların tekrarlandığını söylemektedirler. Buradan da öğrencilerin sınavlardan memnun oldukları sonucu çıkarılabilir.

Tablo III.12’de öğrencilerin programda en sık kullanılan ölçme araçlarına ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo: III. 12. Öğrencilerin Programda En Sık Kullanılan Ölçme Araçlarına İlişkin Görüşleri

Ölçme Araçları	1. sırada		2. sırada		3. sırada		4. sırada		5. sırada		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1. Çoktan seçmeli test	183	67.8	24	8.8	21	7.7	20	7.4	22	8.1	270	100
2. Klasik sınav	30	11.1	160	59.2	26	9.6	25	9.2	29	10.7	270	100
3. Sözlü sınav	20	7.4	34	12.6	139	51.4	28	10.3	49	18.1	270	100
4. Uygulamalı sınav	15	5.5	40	14.8	50	8.5	124	42.9	41	15.1	270	100
5. Gözlem	22	8.1	12	4.4	34	12.6	73	27.0	129	47.7	270	100

Tablo III. 12' ye göre öğrencilerin programda en sık kullanılan ölçme değerlendirme yöntemine ilişkin görüşleri incelendiğinde, çoktan seçmeli testin, % 67.8'i ilk sırada %8.88'i ikinci sırada, % 7.7's'i üçüncü sırada, % 7.4'ü dördüncü sırada, %8.1'i beşinci sırada kullanıldığını söylemektedir. Buna göre çoktan seçmeli testlerin öğretmenler tarafından çok kullanılan bir ölçme yöntemi olduğu söylenebilir.

Klasik sınavın kullanım durumuna bakıldığında, öğrencilerin %11.1'i bu ölçme aracının ilk, %59.2'si ikinci, %9.6'sı üçüncü, %9.2'si dördüncü, %10.7'si beşinci sırada kullanıldığını söylemektedir.

Grubun %7.4'ü ilk, % 12.6'sı ikinci, %51.4'i üçüncü, % 10.3'ü dördüncü, %18.1'i beşinci sırada sözlü sınavların kullanıldığını belirtmektedir.

Uygulamalı sınavı, grubun % 5.5'i ilk , % 14.8'i ikinci, % 18.5'i üçüncü, % 42.9'u dördüncü, % 15.1'i beşinci sırada kullanıldığını söylemektedir.

Gözlem yöntemini grubun % 8.1'i ilk, % 4.4'ü ikinci, % 12.6'sı üçüncü, % 27.4'ü dördüncü, % 47.7'si beşinci sırada kullanıldığını belirtmektedir.

Öğrencilere göre, öğretmenlerin öncelikli olarak çoktan seçmeli testleri seçtiği, ardından klasik sınav, sözlü sınav, gözlem ve uygulamalı sınavları tercih ettikleri görülmektedir.

Tablo III 13'de öğrencilerin programda en sık kullanılmasını istediği ölçme araçlarına ilişkin görüşleri sunulmuştur.

Tablo: III. 13. Öğrencilerin Programda En Sık Kullanılmasını İstediği Ölçme Araçlarına İlişkin Görüşleri

Ölçme Araçları	1. sırada		2. sırada		3. sırada		4. sırada		5. sırada		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1. Çoktan seçmeli test	150	55.5	15	5.5	17	6.3	18	6.6	70	25.9	270	100
2. Klasik sınav	30	11.1	80	29.6	40	14.8	50	18.5	70	25.9	270	100
3. Sözlü sınav	18	6.6	30	11.1	120	44.4	80	29.6	22	8.1	270	100
4. Uygulamalı sınav	35	12.9	100	37.0	40	14.8	67	24.8	28	10.3	270	100
5. Gözlem	37	13.7	45	16.6	53	19.6	55	20.3	80	29.6	270	100

Öğrencilerin %55.5'i çoktan seçmeli testin ilk sırada, % 5.5'i ikinci sırada, % 6.3'ü üçüncü sırada, %6.6'sı dördüncü sırada, %25.9'u beşinci sırada kullanılmasını istemişlerdir.

Öğrencilerin % 11.1'i klasik sınavın ilk sırada, %29.6'sı ikinci sırada, %14.8'i üçüncü sırada, %18.5'i dördüncü sırada, %25.9'u beşinci sırada uygulanmasını istemişlerdir.

Öğrencilerin % 6.6'sı sözlü sınavın ilk sırada, %11.1'i ikinci sırada, %44.4'ü üçüncü sırada, %29.6'sı dördüncü sırada, %8.1'i beşinci sırada uygulanmasını istemişlerdir.

Öğrencilerin %12.96'sı uygulamalı sınavın ilk sırada, %7.0'ı ikinci sırada, % 4.8'i üçüncü sırada, %24.8'i dördüncü sırada, %10.3'ü beşinci sırada kullanılmasını istemişlerdir.

Öğrencilerin % 13.7'si gözlem yönteminin ilk sırada, %16.6'sı ikinci sırada, % 19.6'sı üçüncü sırada, %20.3'ü dördüncü sırada, %29.6'sı beşinci sırada olmasını istemişlerdir.

Öğrencilerin ilk sırada çoktan seçmeli sınavı, ikinci sırada uygulamalı sınavı, üçüncü sırada sözlü sınavı, dördüncü sırada gözlem ve beşinci sırada klasik sınavı tercih ettikleri belirlenmiştir. Grubun yarısından fazlasının ilk sırada çoktan seçmeli testleri tercih ettikleri görülmektedir. Bunun nedeni, çoktan seçmeli testlerin yapısından kaynaklanmış olabilir. Çoktan seçmeli bir testte her soruda, soruyla birlikte, sorunun cevabı olabilecek seçenekler de sunulur. Öğrencilerin, sunulan seçeneklerden doğru olanı bulup işaretlemeleri beklenir. Anlaşılacağı üzere, çoktan seçmeli testler, sorulan bir sorunun doğru cevabını verilen seçeneklerden bulduran bir sınav türüdür (Üstüner ve Şengün, 2004).

Öğrenciler çoktan seçmeli test sorularında seçeneklerden doğru cevabı hatırlayabildikleri için bu ölçme aracını tercih etmiş olabilirler. Ayrıca dersler genellikle teorik olduğu için çoktan seçmeli test daha uygun bulunmuş olabilir.

a. Öğrencilerin erkek berberliği eğitim programının genel memnuniyet düzeyleri ile ilgili görüşleri nelerdir?

Tablo III. 14'te öğrencilerin programdan genel memnuniyet düzeylerine ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo: III. 14. Öğrencilerin Programdan Genel Memnuniyet Düzeyine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	KESİNLİKLE KATILMIYORUM		KATILMIYORM		KARARSIZIM		KATILIYORUM		KESİMLİKLE KATILIYORUM		TOPLAM	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1. Bu programa isteyerek katıldım.	58	21,5	38	14,1	42	15,6	57	21,1	75	27,8	270	100
2. Her hafta, okul gününü sabırsızlıkla bekliyorum.	50	18,5	46	17,0	50	18,5	81	30,0	43	15,9	270	100
3. Bu programın bana mesleki bilgi ve beceri alanında çok şeyler kattığını düşünüyorum.	29	10,7	40	14,8	71	26,3	76	28,1	54	20,0	270	100
4. MEM'deki eğitimden çok sıkılıyorum.	31	11,5	49	18,1	78	28,9	67	24,8	45	16,7	270	100
5. MEM'deki eğitime zorunlu olduğum için katılıyorum.	46	17,0	41	15,2	58	21,5	53	27,0	52	19,3	270	100
6. MEM'deki eğitime ustam istediği için katılıyorum.	39	14,4	47	17,4	67	24,8	76	28,1	41	15,2	270	100
7. MEM'deki eğitime sadece belge için katılıyorum.	39	14,4	39	14,4	67	24,8	69	25,6	56	20,7	270	100
8. MEM'deki eğitime işten kaçmak için katılıyorum.	52	19,3	57	21,1	60	22,2	60	22,2	41	15,2	270	100
9. Bu programa iş yerinde sıkıldığım için katılıyorum	54	20,0	46	17,0	60	22,2	64	23,0	46	17,0	270	100
10. Sağlık güvencesi (sigorta) sunduğu için katılıyorum	50	18,6	52	19,3	55	20,4	63	23,4	49	18,2	270	100
11. MEM'deki eğitime ailem istediği için katılıyorum.	45	16,7	37	13,7	64	23,7	71	26,3	53	19,6	270	100
12. Altı gün çalışıp tek izin günümü burada geçirmek istemiyorum.	42	15,6	36	13,3	68	25,2	65	24,1	59	21,9	270	100
13. Bütün dersler teorik işleniyor bu nedenle derslerde sıkılıyorum ve okula gelmek istemiyorum.	41	15,2	45	16,7	66	24,4	64	23,7	54	20,0	270	100

Tablo: III. 14'ün devamı

14. Berberlik eğitimini yeterli bulmuyorum.	46	17,0	36	13,3	66	24,4	67	24,8	55	20,4	270	100
15. MEM'deki öğretmenlerin alan bilgisi yeterli değil, bu nedenle okula gelmek istemiyorum.	45	16,7	40	14,8	50	18,5	63	23,3	72	26,7	270	100

(1)'Bu programa isteyerek katıldım' görüşüne öğrencilerin % 21.5'i kesinlikle katılmamakta, %14.1'i katılmamakta, %15.6'sı kararsız kalmakta, %21.1'i katılmakta, %27.8'i kesinlikle katılmaktadır.

(2)'Her hafta, okul gününü sabırsızlıkla bekliyorum' görüşüne öğrencilerin % 18.5'i kesinlikle katılmamakta, %17.0'ı katılmamakta, % 18.5'i kararsız kalmakta, % 30.0'ı katılmakta, %15.9'u kesinlikle katılmakta olduğunu belirtmektedirler.

(3)'Bu programın bana mesleki bilgi ve beceri alanında çok şeyler kattığını düşünüyorum' görüşüne öğrencilerin % 10.7'si kesinlikle katılmamakta, %14.8'i katılmamakta, % 26.3'ü kararsız kalmakta, %28.1'i katılmakta, % 20.0'ı kesinlikle katılmaktadır.

Öğrencilerin yarıya yakınının '1' numaralı görüşe % 48.9, '2' numaralı görüşe %45.9, '3' numaralı görüşe %48.1 oranında katıldıkları görülmektedir. Bu görüşe katılma nedenleri, MEM'de öğrencilerin branşları ile ilgili eğitim almaları ve eğitim sonucunda edinecekleri belge olabilir. 3308 Sayılı Mesleki Eğitim kanununun 17. Maddesinde de belirtildiği gibi öğrenciler MEM'deki eğitimleri sonunda kalfalık belgesi almakta ve aldıkları belge ile işletmelerde kalfa olarak çalışmaktadırlar.

(4)'MEM'deki eğitimden çok sıkılıyorum' görüşüne öğrencilerin % 11.5'i kesinlikle katılmamakta, % 18.1'i katılmamakta, %28.9'u kararsız kalmakta, %24.8'i katılmakta, % 16.7'si kesinlikle katılmaktadır.

'MEM'deki eğitimden çok sıkılıyorum' görüşüne öğrencilerin %41.5'inin yarıya yakınının katıldığı belirlenmiştir. Öğrencilerin bu görüşe katılma nedeni, derslerin teorik olması ve sadece alan dersleri ile kültür derslerinin olması, programda herhangi bir uygulamaya yer verilmemesi olabilir.

(5)'MEM'deki eğitime zorunlu olduğum için katılıyorum' görüşüne öğrencilerin %17.0'ı kesinlikle katılmamakta, % 15.2'si katılmamakta, % 21.5'i kararsız kalmakta, %27.0'ı katılmakta, % 19.3'ü kesinlikle katılmaktadır.

(6)'MEM'deki eğitime ustam istediği için katılıyorum' görüşüne öğrencilerin %14.4'ü kesinlikle katılmazken, %17.4'ü katılmamakta, % 24.8'i kararsız kalmakta, % 28.1'i katılmakta, %15.2'si kesinlikle katılmaktadır.

(7)'MEM'deki eğitime sadece belge için katılıyorum' görüşüne öğrencilerin % 14.4'ü kesinlikle katılmazken, %14.4'ü katılmamakta, % 24.8'i kararsız kalmakta, % 25.6'sı katılmakta, % 20.7'si kesinlikle katılmaktadır.

(8)'MEM'deki eğitime işten kaçmak için katılıyorum' görüşüne öğrencilerin % 19.3'ü kesinlikle katılmazken, %21.1'i katılmamakta, % 22.2'si kararsız kalmakta, % 22.2'si katılmakta, % 15.2'si kesinlikle katılmaktadır.

(9)'Bu programa iş yerinde sıkıldığım için katılıyorum' görüşüne öğrencilerin % 20.0'ı kesinlikle katılmazken, % 17.0'ı katılmamakta, %22.2'si kararsız kalmakta, % 23.0'ı katılmakta, % 17.0'ı kesinlikle katılmaktadır.

(10)'Sağlık güvencesi (sigorta) sunduğu için katılıyorum' görüşüne öğrencilerin %18.6'sı kesinlikle katılmazken, % 19.3'ü katılmamakta, %20.4'ü kararsız kalmakta, % 23.4'ü katılmakta, % 18.2'si kesinlikle katılmaktadır.

(11)'MEM'deki eğitime ailem istediği için katılıyorum' görüşüne grubun %16.7'si kesinlikle katılmadığını, %13.7'si katılmadığını, %23.7'si kararsız kaldığını, %26.3'ü katılmakta olduğunu, % 19.6'sı kesinlikle katılmakta olduğunu belirtmektedir.

'5', '6', '7', '9', '10', '11' numaralı görüşlere öğrencilerin yarıya yakınının katıldığı, '8' numaralı görüşe ise yarıya yakınının katılmadığı belirlenmiştir.

'MEM'deki eğitime işten kaçmak için katılıyorum' görüşüne öğrencilerin yarısına yakınının katıldığı görülmektedir. Öğrencilerin izin günlerinin sınırı olması ve okul gününü yaşlılarıyla değerlendirebilecekleri tatil olarak görmeleri bu görüşe katılma nedeni olabilir.

'MEM'deki eğitime zorunlu olduğum için katılıyorum' görüşüne öğrencilerin %46.3'ü, 'MEM'deki eğitime ustam istediği için katılıyorum' görüşüne %43.3'ü, 'MEM'deki eğitime sadece belge için katılıyorum' görüşüne %46.3'ü, 'bu programa iş yerinde sıkıldığım için katılıyorum' görüşüne %40.0'ı, 'sağlık güvencesi (sigorta) sunduğu için katılıyorum' görüşüne %41.6'sı, 'MEM'deki eğitime ailem istediği için katılıyorum' görüşüne ise %45.9'unun katıldığı görülmekte, bu da öğrencilerin yarıya yakınının kendi isteği dışında MEM'e geldiklerini düşündürmektedir. Kuzu, Şentürk, Duman'ın Elazığ ilinde çıraklık sisteminde karşılaşılan sorunlara ilişkin öğretmen öğrenci görüşlerini aldığı araştırmasında da öğrencilerin belge almak ve sigortalı çalışan olabilmek için MEM'e geldikleri görülmektedir (Kuzu, Şentürk, Duman 2008).

(12)‘Altı gün çalışıp tek izin günümü burada geçirmek istemiyorum’ görüşüne grubun % 15.6’sı kesinlikle katılmadığını, % 13.3’ü katılmadığını, % 25.2’si kararsız kaldığını, %24.1’i katılmakta olduğunu, % 21.9’u kesinlikle katılmakta olduğunu belirtmektedirler.

Öğrencilerin % 46.0’ının ‘altı gün çalışıp tek izin günümü burada geçirmek istemiyorum’ görüşüne katılma nedeni, izin günlerinde öğrencilerin dinlenmek istemeleri olabilir. Kuzu, Şentürk, Duman’ın yaptıkları araştırmada öğrencilerin % 88,8’i işletmelerde mesai saatlerinin üzerinde çalıştıklarını belirtmişlerdir. Öğrenciler işletmelerde uzun süre çalıştıkları için izin günlerinde MEM’e gelmek istemiyor olabilirler.

(13)‘Bütün dersler teorik işleniyor bu nedenle derslerde sıkılıyorum ve okula gelmek istemiyorum’ görüşüne grubun % 15.2’si kesinlikle katılmadığını, %16.7’si katılmadığını, %24.4’ü kararsız kaldığını, % 23.7’si katıldığını, % 20.0’ı kesinlikle katıldığını belirtmektedir.

Grubun %47.3’ünün ‘Bütün dersler teorik işleniyor bu nedenle derslerde sıkılıyorum ve okula gelmek istemiyorum’ görüşüne katılma nedeni; iş yerinde yapamadıkları uygulamaları okulda yapmak istemeleri ancak, derslerin teorik olması nedeniyle yapamamaları olabilir.

(14)‘Berberlik eğitimi yeterli bulmuyorum’ görüşüne grubun %17.0’ı kesinlikle katılmadığını, % 13.3’ü katılmadığını, % 24.4’ü kararsız kaldığını, % 24.8’i katıldığını, % 20.4’ü kesinlikle katılmadığını belirtmektedirler.

(15)‘MEM’deki öğretmenlerin alan bilgisi yeterli değil, bu nedenle okula gelmek istemiyorum’ görüşüne grubun % 16.7’si kesinlikle katılmadığını, %14.8’i katılmadığını, %18.5’i kararsız kaldığını, % 23.3’ü katıldığını, % 26.7’si kesinlikle katıldığını belirtmektedir.

Öğrencilerin ‘berberlik eğitimi yeterli bulmuyorum’ görüşüne %45.2, ‘MEM’deki öğretmenlerin alan bilgisi yeterli değil, bu nedenle okula gelmek istemiyorum’ görüşüne %50.0 oranında katılma nedenleri, erkek berberi öğretmeni yetiştiren bir eğitim programının olmaması ve erkek berberliği eğitiminin saç yapımı ve güzellik hizmetleri öğretmenleri tarafından verilmesi ve bu nedenle öğrencilerin eğitimlerinde bir eksiklik olabilir.

Öğrencilerin programdan genel memnuniyet düzeyine ilişkin görüşleri ile ilgili sorulara verilen yanıtlar incelendiğinde; programa isteyerek katıldıkları ve okul gününü sabırsızlıkla beklediklerini, ancak derslerin teorik olmasından dolayı okulda sıkıldıkları,

öğretmenlerin eğitimlerini yetersiz gördükleri ve tek izin günlerinde okulda olmak istemedikleri söylenebilir.

Bu bölümde olan öğretmenlerin erkek berberliği eğitim programları ile ilgili görüşlerine yer verilecektir. Araştırmaya Ankara ili genelindeki Mesleki Eğitim Merkezlerinde görev yapan 20 branş öğretmeni katılmıştır. Araştırmanın bu bölümünde yer alan bulgular ve yorumlar alt problem II'ye uygun biçimde sıralanmıştır. Öncelikle öğretmenlerin kişisel bilgileri sunulmuştur.

Tablo III.15'te öğretmenlerin kişisel bilgileri yer almaktadır.

Tablo: III. 15 Öğretmenlerin Kişisel Bilgileri

Kişisel Bilgiler		N	%
Yaş	22-30 yaş	2	10
	31 ve Üzeri	18	90
	TOPLAM	270	100
Cinsiyet	Bay	2	10
	Bayan	18	90
	TOPLAM	270	100
Eğitim Durumu	Ön Lisans	3	15,0
	Lisans	13	65,0
	Yüksek Lisans	4	20,0
	TOPLAM	270	100
Daha Önce Erkek Berberliği İle İlgili Bir Eğitim Aldınız mı?	Evet	4	20,0
	Hayır	16	80,0
	TOPLAM	270	100
	MEM	20	100,0
	TOPLAM	270	100
Kaç Yıldır Öğretmen Olarak Görev Yapıyorsunuz?	1-3 yıl	2	10,0
	4-8 yıl	13	65,0
	9-12 yıl	3	15,0
	13 ve üzeri	2	10,0
	TOPLAM	270	100

Tablo III 15'e bakıldığında öğretmenlerin, % 10'unun 22-30 yaş, %90'ının 31 yaş ve üzeri olduğu görülmektedir.

Grubun, % 10'u bay, %90'ı bayandır.

Grubun eğitim durumuna bakıldığında %15'inin ön lisans, %65'inin lisans, %20'sinin ise yüksek lisans mezunu oldukları görülmektedir.

Öğretmenlerin %20'si 'daha önce bir eğitim aldınız mı?' sorusuna evet, %80'i ise hayır cevabını vermiştir.

Öğretmenlerin yarıdan fazlasının daha öce erkek berberliği ile ilgi bir eğitim almadıkları görülmektedir. Bunun nedeni: erkek berberliği ile ilgili eğitim veren bir öğretmenlik programının olmaması olabilir.

‘Kaç yıldır öğretmen olarak görev yapıyorsunuz’ sorusuna öğretmenlerin %10’u 1-3, %65’i 4-8, %15’i 9-12, %10’unun ise 13 ve üzeri cevabını vermiştir.

Tablo III.15’e genel olarak bakıldığında öğretmenlerin çoğunun 31 yaş ve üzeri, lisans mezunu, bayan oldukları, daha önce erkek berberliği ile ilgili bir eğitim almadıkları ve 4-8 yıl arası öğretmenlik yaptıkları görülmektedir.

a. Öğretmenlerin erkek berberliği eğitim programının hedeflerinin uygunluğu ve gerçekleşme derecesi ile ilgili görüşleri nelerdir?

Tablo III.16’da öğretmenlerin hedeflerin uygunluğuna ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo: III. 16. Öğretmenlerin Hedeflerin Uygunluğuna İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	KESİNLİKLE KATILMIYORUM		KATILMIYORM		KARARSIZIM		KATILYORUM		KESİMLİKLE KATILYORUM		TOPLAM
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
1.Programdaki hedefler, öğrenci düzeyine uygun olarak hazırlanmıştır.	2	10,0	6	30,0	4	20,0	6	30,0	2	10,0	20
2.Programdaki hedefler, öğrencilerin iş yerlerinde ihtiyacı olan mesleki bilgileri kapsamaktadır.	2	10,0	3	15,0	3	15,0	12	60,0	-	-	20
3.Programdaki hedefler, öğrencilerin iş yerlerinde ihtiyacı olan mesleki becerileri kapsamaktadır.	3	15,0	2	10,0	5	25,0	10	50,0	-	-	20
4.Programdaki hedefler, öğrencilerin iş yerlerinde ihtiyacı olan mesleki tutum ve alışkanlıkları kapsamaktadır.	1	5,0	4	20,0	4	20,0	11	55,0	-	-	20

Tablo: III.16'nın devamı

5.Programdaki hedefler öğrenciler için yetersizdir, iş yerinde ihtiyaç duydukları mesleki bilgi ve becerileri kazandırmamıştır.	1	5,0	5	25,0	4	20,0	9	45,0	1	5,0	20
6.öğrenciler mesleki bilgi konusunda kendilerini çok yeterli hissediyorlar.	-	-	4	20,0	3	15,0	12	65,0	1	5,0	20
7.öğrenciler mesleki beceri konusunda kendilerini çok yeterli hissediyorlar.	-	-	4	20,0	2	10,0	14	70,0	-	-	20
8.öğrenciler mesleki tutum ve alışkanlıklar konusunda kendilerini çok yeterli hissediyorlar.	1	5,0	5	25,0	3	15,0	11	55,0	-	-	20
9.öğrenciler MEM'de öğrendikleri bilgileri iş yerinde kullanabiliyorlar.	1	5,0	3	15,0	5	25,0	11	55,0	-	-	20
10.öğrencilere programda kazandırılması gereken hedefler, iş yerlerinde çalışırken önceden kazandırıldığı için üç yıllık eğitime gerek yoktur.	6	30,0	3	15,0	4	20,0	6	30,0	1	5,0	20

(1) Tablo III. 16'da yer alan 'programdaki hedefler, öğrenci düzeyine uygun olarak hazırlanmıştır' görüşüne öğretmenlerin % 10'u kesinlikle katılmamakta, %30'u katılmamakta, %20'si kararsız kalmakta, %30'u katılmakta, %10'u kesinlikle katılmaktadır.

Öğretmenlerin yarıya yakını 'programdaki hedefler, öğrenci düzeyine uygun olarak hazırlanmıştır' görüşüne katılmazken, yarıya yakınının katıldığı görülmektedir. Bu bulgu öğrencilerin vermiş olduğu cevapla paralellik göstermiştir. Öğrenciler de bu maddeye benzer oranda katılmıştır.

(2) Tablo III. 16'da yer alan 'programdaki hedefler, öğrencilerin iş yerlerinde ihtiyacı olan mesleki bilgileri kapsamaktadır' görüşüne öğretmenlerin %10'u kesinlikle katılmamakta, %15'i katılmamakta, %15'i kararsız kalmakta, %60'ı katılmaktadır.

(3) Tablo III. 16'da yer alan 'programdaki hedefler, öğrencilerin iş yerlerinde ihtiyacı olan mesleki becerileri kapsamaktadır' görüşüne öğretmenlerin %15'i kesinlikle katılmamakta, %10'u katılmamakta, %25'i kararsız kalmakta, %50'si katılmaktadır.

(4) Tablo III. 16'da yer alan 'programdaki hedefler, öğrencilerin iş yerlerinde ihtiyacı olan mesleki tutum ve alışkanlıkları kapsamaktadır' görüşüne öğretmenlerin %5'i kesinlikle katılmamakta, %20'si katılmamakta, %20'si kararsız kalmakta, %55'i katılmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin % 60, %50 ve %55 oranında 'programdaki hedefler, öğrencilerin iş yerlerinde ihtiyacı olan mesleki bilgileri, becerileri, tutum ve alışkanlıkları kapsamaktadır' görüşlerine katılmakta oldukları belirlenmiştir. Öğretmenlerin bu maddelere katılma nedenleri, programda yer alan sakal bıyık tıraşı, saç kesimi gibi alan derslerinin, öğrencilerin işletmelerde yapmış oldukları uygulamaların teorik bölümünü oluşturması olabilir. Ancak bu üç maddeye kesinlikle katılan öğretmen de yoktur.

(5) Tablo III. 16'da yer alan 'Programdaki hedefler öğrenciler için yetersizdir, iş yerinde ihtiyaç duydukları mesleki bilgi ve becerileri kazandırmamıştır' görüşüne öğretmenlerin %5'i kesinlikle katılmamakta, %25'i katılmamakta, %20'si kararsız kalmakta, %45'i katılmakta, %5'i kesinlikle katılmaktadır.

Öğretmenlerin yarısının bu görüşe katılma nedenleri programda yer alan sakal bıyık tıraşı, saç kesimi gibi alan derslerin yanında saç renk verme, saç kalıcı şekil verme gibi bayan kuaförlüğü ile ilgili derslerin de olması olabilir. Öğrencilerin üçte birinin bu görüşe katılmakta, üçte birinin ise katılmamakta olduğu dikkati çekmektedir.

(6) 'Öğrenciler mesleki bilgi konusunda kendilerini çok yeterli hissediyorlar' görüşüne araştırmaya katılan öğretmenlerin %20'si katılmamakta, %15'i kararsız kalmakta, %65'i katılmakta, %5'i kesinlikle katılmakta olduklarını belirtmişlerdir.

(7) 'Öğrenciler mesleki beceri konusunda kendilerini çok yeterli hissediyorlar' görüşüne araştırmaya katılan öğretmenlerin 20'si% katılmamakta, %10'u kararsız kalmakta, %70'inin katılmakta olduklarını belirtmişlerdir. Bu görüşe kesinlikle katılan öğretmen olmamıştır.

(8) 'Öğrenciler mesleki tutum ve alışkanlıklar konusunda kendilerini çok yeterli hissediyorlar' görüşüne araştırmaya katılan öğretmenlerin %5'i kesinlikle katılmazken, %25'i katılmamakta, %15'i kararsız kalmakta, %55'i katılmakta olduklarını belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin yarıdan fazlası 'öğrenciler mesleki bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklar konusunda kendilerini çok yeterli hissediyorlar' görüşüne katıldığı görülmekle birlikte bu maddelere kesinlikle katılan yoktur. Öğretmenlerin yarıdan fazlasının öğrencileri yeterli bulma nedeni; 3308 sayılı çıraklık sözleşmesinde de

belirtildiği gibi öğrencilerin haftanın bir günü MEM’de teorik, diğer günler işletmelerde uygulamalı eğitim almaları yani teorik eğitimin uygulama ile desteklenmesi olabilir. İşletmelerde çalışan öğrenciler alanları ile ilgili bilgileri MEM’de almakta, işletmelerde uygulamalar yaparak beceri eğitimlerini gerçekleştirmekte ve meslekleri ile ilgili tutum ve alışkanlıklar kazanmaktadırlar.

(9) ‘Öğrenciler MEM’de öğrendikleri bilgileri iş yerinde kullanabiliyorlar’ görüşüne araştırmaya katılan öğretmenlerin %5’i kesinlikle katılmazken, %15’i katılmamakta, %25’i kararsız kalmakta, %55’i katılmaktadır. Yine bu maddeye kesinlikle katılan öğretmen yoktur.

Öğretmenlerin yarısından biraz fazlasının ‘öğrenciler burada öğrendikleri bilgileri iş yerinde kullanabiliyorlar’ görüşüne katılma nedenleri; öğrencilerin haftanın bir günü teorik eğitim alıp diğer günler de işletmelerde uygulama yapma imkanlarının olması olabilir.

(10) ‘Öğrencilere programda kazandırılması gereken hedefler, iş yerlerinde çalışırken önceden kazandırıldığı için üç yıllık eğitime gerek yoktur’ görüşüne araştırmaya katılan öğretmenlerin %30’u kesinlikle katılmazken, %15’i katılmamakta, %20’si kararsız kalmakta, %30’u katılmakta, %5’i kesinlikle katılmakta olduklarını belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin yarıya yakınının ‘öğrencilere programda kazandırılması gereken hedefler, iş yerlerinde çalışırken önceden kazandırıldığı için üç yıllık eğitime gerek yoktur’ görüşüne katılmadığı, ancak üçte birinin de katıldığı belirlenmiştir. Öğretmenlerin bu görüşe katılma nedeni, öğrencilerin işletmelerde çalışmaları olabilir.

Öğrencilerin MEM’de alanları ile ilgili eksiklerinin tamamlandığı, yanlışlarının düzeltildiği bu nedenle de kısa süreli bir eğitimin yeterli olduğu düşünülüyor olabilir.

Tablo III 16’ya genel olarak bakıldığında öğretmenlerin yarıya yakını programdaki hedeflerin öğrenci düzeyine uygun olarak hazırlandığını, öğretmenlerin yarısı programdaki hedeflerin, öğrencilerin iş yerlerinde ihtiyacı olan mesleki bilgileri, beceri, tutum ve alışkanlıkları kapsadığını, yine grubun yarısı programdaki hedeflerin öğrenciler için yetersiz, işyerinde ihtiyaç duydukları mesleki bilgi ve becerileri kazandırmamış olduğunu düşünmektedir. Benzer biçimde öğrencilerin de yalnızca yarısı hedeflerin işyerinde ihtiyaç duydukları bilgileri kazandığını belirtmiştir. Grubun yarıdan fazlası öğrencilerin mesleki bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklar konusunda kendilerini çok yeterli hissettiklerini, öğretmenlerin yarıdan biraz fazlası

öğrencilerin MEM’de öğrendikleri bilgileri iş yerlerinde kullanabildiklerini ve yarıya yakını üç yıllık eğitimi gerekli gördüklerini belirtmiştir.

Bu bölümde öğretmenlerin, hedeflerin gerçekleştirme düzeylerine ilişkin görüşleri değerlendirilecektir.

Tablo: III. 17. Öğretmenlerin Öğrencilerin Hedeflere Ulaşma Düzeylerine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	HIÇ		AZ		ORTA		OLDUKÇA		TAM		TOPLAM	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1.Boyama işlemi ile ilgili genel bilgileri kavrayabilme.	1	5,0	6	30,0	8	40,0	2	10,0	3	15,5	20	100
2. Boyama işleminde saçın yapısına uygun yöntem ve tekniği seçebilme.	1	5,0	8	40,0	6	30,0	3	15,0	2	10,0	20	100

3. Dekolorasyon işlemi ile ilgili genel bilgileri kavrayabilme.	2	10,0	8	40,0	5	25,0	4	20,0	1	5,0	20	100
4. Dekolorasyon işlemine uygun yöntem ve tekniği seçebilme.	2	10,0	7	35,0	6	30,0	4	20,0	1	5,0	20	100
5.Röfle-meş-balyaj işlemlerinin amacını kavrayabilme	3	15,0	3	15,0	6	30,0	6	30,0	2	10,0	20	100
6. Saç kesimi ile ilgili genel bilgileri kavrayabilme.	-	-	4	20,0	4	20,0	11	55,0	1	5,0	20	100
7. Saç kesiminde kullanılan araç-gereçleri doğru kullanabilme.	-	-	1	5,0	6	30,0	11	55,0	2	10,0	20	100
8. Saç kesim tekniklerini uygun bir şekilde uygulayabilme.	-	-	2	10,0	3	15,0	10	50,0	5	25,0	20	100
9. Yüz şekline uygun kesim tekniğini seçebilme.	1	5,0	3	15,0	4	20,0	9	45,0	3	15,0	20	100
10. Saç kesim işlemini doğru olarak gerçekleştirebilme.	1	5,0	2	10,0	4	20,0	7	35,0	6	30,0	20	100
11. Saç yıkama ve kremlleme işlemini doğru olarak gerçekleştirebilme.	-	-	1	5,0	3	15,0	8	40,0	8	40,0	20	100

12. Saçın durumunu tespit edebilme.	-	-	4	20,0	6	30,0	6	30,0	4	20,0	20	100
-------------------------------------	---	---	---	------	---	------	---	------	---	------	----	-----

Tablo: III.17'nin devamı

13. Saçın durumuna uygun bakımı belirleyebilme.	1	5,0	5	25,0	5	25,0	3	15,0	6	30,0	20	100
14. Saç bakında kullanılan kozmetikleri kavrayabilme.	2	10,0	2	10,0	9	45,0	1	5,0	6	30,0	20	100
15. Saç ve saçlı deri bakımı işleminde dikkat edilecek kuralları kavrayabilme.	1	5,0	4	20,0	4	20,0	5	25,0	6	30,0	20	100
16. Saçın yapısını kavrayabilme.	1	5,0	5	25,0	7	35,0	5	25,0	2	10,0	20	100
17. Cildin yapısını kavrayabilme.	-	-	7	35,0	4	20,0	7	35,0	2	10,0	20	100
18. Renk bilgisini kavrayabilme.	-	-	5	25,0	7	35,0	6	30,0	2	10,0	20	100
19. Saç ve saçlı deri hastalıklarını tanıyabilme.	-	-	10	50,0	4	20,0	3	15,0	3	15,0	20	100
20. İş yeri açarken yapılması gereken işlemleri kavrayabilme.	-	-	5	25,0	7	35,0	2	10,0	6	30,0	20	100
21. Perma işlemi ile ilgili araç gereç ve ilaç bilgisi.	-	-	6	30,0	8	40,0	3	15,0	3	15,0	20	100
22. Perma işlemini gerçekleştirirken dikkat edilmesi gereken noktaları açıklayabilme.	1	5,0	4	20,0	8	40,0	4	20,0	3	15,0	20	100
23. Defrize işlemi ile ilgili araç gereç ve ilaç bilgisi.	2	10,0	3	15,0	9	45,0	4	20,0	2	10,0	20	100

Tablo: III.17'nin devamı

24. Defrize işlemini gerçekleştirirken dikkat edilmesi gereken noktaları açıklayabilme.	3	15,0	3	15,0	8	40,0	4	20,0	2	10,0	20	100
25. Perma ve defrize arasındaki farkı kavrayabilme	1	5,0	3	15,0	6	30,0	7	35,0	3	15,0	20	100
26. Sakal tıraşında kullanılan araç gereç ve kozmetiklerin özelliklerini kavrayabilme.	-	-	1	5,0	4	20,0	8	40,0	7	35,0	20	100
27. Kompresin faydalarını	-	-	-	-	4	20	9	45	7	35	20	100

kavrayabilme.												
28. Sakal-bıyık traşı yaparken dikkat edilecek kuralları kavrayabilme.	-	-	-	-	3	15,0	9	45,0	8	40,0	20	100
29.Yüz şekline uygun sakal modelini tespit edebilme.	-	-	-	-	6	30,0	8	40,0	6	30,0	20	100
30.Yüz şekline uygun bıyık modelini tespit edebilme.	-	-	1	5,0	7	35,0	6	30,0	6	30,0	20	100
31. Saça geçici şekil verme tekniklerini kavrayabilme.	-	-	2	10,0	7	35,0	5	25,0	6	30,0	20	100
32. Saça geçici şekil vermede kullanılan araç gereç ve kozmetikler bilgisi.	-	-	3	15,0	4	20,0	8	40,0	5	25,0	20	100
33. Fön çeşitlerinin özelliklerini kavrayabilme.	-	-	3	15,0	5	25,0	7	35,0	5	25,0	20	100
34.Mizampli tekniğinin işlem basamaklarını açıklayabilme.	4	20,0	6	30,0	3	15,0	5	25,0	2	10,0	20	100
35. Vak tekniğinin işlem basamaklarını açıklayabilme.	3	15,0	7	35,0	2	10,0	4	20,0	4	20,0	20	100

Tablo: III. 17'nin devamı

36.Hijyenin yaşamımızdaki yeri ve önemini kavrayabilme.	-	-	2	10,0	6	30,0	7	35,0	5	25,0	20	100
37. Hijyen kurallarını kavrayabilme.	-	-	1	5,0	6	30,0	8	40,0	5	25,0	20	100
38.Aydınlatma yöntem ve çeşitlerini kavrayabilme.	2	10,0	1	5,0	6	30,0	8	40,0	3	15,0	20	100
39.Havalandırma yöntem ve çeşitlerini kavrayabilme.	1	5,0	1	5,0	7	35,0	8	40,0	3	15,0	20	100
40.Erkek berberi salon çeşitleri bilgisi.	-	-	2	10,0	4	20,0	8	40,0	6	30,0	20	100

(1) Öğretmenler, öğrencilerin ‘boyama işlemi ile ilgili genel bilgileri kavrayabilme’ hedefine, %5 hiç ulaşamadıklarını, %30 az ulaştıklarını, %40 orta düzeyde ulaştıklarını, %10 oldukça ulaştıklarını ve %15 tam olarak ulaştıklarını belirtmektedirler.

(2) Öğretmenler, öğrencilerin ‘boyama işleminde saçın yapısına uygun yöntem ve tekniği seçebilme’ hedefini, %5 hiç gerçekleştiremediklerini, %40 az gerçekleştirebildiklerini, %30 orta düzeyde gerçekleştirebildiklerini, %15 oldukça gerçekleştirebildiklerini, %10 tam olarak gerçekleştirebildiklerini belirtmektedirler.

(3) Öğretmenlere göre, öğrenciler ‘dekolorasyon işlemi ile ilgili genel bilgileri kavrayabilme’ hedefine, %10 hiç ulaşmazken, %40 az, %25 orta, %20 oldukça %5 tam olarak ulaşmıştır.

(4) Öğretmenler, öğrencilerin ‘dekolorasyon işlemine uygun yöntem ve tekniği seçebilme’ hedefine, %10 hiç ulaşamadıklarını, %35 az ulaştıklarını, %30 orta düzeyde ulaştıklarını, %20 oldukça ulaştıklarını, %5 tam olarak ulaştıklarını belirtmektedirler.

(5) Öğretmenler, öğrencilerin ‘röfle-meş-balyaj işlemlerinin amacını kavrayabilme’ hedefini, %15 hiç gerçekleştiremediklerini, %15 az gerçekleştirebildiklerini, %30 orta düzeyde gerçekleştirebildiklerini, %30 çok olarak gerçekleştirebildiklerini, %10 tam olarak gerçekleştirebildiklerini belirtmektedirler.

Saça renk verme dersi hedefleri incelendiğinde öğretmenlerin üçte biri öğrencilerin hedeflere az, yarıya yakını da orta düzeyde ulaşabildiklerini söylemektedirler. Bunun nedeni; erkek berberlerinin iş yerlerinde çoğunlukla düz boyama işlemi yapmaları, MEM’de aldıkları eğitimin teorik olarak kalması ve işletmelerde uygulamaya dönüşmemesi olabilir. Öğretmenlerin bu dersin hedeflerine ulaşma düzeyine ilişkin görüşleri öğrenci görüşleriyle oldukça benzerdir.

(6) ‘Saç kesimi ile ilgili genel bilgileri kavrayabilme’ hedefine öğretmenler öğrencilerin, %20 az ulaşabildiklerini, %20 orta düzeyde ulaşabildiklerini, %55 oldukça ulaştıklarını, %5 tam ulaştıklarını söylemektedirler.

(7) ‘Saç kesiminde kullanılan araç-gereçleri doğru kullanabilme’ hedefine öğretmenler öğrencilerin, %5 az ulaşabildiklerini, %30 orta düzeyde ulaşabildiklerini, %55 oldukça ulaştıklarını, %10 tam ulaştıklarını söylemektedirler.

(8) ‘Saç kesim tekniklerini uygun bir şekilde uygulayabilme’ hedefine öğretmenler öğrencilerin, %10 az ulaşabildiklerini, %15 orta düzeyde ulaşabildiklerini, %50 oldukça ulaştıklarını, %25 tam ulaştıklarını söylemektedirler.

(9) ‘Yüz şekline uygun kesim tekniğini seçebilme’ hedefine öğretmenler öğrencilerin %5 hiç ulaşamadıklarını, %15 az ulaşabildiklerini, %20 orta düzeyde ulaşabildiklerini, %45 oldukça ulaştıklarını, %15 tam ulaştıklarını söylemektedirler.

(10) ‘Saç kesim işlemini doğru olarak gerçekleştirebilme’ hedefine öğretmenler öğrencilerin %5 hiç ulaşamadıklarını, %10 az ulaşabildiklerini, %20 orta düzeyde ulaşabildiklerini, %35 oldukça ulaştıklarını, %30 tam ulaştıklarını söylemektedirler.

Saç kesimi dersi hedefleri incelendiğinde öğretmenlerin yaklaşık yarısı öğrencilerin hedeflere çok ulaştıklarını söylemişlerdir. Bunun nedeni; erkek berberi salonlarında çoğunlukla saç- sakal traşı yapılmasıdır. Bu da öğrencilerin teorik

eğitimlerini, uygulama ile desteklemelerine yardımcı olmuştur. Bu dersin hedeflerine ulaşma konusunda öğrenci ve öğretmen görüşleri çok benzerdir.

(11) Araştırmaya katılan öğretmenler, ‘saç yıkama ve kremleme işlemini doğru olarak gerçekleştirebilme’ hedefini öğrencilerin, %5 az, %15 orta, %40 oldukça, % 40 tam olarak gerçekleştirebildiklerini söylemektedirler.

(12) Araştırmaya katılan öğretmenler, ‘saçın durumunu tespit edebilme’ hedefini öğrencilerin, %20 az, %30 orta, %30 oldukça, %20 tam olarak gerçekleştirebildiklerini söylemektedirler.

(13) Öğretmenler, ‘saçın durumuna uygun bakımı belirleyebilme’ hedefini öğrencilerin %5’inin hiç ulaşamadıklarını, %25’inin az, %25’inin orta, %15’inin oldukça, %30’unun tam olarak ulaştıklarını söylemektedirler.

(14) Öğretmenler, ‘saç bakımında kullanılan kozmetikleri kavrayabilme’ hedefine öğrencilerin %10’unun hiç ulaşamadıklarını, %10’unun az, %45’inin orta, %5’inin oldukça, %30’unun tam olarak ulaştıklarını söylemektedirler.

(15) Öğretmenler, ‘saç ve saçlı deri bakımı işleminde dikkat edilecek kuralları kavrayabilme’ hedefini öğrencilerin %5’i hiç gerçekleştiremediklerini, %20’sinin az, %20’sinin orta, %25’inin oldukça, %30’unun tam olarak gerçekleştirebildiklerini söylemektedirler.

Öğretmenlere göre saç bakımı dersi ile ilgili hedeflerin en fazla 11 numaralı hedefinin gerçekleştiği, en az da 14 numaralı hedefinin gerçekleştiği anlaşılmaktadır. 12,13 ve 15 numaralı hedeflerin gerçekleştiğini düşünen öğretmenler grubun ancak yarısını oluşturmaktadır. Öğrenciler de en çok 11. hedefe ulaşabildiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin işletmelerde saç yıkama ve saçın durumunu analiz etme, saç bakımı için ortamı hazırlama gibi uygulamaları yapmaları, 11. hedefin daha fazla gerçekleşmesini sağlamış olabilir. Bunun yanında saç bakım işlemlerini ustaların yapması, öğrencilerin bu konudaki eğitimlerinin teoride kalmasını ve hedeflere tam ulaşamamasına neden olmuş olabilir.

(16) Öğretmenler, ‘saçın yapısını kavrayabilme’ hedefinin gerçekleştirme düzeyine ilişkin olarak bu hedefe %5 hiç ulaşamadığını, %25 az, %35 orta, %25 oldukça, %10 tam olarak ulaşıldığını söylemektedirler.

(17) Öğretmenlere göre, öğrenciler ‘cildin yapısını kavrayabilme’ hedefine %35 az, %20 orta, %35 oldukça, %10 tam olarak ulaşabilmiştir.

(18) Öğretmenler, ‘renk bilgisini kavrayabilme’ hedefinin gerçekleştirme düzeyine ilişkin olarak öğrencilerin bu hedefe, %25’inin az, %35’inin orta, %30’unun oldukça, %10’unun tam olarak ulaştıklarını söylemektedirler.

(19) Öğretmenler, ‘saç ve saçlı deri hastalıklarını tanıyabilme’ hedefinin gerçekleştirme düzeyine ilişkin olarak öğrencilerin bu hedefe, %50’sinin az, %20’sinin orta, %15’inin oldukça, %15’inin tam olarak ulaştıklarını söylemektedirler.

(20) Öğretmenler, ‘iş yeri açarken yapılması gereken işlemleri kavrayabilme’ hedefine öğrencilerin %25’inin az, %35’inin orta, %10’unun oldukça, %30’unun tam olarak ulaştıklarını söylemektedirler.

İş analizi dersi ile ilgili hedefler incelendiğinde öğretmenlerin üçte biri 16. hedefe öğrencilerin ulaştığını belirtirken, 17. hedefe öğretmenlerin üçte biri az, üçte biri oldukça öğrencilerin ulaştığını belirtmektedir. 18. hedefe öğretmenlerin yarısına yakını öğrencilerin ulaştığını düşünmektedir. 19. hedefe öğretmenlerin üçte biri öğrencilerin ulaştığını düşünürken, yarısı az ulaşıldığını belirtmiştir. 20. hedefe ise öğretmenlerin yarısına yakını öğrencilerin ulaştığını düşünmektedir. Öğretmenler, iş analizi dersi hedeflerine öğrencilerin tam olarak ulaşamadığını düşündükleri söylenebilir. Bunun sebebi dersin içeriğinin saçın yapısı, cildin yapısı, renk bilgisi, saç ve deri hastalıkları, iş yeri açmak için gerekli işlemler gibi çeşitli konulardan oluşmuş olması öğrencinin dikkatini çekmektedir. Ancak bu konuların birbirinden çok farklı olması konular arası geçişi zorlaştırıyor da olabilir.

(21) Tablo III.17’de yer alan ‘perma işlemi ile ilgili araç gereç ve ilaç bilgisi’ hedefine öğretmenler, öğrencilerin %30’unun az, %40’ının orta, %15’inin oldukça, %15’inin tam olarak ulaştıklarını belirtmektedirler.

(22) Tablo III.17’de yer alan ‘perma işlemini gerçekleştirirken dikkat edilmesi gereken noktaları açıklayabilme’ hedefine öğretmenler, öğrencilerin %5’inin hiç ulaşamadıklarını, %20’sinin az, %40’ının orta, %20’sinin oldukça, %15’inin tam olarak ulaştıklarını belirtmektedirler.

(23) Tablo III.17’de yer alan ‘defrize işlemi ile ilgili araç gereç ve ilaç bilgisi’ hedefine öğretmenler, öğrencilerin %10’unun hiç ulaşamadıklarını, %15’inin az, %45’inin orta, %20’sinin oldukça, %10’unun tam olarak ulaştıklarını belirtmektedirler.

(24) Tablo III.17’de yer alan ‘defrize işlemini gerçekleştirirken dikkat edilmesi gereken noktaları açıklayabilme’ hedefine öğretmenler, öğrencilerin %15’inin hiç ulaşamadıklarını, %15’inin az, %40’ının orta, %20’sinin oldukça, %10’unun tam olarak ulaştıklarını belirtmektedirler.

(25) Tablo III.17’de yer alan ‘perma ve defrize arasındaki farkı kavrayabilme’ hedefine öğretmenler, öğrencilerin %5’inin hiç ulaşamadıklarını, %15’inin az, %30’unun orta, %35’inin oldukça, %15’inin tam olarak ulaştıklarını belirtmektedirler.

Saç kalıcı şekil verme dersi hedeflerinin gerçekleşmesine yönelik öğretmenlerin verdiği yanıtlar incelendiğinde; öğretmenlerin üçte biri öğrencilerin bu hedeflere ulaşabildiğini düşünmektedir. Öğrenci görüşlerinde de benzer biçimde bu dersin hedeflerine çok fazla ulaşamadığı belirtilmiştir. Erkek berberlerinin işletmelerde çok fazla saç kalıcı şekil vermemeleri nedeniyle eğitimlerinin teoride kalması bu bulguların nedeni olabilir.

(26) Öğretmenler, öğrencilerin ‘sakal tıraşında kullanılan araç gereç ve kozmetiklerin özelliklerini kavrayabilme’ hedefini %5 az gerçekleştirebildiklerini, %20 orta düzeyde gerçekleştirebildiklerini, %40 oldukça gerçekleştirebildiklerini ve %35 tam olarak gerçekleştirebildiklerini belirtmektedirler.

(27) Öğretmenler, öğrencilerin ‘kompresin faydalarını kavrayabilme’ hedefini %20 orta, %45 oldukça ve %35 tam olarak gerçekleştirebildiklerini belirtmektedirler.

(28) Öğretmenler, öğrencilerin ‘sakal-bıyık traşı yaparken dikkat edilecek kuralları kavrayabilme’ hedefine %15 orta, %45 oldukça ve %40 tam olarak ulaşabildiklerini belirtmektedirler.

(29) Öğretmenler, öğrencilerin ‘yüz şekline uygun sakal modelini tespit edebilme’ hedefini, %30 orta düzeyde gerçekleştirebildiklerini, %40 oldukça olarak gerçekleştirebildiklerini, %30 tam olarak gerçekleştirebildiklerini belirtmektedirler.

(30) Öğretmenler, öğrencilerin ‘yüz şekline uygun bıyık modelini tespit edebilme’ hedefini %5 az, %35 orta, %30 oldukça, %30 tam olarak gerçekleştirebildiklerini belirtmektedirler.

Sakal bıyık traşı dersi hedeflerinin gerçekleştirilebilme düzeylerine verilen yanıtlar incelendiğinde, öğretmenlerin yarıya yakını bu dersin hedeflerine oldukça ve tam olarak gerçekleştirildiğini söylemişlerdir. Bunun nedeni 64 saat (tablo I.1’de belirtildiği gibi) teorik işlenen sakal bıyık traşı dersi ile işletmelerde yapılan uygulamaların birbirini destekler nitelikte olması olabilir. Öğrenciler de benzer biçimde bu dersin hedeflerine daha çok ulaştıklarını belirtmişlerdir.

(31) ‘Saça geçici şekil verme tekniklerini kavrayabilme’ hedefine öğretmenler öğrencilerin %10 az, %35 orta, %25 oldukça ve %30 tam ulaştıklarını söylemektedirler.

(32) ‘Saça geçici şekil vermede kullanılan araç gereç ve kozmetikler bilgisi’ hedefine öğretmenler öğrencilerin %15 az, %20 orta düzeyde, %40 oldukça ve %25 tam ulaştıklarını söylemektedirler.

(33) ‘Fön çeşitlerinin özelliklerini kavrayabilme’ hedefine öğretmenler öğrencilerin %15 az ulaşabildiklerini, %25 orta düzeyde ulaşabildiklerini, %35 oldukça ulaştıklarını ve %25 tam ulaştıklarını söylemektedirler.

(34) ‘Mizampli tekniğinin işlem basamaklarını açıklayabilme’ hedefine öğretmenler öğrencilerin %20 hiç ulaşamadıklarını, %30 az ulaşabildiklerini, %15 orta düzeyde ulaşabildiklerini, %25 oldukça ulaştıklarını ve %10 tam ulaştıklarını söylemektedirler.

(35) ‘Vak tekniğinin işlem basamaklarını açıklayabilme’ hedefine öğretmenler öğrencilerin %15 hiç ulaşamadıklarını, %35 az ulaşabildiklerini, %10 orta düzeyde ulaşabildiklerini, %20 çok ulaştıklarını ve %20 tam ulaştıklarını söylemektedirler.

Saça geçici şekil verme teknikleri dersi hedefleri incelendiğinde öğretmenlerin yarısı, öğrencilerin ‘31’, ‘32’, ‘33’ numaralı hedeflere oldukça ve tam olarak ulaştıklarını, üçte biri ise öğrencilerin ‘34’, ‘35’ numaralı hedeflere az ulaştıklarını söylemişlerdir. Bu hedeflerin tam olarak gerçekleşmediği söylenebilir. Bu sonuç öğrenci görüşleri ile neredeyse aynıdır. Erkek berberliği eğitim programında yer alan Saça Geçici Şekil verme dersinin bayan kuaförlüğü ile ortak bir ders olması ve erkek berberlerinin mizampli, vak gibi işlemleri iş yaşamında kullanmadıkları yalnızca fön çekmek, jöle, waks gibi kozmetiklerle saç şekillendirmeleri, dersteki konulara ilgi duymamalarına ve hedeflere tam olarak ulaşamamalarına neden olmuş olabilir.

(36) Tablo III.17’de yer alan ‘hijyenin yaşamımızdaki yeri ve önemini kavrayabilme’ hedefine öğretmenler, öğrencilerin %10’unun az, %30’unun orta, %35’inin oldukça, %25’inin tam olarak ulaştıklarını belirtmektedirler.

(37) Tablo III.17’de yer alan ‘hijyen kurallarını kavrayabilme’ hedefine öğretmenler, öğrencilerin %5’inin az, %30’unun orta, %40’ının oldukça, %25’inin tam olarak ulaştıklarını belirtmektedirler.

(38) Tablo III.17’de yer alan ‘aydınlatma yöntem ve çeşitlerini kavrayabilme’ hedefine öğretmenlerin, %10’u hiç ulaşamadığını, %5’i az, %30’u orta, %40’ı oldukça, %15’i tam olarak ulaştığını belirtmektedirler.

(39) Tablo III.17’de yer alan ‘havalandırma yöntem ve çeşitlerini kavrayabilme’ hedefine öğretmenler, öğrencilerin %5’inin hiç ulaşamadıklarını, %5’inin az, %35’inin orta, %40’ının oldukça, %15’inin tam olarak ulaştıklarını belirtmektedirler.

(40) Tablo III.17’de yer alan ‘erkek berberi salon çeşitleri bilgisi’ hedefine öğretmenler, öğrencilerin %10’unun az, %20’sinin orta, %40’ının oldukça, %30’unun tam olarak ulaştıklarını belirtmektedirler.

Öğretmenlerin yarısına yakını hijyen dersi hedeflerine ulaştığını söylemişlerdir. Yine bu bulgu öğrenci görüşleri ile benzerdir. Öğrencilerin meslekleri gereği hijyene önem vermeleri gerekmektedir. Bu derste kazanılan bilgilerin işletmelerde uygulamaya dönüştürülmesi öğrencilerin bu derse ilgi duymalarına ve yarısına yakınının Hijyen dersi hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olmuş olabilir.

Tablo III.17 genel olarak incelendiğinde öğretmenler, öğrencilerin saç renk verme teknikleri, iş analizi gibi bayan kuaförlüğü ile ortak olan derslere az, saç kesimi, sakal bıyık traşı gibi erkek berberliği ağırlıklı derslerin hedeflerine ise daha fazla ulaştıklarını belirtmişlerdir. Bayan kuaförlüğü ağırlıklı derslerin öğrencilerin ilgisini çekmemesi bayan kuaförlüğü ile ortak olan (tablo I’de ortak dersler belirtilmiştir) derslerin hedeflere tam ulaşamamasına yol açmış olabilir.

f. Öğretmenlerin erkek berberliği eğitim programının içeriğinin uygunluğu ile ilgili görüşleri nelerdir?

Tablo: III.18’de öğretmenlerin erkek berberliği eğitim programının içeriğinin uygunluğuna ilişkin görüşleri sunulmuştur.

Tablo: III. 18. Öğretmenlerin İçeriğin Uygunluğuna İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	KESİNLİKLE KATILMIYORUM		KATILMIYORM		KARARSIZIM		KATILIYORUM		KESİMLİKLE KATILIYORUM		TOPLAM	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1.Programın içeriği belirlenirken öğrencilerin yaşları, önceki deneyimleri, eğitim ve kültür düzeyi dikkate alınmıştır.	3	15,0	6	30,0	4	20,0	6	30,0	1	5,0	20	100
2.İçerik, programın hedeflerini gerçekleştirici biçimde düzenlenmiştir.	2	10,0	5	25,0	5	25,0	7	35,0	1	5,0	20	100

3.İçeriği oluşturan dersler ve üniteler yeterlidir.	3	15,0	6	30,0	8	40,0	3	15,0	-	-	20	100
4.Dersin konuları aşamalı ve birbirinin ön koşulu niteliğinde sıralanmıştır.	6	30,0	3	15,0	5	25,0	6	30,0	-	-	20	100
5.Programın içeriği yenilikleri ve teknolojiyi yakından takip etmektedir.	2	10,0	6	30,0	6	30,0	6	30,0	-	-	20	100
6.İçerik güncel mesleki bilgi ve becerileri içermektedir.	2	10,0	7	35,0	3	15,0	7	35,0	1	5,0	20	100

Tablo: III. 18'in devamı

7.İçeriği oluşturan konular, öğrencilerin işyerinde ihtiyaç duyduğu bilgi ve becerileri kapsamaktadır.	1	5,0	6	30,0	6	30,0	5	25,0	2	10,0	20	100
8.İçerik yetersizdir, öğrencilerin iş yerlerinde ihtiyaç duyduğu konuları kapsamamaktadır.	3	15,0	3	15,0	4	20,0	7	35,0	3	15,0	20	100
9.İçerik işletmedeki uygulamaları destekleyici niteliktedir.	2	10,0	4	20,0	4	20,0	8	40,0	2	10,0	20	100
10.Programın içeriğini oluşturan derslerin saat dağılımı uygundur.	4	20,0	8	40,0	2	10,0	4	20,0	2	10,0	20	100
11.Ders içindeki konuların saat dağılımı uygundur.	4	20,0	7	35,0	2	10,0	5	25,0	2	10,0	20	100
12.Derslerin teorik bölümleri çok uzundur kısaltılmalıdır.	3	15,0	6	30,0	5	25,0	6	30,0	-	-	20	100

(1)'Programın içeriği belirlenirken öğrencilerin yaşları, önceki deneyimleri, eğitim ve kültür düzeyi dikkate alınmıştır' görüşüne öğretmenler, %15 kesinlikle katılmamakta iken, % 30'u katılmamakta, %20 kararsız kalmakta, %30 katılmakta, %5 kesinlikle katılmaktadır.

İçerik hazırlanırken öğrencilerin gelişim özellikleri dikkate alınmalıdır. Ancak erkek berberliği öğrencilerinin programa başlarken alanları ile ilgili bilgi becerileri ölçen herhangi bir değerlendirme yapılmamaktadır. Bu da öğretmenlerin bu görüşe yarısına yakınının katılmamasına sebep olmuş olabilir.

(2) 'İçerik, programın hedeflerini gerçekleştirci biçimde düzenlenmiştir' görüşüne öğretmenler, % 10 kesinlikle katılmamakta, %25 katılmamakta, %25 kararsız kalmakta, %35 katılmakta, %5 kesinlikle katılmaktadırlar. Öğretmenlerin üçte birinden fazlasının bu görüşe katılmakta olduğu, üçte birinin de katılmamakta olduğu belirlenmiştir.

(3) 'İçeriği oluşturan dersler ve üniteler yeterlidir' görüşüne öğretmenler, %15 kesinlikle katılmamakta, %30 katılmamakta, %40 kararsız kalmakta, %15 katılmaktadırlar. Öğretmenlerin yarıya yakını bu görüşe katılmazken yarıya yakınının da kararsız kaldığı görülmektedir. Öğretmenlerin içeriği oluşturan ders ve üniteleri yeterli bulmadıkları söylenebilir.

(4) ‘Dersin konuları aşamalı ve birbirinin ön koşulu niteliğinde sıralanmıştır’ görüşüne öğretmenler, %30 kesinlikle katılmamakta, %15 katılmamaktadır, %25 kararsız kalmakta, %30 katılmaktadır. Öğretmenlerin yarıya yakınının bu görüşe katılmadıkları görülmektedir. Öğrenci cevaplarına bakıldığında ise grubun yarıya yakınının bu görüşe katıldığı bulunmuştur.

Öğretmenlere göre içerikte yer alan konuların birbirinin ön koşulu olacak biçimde sıralanmadığı söylenebilir. İçeriğin, öğrenme ilkelerine uygun, sistematik bir biçimde ele alınması, düzenlenmesi ve bilginin sistematik hale getirilmesinde belirli ölçütlerin dikkate alınması gerekir (Demirel, 2005: 122).

(5) ‘Programın içeriği yenilikleri ve teknolojiyi yakından takip etmektedir’ görüşüne öğretmenler, %10 kesinlikle katılmamakta, %30 katılmamakta, %30 kararsız kalmakta, %30 katılmaktadır. Grubun yarıya yakınının bu görüşe katılmadıkları ve programın içeriğinin yenilikleri ve teknolojiyi yakından takip etmediğini düşündükleri bulunmuştur.

(6) Tablo III. 18’ de yer alan ‘içerik güncel mesleki bilgi ve becerileri içermektedir’ görüşüne öğretmenler %10 kesinlikle katılmamakta, %35 katılmamakta, %15 kararsız kalmakta, %35 katılmakta, %5 kesinlikle katılmakta olduklarını belirtmektedir. Bu görüşe öğretmenlerin yarıya yakını katılmazken yarıya yakını katılmıştır. Öğretmenlerin bu görüşe katılma nedeni; erkek berberliği eğitim programının MEGEP tarafından yenilenmesi olabilir. ancak teknolojinin ve piyasanın hızla yenilenmesi ve bu yeniliklerin programa sürekli yansıtılamaması da grubun yarıya yakınının bu görüşe katılmamasına yol açmış olabilir.

(7) Tablo III. 18’ de yer alan ‘içeriği oluşturan konular, öğrencilerin işyerinde ihtiyaç duyduğu bilgi ve becerileri kapsamaktadır’ görüşüne öğretmenler %5 kesinlikle katılmamakta, %30 katılmamakta, %30 kararsız kalmakta, %25 katılmakta ve %10 kesinlikle katılmakta olduklarını belirtmektedir. Grubun üçte biri bu görüşe katılmazken, üçte biri kararsız kalmakta, üçte biri de katılmaktadır.

(8) Tablo III. 18’ de yer alan ‘içerik yetersizdir, öğrencilerin iş yerlerinde ihtiyaç duyduğu konuları kapsamamaktadır’ görüşüne öğretmenler %15 kesinlikle katılmamakta, %15 katılmamakta, %20 kararsız kalmakta, %35 katılmakta, %15 kesinlikle katılmakta olduklarını belirtmektedir. Grubun yarısının bu görüşe katıldığı belirlenmiştir. Öğrencilerin MEM’de aldıkları eğitim yalnızca teoriye dayalı olduğu için, işyerinde uygulamaları gereken bilgi ve becerileri tam olarak kapsayamamış

olabilir. Benzer biçimde öğrenciler de içeriğin işyerinde ihtiyaç duydukları konuları kapsamadığını düşünmektedir.

(9) Tablo III. 18' de yer alan 'içerik işletmedeki uygulamaları destekleyici niteliktedir' görüşüne öğretmenler %10 kesinlikle katılmamakta, %20 katılmamakta, %20 kararsız kalmakta, %40 katılmakta, %10 kesinlikle katılmakta olduklarını belirtmektedir. Grubun yarısının bu görüşe katıldığı, diğer yarısının da katılmadığı yada kararsız kaldığı belirlenmiştir.

(10) Tablo III. 18' de yer alan 'programın içeriğini oluşturan derslerin saat dağılımı uygundur' görüşüne öğretmenler %20 kesinlikle katılmamakta, %40 katılmamakta, %10 kararsız kalmakta, %20 katılmakta, %10 kesinlikle katılmakta olduklarını belirtmektedir. Öğretmenlerin yarıdan fazlasının programın içeriğini oluşturan derslerin saat dağılımını uygun bulmadıkları belirlenmiştir.

(11) Öğretmenler 'ders içindeki konuların saat dağılımı uygundur' görüşüne %20 kesinlikle katılmamakta, %35 katılmamakta, %10 kararsız kalmakta, %25 katılmakta ve %10 kesinlikle katılmaktadır. Öğretmenlerin yarısı bu görüşe katılmamaktadır.

(12) Öğretmenler 'derslerin teorik bölümleri çok uzundur kısaltılmalıdır' görüşüne %15 kesinlikle katılmazken, %30 katılmamakta, %25 kararsız kalmakta, %30 katılmaktadır. Öğretmenlerin yarıya yakını bu görüşe katılmazken, dörtte birinin kararsız kaldığı ve üçte birinin de katıldığı görülmektedir. Öğretmenler teorik bölümü uzun bulmazken tam tersine öğrenciler uzun bulmaktadır.

Öğretmenlerin, içeriğin uygunluğuna ilişkin görüşlere vermiş oldukları yanıtlara genel olarak bakıldığında; öğretmenlerin tamamının bu görüşlere katıldığı ya da katılmadığı olmamıştır. 12 maddeye öğretmenlerin yarıya yakınının katılmakta ya da yarıya yakınının katılmamakta olduğu sonucuna ulaşılmıştır. En fazla göze çarpan sonuçlar, öğretmenlere göre ders ve ünitelerin yeterli olması, konuların birbirinin ön koşulu olacak biçimde sıralanması, içeriği oluştururken yenilik ve teknolojinin takip edilememesi, derslerin ve konuların saat dağılımının uygun olmamasıdır.

Tablo III.19'da öğretmenlerin programdaki ders saatlerinin uygunluğuna ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Erkek berberliği eğitim programında 8 ders yer almaktadır. Bu derslerden yalnızca saç kesimi 96 saat, diğerleri 64 saattir. Bu nedenle de saatlerin uygunluğuna ilişkin görüşler araştırılırken, dersin programdaki saati ile bu saatin altı ve üstü biçiminde bir sınıflama yapılarak analiz edilmiştir.

Tablo: III. 19. Öğretmenlerin Programdaki Ders Saatlerinin Uygunluğuna İlişkin Görüşleri

Ders	Saat	N	%
Saç Bakımı	63 saat ve altı	10	50,0
	64 saat	9	45,0
	65 saat ve üzeri	1	5,0
	Toplam	20	100
İş Analizi	63 saat ve altı	6	30,0
	64 saat	11	55,0
	65 saat ve üzeri	3	15,0
	Toplam	20	100
Saç Kesimi	95 saat ve altı	14	70,0
	96 saat	6	30,0
	97 saat ve üzeri	-	-
	Toplam	20	100
Saça Geçici Şekil Verme Teknikleri	63 saat ve altı	15	75,0
	64 saat	5	25,0
	65 saat ve üzeri	-	-
	Toplam	20	100
Saça Kalıcı Şekil Verme Teknikleri	63 saat ve altı	10	50,0
	64 saat	10	50,0
	65 saat ve üzeri	-	-
	Toplam	20	100

Tablo: III. 19'un devamı

Saç Renk Verme Teknikleri	63 saat ve altı	6	30,0
	64 saat	11	55,0
	65 saat ve üzeri	3	15,0
	Toplam	20	100
Hijyen	63 saat ve altı	15	60,0
	64 saat	7	35,0
	65 saat ve üzeri	1	5,0
	Toplam	20	100
Sakal Bıyık Traşı	63 saat ve altı	8	40,0
	64 saat	10	50,0
	65 saat ve üzeri	2	10,0
	Toplam	20	100

Tablo III. 19 da yer alan görüşleri incelendiğinde, öğretmenler saç geçici şekil verme ve hijyen derslerinin 63 saat ve altı olmasını istemişlerdir. Cevapların nerede yoğunlaştığı incelendiğinde ise, öğretmenlerin bu ders saatlerinin 32 saat olmasını istedikleri görülmektedir. Saç bakımı ve saç kalıcı şekil verme teknikleri derslerinin saatleri ile ilgili olarak ise grubun yarısının ders saatini uygun bulduğu, diğer yarısının ders saatlerinin azaltılabileceğini belirttiği saptanmıştır. Sakal bıyık traşı dersinde ise grubun yarısı ders saatini uygun bulurken, %40'ı ders saatinin azaltılması, %10'u artırılması yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerin yine yarısından biraz fazlası iş analizi, saç renk verme teknikleri derslerinin 64 saat olmasını istemişlerdir. Saç kesimi dersinde ise öğretmenlerin %70'i ders saatinin 95 saat altında tercih etmektedir. Öğrenciler gibi öğretmenler de bazı derslerin saatlerinin azaltılması gerektiğini düşünmektedir.

Tablo III.20'de 'öğretmenlerin ders, konu ve ünitelerin yeterliliğine ilişkin görüşleri' sunulmuştur.

Tablo: III. 20. Öğretmenlerin Ders, Konu ve Ünitelerin Yeterliliğine İlişkin Görüşleri

Ders	Cevaplar	N	%
Saç Bakımı	Evet	15	75,0
	Hayır	5	5,0
	Toplam	20	100
İş Analizi	Evet	19	95,0
	Hayır	1	5,0
	Toplam	20	100
Saç Kesimi	Evet	18	90,0
	Hayır	2	10,0
	Toplam	20	100

Tablo: III. 20'nin devamı

Saç Geçici Şekil Verme Teknikleri	Evet	16	80,0
	Hayır	4	20,0
	Toplam	20	100
Saç Kalıcı Şekil Verme Teknikleri	Evet	18	90,0
	Hayır	2	10,0
	Toplam	20	100
Saç Renk Verme Teknikleri	Evet	19	95,0
	Hayır	1	5,0
	Toplam	20	100
Hijyen	Evet	17	85,0
	Hayır	3	15,0
	Toplam	20	100
Sakal Bıyık Traşı	Evet	18	90,0
	Hayır	2	10,0
	Toplam	20	100

Tablo III.20'de öğretmenlerin ders konu ve ünitelerin yeterliliğine ilişkin görüşleri sunulmuştur. Öğretmenlerin çoğunluğuna göre, saç bakımı, iş analizi, saç kesimi, saça geçici şekil verme, saça kalıcı şekil verme, saça renk verme, hijyen, sakal bıyık traşı derslerinin konu ve ünite içeriklerini yeterlidir. Bunun sonucuna bakılarak öğretmenlerin MEM'deki erkek berberliği eğitim programında yer alan ders, konu ve üniteleri uygun buldukları söylenebilir. Bu konuda öğretmen görüşleri ile öğrenci görüşleri ile arasında bir tutarlılık bulunmaktadır. Öğrenciler de ders, konu ve üniteleri uygun bulduklarını belirtmişlerdir.

Tablo III.21'de öğretmenlerin programda olmasını istedikleri ve kaldırılmasını istedikleri derslere ilişkin bilgiler verilmiştir. Bu soruya öğretmenlerin tamamı cevap vermedikleri için, cevap veren 8 kişi üzerinden değerlendirme yapılmış ve yüzdelere buna göre hesaplanmıştır.

Tablo: III. 21 Öğretmenlerin Programda Olmasını / Çıkmasını İstedikleri Derslere İlişkin Görüşler

Dersler		N	%
Olması İstenenler	İnsan İlişkileri	2	25
	Beden Eğitimi	2	25
	Uygulama	1	12,5
	Resim	1	12,5
	Rehberlik	1	12,5
	Müzik	1	12,5
Toplam		8	100

Tablo III. 21 'e bakıldığında öğretmenlerin % 25'i insan ilişkileri, %25'i beden eğitimi, %12,5'i uygulama, %12,5'i resim, %12,5'i rehberlik ve %12,5'i müzik dersinin olmasını istemişlerdir. Öğretmenler, öğrencilerin müşterilerle daha iyi iletişim

kurmaları ve mesleklerinde daha başarılı olmaları için insan ilişkileri dersinin olmasını istemiş olabilirler.

Öğretmenler teorik eğitimden sıkılan öğrencilerin beden eğitimi, resim, müzik dersleri ile stres atabileceklerini düşünmüş olabilirler. Benzer biçimde öğrenciler de bu derslerin programda olmasını istediklerini belirtmişlerdir.

g. Öğretmenlerin erkek berberliği eğitim programının eğitim durumlarının uygunluğu ile ilgili görüşleri nelerdir?

Tablo III 22’de öğretmenlerin, eğitim durumlarının uygunluğuna ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo: III. 22 Öğretmenlerin Eğitim Durumlarının Uygunluğuna İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	KESİNLİKLE KATILMIYORUM		KATILMIYORM		KARARSIZIM		KATILIYORUM		KESİMLİKLE KATILIYORUM		TOPLAM	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1. Derslerde konulara uygun değişik yöntem ve teknikler kullanılmaktadır.	2	10,0	4	20,0	-	-	11	55,0	3	15,0	20	100
2.Derslerde kullanılan yöntemler ve teknikler hedefleri kazandırmaya uygundur.	1	5,0	2	10,0	1	5,0	13	65,0	3	15,0	20	100

Tablo: III. 22'nin devamı

3.Programın sonunda kazanılan bilgi ve beceriler, bu meslek dalında başarılı olmak için yeterlidir.	1	5,0	5	25,0	3	15,0	9	45,0	2	10,0	20	100
4. Derslerde, dersin gerektirdiği araç ve gereçler kullanılmaktadır.	2	10,0	4	20,0	2	10,0	11	55,0	1	5,0	20	100
5. Derslerde kullanılan notlar, ders kitapları, broşürler vb. yazılı materyaller yeterlidir.	5	25,0	4	20,0	3	15,0	8	40,0	-	-	20	100
6. Derslerde daha çok teorik bilgi aktarılmaktadır.	3	15,0	1	5,0	1	5,0	11	55,0	4	20,0	20	100
7. Sınıf içinde uygulamalar sınırlıdır, uygulamalara daha fazla yer vermek gerekir.	1	5,0	-	-	1	5,0	11	55,0	7	35,0	20	100
8. Uygulamalar için gerekli araç-gereç ve atölye bulunmamaktadır.	2	10,0	2	10,0	2	10,0	9	45,0	5	25,0	20	100
9. Sınıftaki araç-gereçler kullanıma her an hazırdır.	6	30,0	1	5,0	4	20,0	9	45,0	-	-	20	100
10. Atölyeler teknolojiye uygun araç-gereçlerle donatılmıştır.	7	35,0	2	10,0	2	10,0	9	45,0	-	-	20	100
11. Mesleki uygulamalar öğrencilerle bire bir yapılmaktadır.	7	35,0	1	5,0	2	10,0	10	50,0	-	-	20	100

Tablo: III. 22'nin devamı

12.Mesleki uygulamalar atölyede yapılmaktadır.	5	25,0	2	10,0	2	10,0	9	45,0	2	10,0	20	100
13.Uygulamalar işlemlere ve işlem basamaklarına uygun olarak yapılmaktadır.	5	25,0	-	-	2	10,0	10	50,0	3	15,0	20	100
14. Kazanılan bilgi ve becerileri geliştirmek için sınıf içinde yeterli düzeyde uygulama yapılmamıştır.	2	10,0	1	5,0	5	25,0	8	40,0	4	20,0	20	100
15.Öğretmenler derslere hazırlıklı gelmektedir.	3	15,0	0	0,0	4	20,0	9	45,0	4	20,0	20	100
16.Öğretmen, uygulamaları sırasında öğrencilere rehberlik yapmakta, yanlışları düzeltip, eksikleri tamamlamaktadır.	-	-	2	10,0	3	15,0	10	50,0	5	25,0	20	100
17.Derslerde, pekiştirme, ipucu, dönüt düzeltme gibi öğretim hizmetinin niteliğini etkileyen değişkenler kullanılmaktadır.	-	-	-	-	4	20,0	10	50,0	6	30,0	20	100
18. Derslerde öğrenci katılımına özendirilmektedir.	-	-	-	-	5	25,0	9	45,0	6	30,0	20	100
19. Dersler ilgi çekici bir şekilde işlenmektedir.	1	5,0	1	5,0	4	20,0	10	50,0	4	20,0	70	100
20. Sınıftaki öğrenci sayısının fazlalığı, eğitimi olumsuz yönde etkilemektedir.	3	15,0	1	5,0	3	15,0	8	40,0	5	25,0	20	100

(1) Tablo III. 22'de görüldüğü gibi 'derslerde konulara uygun değişik yöntem ve teknikler kullanılmaktadır' görüşüne öğretmenlerin % 10'u kesinlikle katılmadıklarını, %20'si katılmadıklarını, %55'i katıldıklarını, %15'i kesinlikle katıldıklarını söylemektedirler. Öğretmenlerin yarıdan fazlasının bu görüşe katıldıkları dolayısıyla da öğretmenlerin derslerde konuya uygun değişik yöntem ve teknik kullandıklarını düşündükleri anlaşılmaktadır. Ancak öğrenciler öğretmenlerin tersine değişik yöntem teknik kullanılmadığını düşünmektedirler.

(2) Tablo III. 22'ye göre 'derslerde kullanılan yöntemler ve teknikler hedefleri kazandırmaya uygundur' görüşüne öğretmenlerin %5'i kesinlikle katılmadıklarını, %10'u katılmadıklarını, %5'i kararsız kaldıklarını, % 65'i katıldıklarını, %15'i

kesinlikle katıldıklarını söylemektedirler. Öğretmenlerin yarısından fazlasın bu görüşe katıldığı görülmektedir.

(3) Tablo III. 22'ye göre 'programın sonunda kazanılan bilgi ve beceriler, bu meslek dalında başarılı olmak için yeterlidir' görüşüne öğretmenlerin % 5'i kesinlikle katılmadıklarını, % 25'i katılmadıklarını, % 15'i kararsız kaldıklarını, % 45'i katıldıklarını, % 10'u kesinlikle katıldıklarını belirtmektedir. Öğretmenlerin yarısından biraz fazlasının bu görüşe katıldıkları görülmektedir.

(4) 'Derslerde, dersin gerektirdiği araç ve gereçler kullanılmaktadır' görüşüne öğretmenlerin % 10'u kesinlikle katılmamakta, % 20'si katılmamakta, % 10'u kararsız kalmakta, % 55'i katılmakta, % 5'i kesinlikle katılmaktadır. Öğretmenlerin yarısından fazlasının bu görüşe katıldıkları görülmektedir. Derslerin teorik istemesi öğretmenlerin çok çeşitli materyale ihtiyaç duymamalarına yo açmış olabilir.

(5) Tablo III. 22'de gözlendiği gibi 'derslerde kullanılan notlar, ders kitapları, broşürler vb. yazılı materyaller yeterlidir' görüşüne öğretmenlerin %25'i kesinlikle katılmadıklarını, % 20'si katılmadıklarını, % 15'i kararsız kaldıklarını, % 40'ı katıldıklarını söylemektedirler. Öğretmenlerin yarıya yakını bu görüşe katılmazken yarıya yakını da katılmaktadır. Erkek berberliği ile ilgili piyasada bir kitap ve erkek berberliği modülünden başka kaynak olmaması, öğretmenlerin yarısına yakınının bu görüşe katılmama nedeni olabilir.

(6) 'Derslerde daha çok teorik bilgi aktarılmaktadır' görüşüne öğretmenlerin %15'i kesinlikle katılmazken, % 5'i katılmamakta, %5'i kararsız kalmakta, %55'i katılmakta, %20'si kesinlikle katılmakta olduklarını belirtmişlerdir. MEM'de verilen eğitimin teorik olması öğretmenlerin yarısından fazlasının bu görüşe katılmasına neden olmuş olabilir. benzer biçimde öğrencilerin yarısı bu görüşe katılmıştır.

(7) 'Sınıf içinde uygulamalar sınırlıdır, uygulamalara daha fazla yer vermek gerekir' görüşüne öğretmenlerin %5'i kesinlikle katılmazken, %5'i kararsız kalmakta, %55'i katılmakta, %35'i kesinlikle katıldıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin tamamına yakınının bu görüşe katıldıkları görülmektedir. Bunun nedeni saç bakımı, saç kesimi, sakal bıyık traşı, saça renk verme, saça kalıcı şekil verme, saça geçici şekil verme derslerinin teorik olarak işlenmesidir. Oysa bu derslerin uygulamalı olarak işlenmesi öğrencilerin konuları daha iyi öğrenmelerine yardımcı olacaktır.

(8) 'Uygulamalar için gerekli araç-gereç ve atölye bulunmamaktadır' görüşüne öğretmenlerin % 10'u kesinlikle katılmazken, %10'u katılmamakta, %10'u kararsız kalmakta, %45'i katılmakta, %25'i kesinlikle katıldıkları görülmektedir. Dersler teorik

olduğu için MEM’de uygulama için yeterince araç- gereç atölye bulunmaması doğal karşılanabilir.

(9) ‘Sınıftaki araç- gereçler kullanıma her an hazırdır’ görüşüne öğretmenlerin %30’u kesinlikle katılmazken, %5’i katılmamakta, %20’si kararsız kalmakta, %45’i katılmakta olduklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yarıya yakını bu görüşe katılmakta iken geriye kalanlar bu görüşe katılmamakta ya da kararsız kalmaktadır. Teorik eğitim için kullanabilecek temel araç gereçlerin (yazı tahtası, geometri araç gereçleri gibi) sınıfta hazır bulunması bu görüşe katılma nedeni olabilir.

(10) ‘Atölyeler teknolojiye uygun araç- gereçlerle donatılmıştır’ görüşüne öğretmenlerin %35’i kesinlikle katılmazken, %10’u katılmamakta, %10’u kararsız kalmakta, %45’i katılmakta olduklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yarıya yakını bu görüşe katılmazken yarıya yakını da katılmamaktadır.

(11) ‘Mesleki uygulamalar öğrencilerle bire bir yapılmaktadır’ görüşüne öğretmenlerin %35’i kesinlikle katılmamakta, %5’inin katılmamakta, %10’unun kararsız kalmakta, %50’sinin katılmakta oldukları tespit edilmiştir. Bu görüşe öğretmenlerin yarıya yakını katılmazken yarısının da katıldığı görülmektedir. Daha önce de belirtildiği gibi bazı okullarda atölyelerin bulunması ve kullanılması, bazı okullarda ise atölyelerin olmaması bu görüşe farklı yanıtlar verilmesinin nedeni olabilir.

(12) Öğretmenlerin, ‘mesleki uygulamalar atölyede yapılmaktadır’ görüşüne %25’i kesinlikle katılmamakta, %10’u katılmamakta, %10’u kararsız kalmakta, %45’i katılmakta, %10’u kesinlikle katılmaktadır. Kalfalık ve ustalık sınavları için MEM’lerde atölyeler bulunmaktadır. Derslerin uygulaması olmamakla birlikte bazı işlemler için atölyeler kullanılmaktadır.

(13) Öğretmenlerin, ‘uygulamalar işlemlere ve işlem basamaklarına uygun olarak yapılmaktadır’ görüşüne %25’i kesinlikle katılmamakta, %10’u kararsız kalmakta, %50’si katılmakta, %15’inin kesinlikle katılmakta oldukları tespit edilmiştir. Öğretmenlerin yarıdan fazlasının bu görüşe katılma nedeni; temel işlemlerden bazılarının sınıf içinde uygulamalı olarak açıklanması olabilir.

(14) Öğretmenlerin, ‘kazanılan bilgi ve becerileri geliştirmek için sınıf içinde yeterli düzeyde uygulama yapılmamıştır’ görüşüne %10’u kesinlikle katılmamakta, %5’i katılmamakta, %25’i kararsız kalmakta, %40’ı katılmakta, %20’si kesinlikle katılmaktadır. Öğretmenlerin yarıdan fazlasının bu görüşe katıldığı görülmektedir. Benzer biçimde öğrenciler de bu görüşe katılmamıştır.

(15) Öğretmenlerin, ‘öğretmenler derslere hazırlıklı gelmektedir’ görüşüne %15’i kesinlikle katılmamakta, %20’si kararsız kalmakta, %45’i katılmakta, %20’si kesinlikle katılmaktadır. Öğretmenlerin yarısından fazlasının bu görüşe katıldığı görülmektedir. Ancak öğretmenlerin beşte birinin kararsız kaldığı da unutulmamalıdır.

(16) ‘Öğretmen, uygulamaları sırasında öğrencilere rehberlik yapmakta, yanlışları düzeltip, eksikleri tamamlamaktadır’ görüşüne öğretmenlerin %10’u katılmamakta, %15’i kararsız kalmakta, %50’si katılmakta, %25’i kesinlikle katılmakta olduklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin dörtte üçünün bu görüşe katıldıkları görülmektedir.

(17) ‘Derslerde, pekiştirme, ipucu, dönüt düzeltme gibi öğretim hizmetinin niteliğini etkileyen değişkenler kullanmaktadır’ görüşüne öğretmenlerin %20’si kararsız kalmakta, %50’si katılmakta, %30’u kesinlikle katılmakta olduklarını belirtmişlerdir. Derslerde, pekiştirme, ipucu, dönüt düzeltme gibi değişkenlerin kullanılmaması öğrencinin dikkatini çekmeye, derse katılmasına ve dersin hedeflerine ulaşmasına yardımcı olacaktır. Öğretmenlerin %80’i bu değişkenleri kullandığını belirtmektedir. Öğrencilerin ise yalnızca üçte biri bu görüşe katılmaktadır.

(18) ‘Derslerde öğrenci katılımı özendirilmektedir’ görüşüne öğretmenlerin %25’i kararsız kalmakta, %45’i katılmakta, %30’u kesinlikle katılmakta olduklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin dörtte üçü bu görüşe katılmışlardır. Öğrencilerin ise yalnızca % 44.1’i bu görüşe katılmamıştır.

(19) ‘Dersler ilgi çekici bir şekilde işlenmektedir’ görüşüne öğretmenlerin %5’i kesinlikle katılmamakta, %5’i katılmamakta, %20’si kararsız kalmakta, %50’si katılmakta, %20’si kesinlikle katılmakta olduklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yarısından fazlası bu görüşe katılmıştır.

(20) ‘Sınıftaki öğrenci sayısının fazlalığı, eğitimi olumsuz yönde etkilemektedir’ görüşüne öğretmenlerin %15’i kesinlikle katılmamakta, %5’i katılmamakta, %15’i kararsız kalmakta, %40’ı katılmakta, %25’i kesinlikle katılmakta olduklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yarısından fazlasının sınıftaki öğrenci sayısının eğitimi olumsuz etkilediğini düşündüğü anlaşılmaktadır. Öğrenciler de benzer biçimde sınıftaki öğrenci sayısını fazla bulmaktadır.

Bu bulgulara dayalı olarak, derslerde kullanılan değişik yöntem-teknik ve araç gereçlerin kullanıldığı ancak derslerin teorik olması nedeniyle uygulamalara sınırlı yer verildiği sonucu çıkarılmaktadır.

Tablo III.23’de öğretmene göre, programda en çok kullandıkları öğretim yöntem ve tekniklere ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Öğretmenlerin en çok kullandıkları ilk 5 öğretim yöntem-tekniklerini sıralamaları istenmiştir.

Tablo: III. 23 Öğretmenlerin Programda En Çok Kullandıkları Öğretim Yöntem ve Tekniklerine İlişkin Görüşleri

Yöntem ve Teknikler	6. sırada		7. sırada		8. sırada		9. sırada		10. sırada		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1. Anlatım	19	95.0	1	5.0	-	-	-	-	-	-	20	100

Tablo: III. 23'ün devamı

2. Soru- cevap	-	-	18	94.7	1	5.3	-	-	-	-	19	100
3. Tartışma	1	5.6	1	5.6	14	77.8	1	5.6	1	5.6	18	100
4. Beyin fırtınası	1	6.3	2	12.5	5	31.3	8	50.0	-	-	16	100
5. Gösterip yaptırma	1	6.3	2	12.5	-	-	3	18.8	10	62.5	16	100

Öğretmenlerin programda en çok kullandıkları öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin görüşlerine bakıldığında;

-anlatım yöntemini öğretmenlerin %95'i ilk sırada, %5'i ikinci sırada kullanmaktadırlar.

- öğretmenlerin % 94.7'si soru –cevap yöntemini ikinci sırada, %5.3'ü üçüncü sırada kullanmaktadır.

-tartışma yöntemini öğretmenlerin %5.6'sı ilk sırada, %5.6'sı ikinci sırada, %77.8'i üçüncü sırada, %5.6'sı dördüncü sırada, %5.6'sı beşinci sırada uygulamaktadır.

-beyin fırtınası yöntemine öğretmenlerin % 6.3'ü ilk sırada, %12.5'i ikinci sırada, %31.3'ü üçüncü sırada, %50'si dördüncü sırada yer vermektedir.

-gösterip yaptırma yöntemini öğretmenlerin %6.3'ü ilk sırada, %12.5'i ikinci sırada, %18.8'i dördüncü sırada, %62.5'i beşinci sırada kullanmaktadır.

Tablo III.23'e göre öğretmenlerin sırasıyla anlatım, soru cevap, tartışma, beyin fırtınası ve gösterip yaptırma öğretim yöntem - tekniklerini kullandıkları görülmektedir. Öğrenci değerlendirmelerinde de aynı sonuç çıkmıştır.

Tablo III. 24'te öğretmenlerin en çok kullanmak istedikleri öğretim yöntem ve tekniklerinden ilk 5 tanesini sıralamaları istenmiştir.

Tablo: III. 24 Öğretmenlerin Programda En Çok Kullanmak İstedikleri Öğretim Yöntem ve Tekniklere İlişkin Görüşleri

Öğretim Yöntem ve Teknikleri	1. sırada	2. sırada	3. sırada	4. sırada	5. sırada	Toplam
-------------------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	---------------

	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1. Anlatım	6	40.0	3	20.0	-	-	3	20.0	3	20.0	15	100
2. Soru- cevap	1	10.0	5	50.0	1	10.0	-	-	3	30.0	10	100
3. Tartışma	-	-	2	18.2	6	54	2	18.2	1	9.1	11	100
4. Beyin fırtınası	-	-	3	30.0	2	20.0	3	30.0	2	10.0	10	100
5. Gösterip yaptırma	1	9.1	-	-	3	27.3	3	27.3	4	36.4	11	100

Öğretmenlerin programda en çok kullanmak istedikleri öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin görüşlerine bakıldığında:

-öğretmenlerin %40'ı anlatım yöntemini ilk sırada, %20'si ikinci sırada, %20'si dördüncü sırada, %20'si beşinci sırada kullanmak istemişlerdir.

-öğretmenlerin %10'u soru cevap yönteminin ilk sırada, %50'si ikinci sırada, %10'u üçüncü sırada, %30'u beşinci sırada olmasını istemişlerdir.

-öğretmenlerin %18.2'si tartışma yöntemini ikinci sırada, %54'ü üçüncü sırada, %18.2'si dördüncü sırada, %9.1'i beşinci sırada uygulamak istemişlerdir.

-öğretmenlerin %30'u beyin fırtınası yöntemine ikinci sırada, %20'si üçüncü sırada, %30'udördüncü sırada, %10'u beşinci yer vermek istemişlerdir.

-öğretmenlerin %9.1'i gösterip yaptırma yöntemini ilk sırada, %27.3'ü üçüncü sırada, %27.3'ü dördüncü sırada, %36.4'ü beşinci sırada uygulamak istemişlerdir

Buna göre öğretmenlerin sırasıyla anlatım, soru cevap, tartışma, beyin fırtınası ve gösterip yaptırma öğretim yöntem tekniklerini kullanmak istedikleri görülmektedir. Önceki tabloda da benzer sonuçlar çıkmakla birlikte, öğretmenlerin yarısından daha azı anlatım yöntemini birinci sırada kullanmak istemektedirler. Öğrenci değerlendirmeleri de bu sonucu desteklemektedir.

h. öğretmenlerin erkek berberliği eğitim programının ölçme-değerlendirme yöntemlerinin uygunluğu ile ilgili görüşleri nelerdir?

Tablo III. 25'te öğretmenlerin ölçme değerlendirme yönteminin uygunluğuna ilişkin görüşlere yer verilmiştir.

Tablo: III. 25 Öğretmenlerin Ölçme Değerlendirme Yöntemlerinin Uygunluğuna İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	KESİNLİKLE KATILMIYORUM		KATILMIYORM		KARARSIZIM		KATILIYORUM		KESİMLİKLE KATILIYORUM		TOPLAM	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1. Uygulanan ölçme araçları, dersin hedeflerine ve konulara uygundur.	1	5,0	2	10,0	2	10,0	11	55,0	4	20,0	20	100
2. Sınavlar genellikle testler şeklinde olmaktadır.	-	-	1	5,0	-	-	13	65,0	6	30,0	20	100
3. Uygulamalı sınavlara çok az yer verilmektedir.	3	15,0	4	20,0	-	-	10	50,0	3	15,0	20	100
4. Sınavlar için ayrılan süre yeterlidir.	1	5,0	1	5,0	2	10,0	10	50,0	6	30,0	20	100
5. Sınavlarda sorulan soruların sayısı yeterlidir.	1	5,0	1	5,0	1	5,0	10	50,0	7	35,0	20	100
6. Sınav soruları açık ve anlaşılardır.	-	-	-	-	1	5,0	11	55,0	8	40,0	20	100
7. Sınav soruları bilenle bilmeyeni ayırt etmektedir.	-	-	1	5,0	1	5,0	11	55,0	7	35,0	20	100
8. Sınav soruları önemli ve kritik bilgileri ölçmektedir.	-	-	1	5,0	1	5,0	11	55,0	7	35,0	20	100
9. Değerlendirme sonuçlarına göre gerekirse yeniden öğretim yapılmaktadır.	2	10,0	3	15,0	1	5,0	10	50,0	4	20,0	20	100

(1) ‘Uygulanan ölçme araçları, dersin hedeflerine ve konulara uygundur’ görüşüne öğretmenlerin %5’i kesinlikle katılmazken, %10’u katılmamakta, %10’u kararsız kalmakta, %55’i katılmakta, %20’si kesinlikle katılmaktadır. Öğretmenlerin dörtte üçünün bu görüşe katıldıkları dolayısıyla da ölçme araçlarının dersin hedeflerine ve konularına uygun olduğu anlaşılmaktadır. Öğrenciler, öğretmenlere göre bu görüşe az katılmıştır.

(2) ‘Sınavlar genellikle testler şeklinde olmaktadır’ görüşüne öğretmenlerin %5’i katılmamakta, % 65’i katılmakta, %30’u kesinlikle katılmaktadır. Bu görüşe öğretmenlerin neredeyse tamamı katılmaktadır. Buna göre öğretmenlerin ölçme aracı olarak en çok test kullandıkları görülmektedir. Dersler genellikle kuramsal olduğu için, öğretmenlerin genellikle testleri tercih etmelerinin uygun olduğu düşünülebilir.

(3) ‘Uygulamalı sınavlara çok az yer verilmektedir’ görüşüne öğretmenlerin %15’i kesinlikle katılmazken, %20’si katılmamakta, %50’si katılmakta, %15’i kesinlikle katılmaktadır. Bu görüşe öğretmenlerin yarısından fazlasının katıldığı görülmektedir. Derslerin teorik olması, uygulamalı sınavlara daha az yer verilmesinin nedeni olabilir.

(4) ‘Sınavlar için ayrılan süre yeterlidir’ görüşüne öğretmenlerin %5’i kesinlikle katılmazken, %5’i katılmamakta, %10’u kararsız kalmakta, %50’si katılmakta, %30’u kesinlikle katılmaktadır. Öğretmenlerin tamamına yakını sınavlar için ayrılan sürenin yeterli olduğunu söylemişlerdir.

(5) ‘Sınavlarda sorulan soruların sayısı yeterlidir’ görüşüne öğretmenlerin %5’i kesinlikle katılmazken, %5’i katılmamakta, %5’i kararsız kalmakta, %50’si katılmakta, %35’i kesinlikle katılmaktadır. Öğretmenlerin tamamına yakını bu görüşe katılmaktadır.

(6) Tablo III. 25’te görüldüğü gibi ‘sınav soruları açık ve anlaşılırdır’ görüşüne öğretmenlerin %5’i kararsız kaldığını, %55’i katıldığını, %40’ı kesinlikle katıldığını belirlenmiştir. Öğretmenlerin neredeyse tamamı bu görüşe katılmaktadır.

(7) Tablo III. 25’te gözlendiği gibi ‘sınav soruları bilenle bilmeyeni ayırt etmektedir’ görüşüne öğretmenlerin %5’inin katılmamakta, %5’inin kararsız kalmakta, %55’inin katılmakta, %35’inin kesinlikle katılmakta olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin neredeyse tamamı bu görüşe katılmaktadır.

(8) ‘Sınav soruları önemli ve kritik bilgileri ölçmektedir’ görüşüne öğretmenlerin %5’inin katılmamakta, %5’inin kararsız kalmakta, %55’inin katılmakta, %35’inin kesinlikle katılmakta olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin neredeyse tamamı bu görüşe katılmaktadır.

(9) ‘Değerlendirme sonuçlarına göre gerekirse yeniden öğretim yapılmaktadır’ görüşüne öğretmenlerin %10’unun kesinlikle katılmamakta, %15’inin katılmamakta, %5’inin kararsız kalmakta, %50’sinin katılmakta, %20’sinin kesinlikle katılmakta olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin yarısından fazlasının bu görüşe katılmakta olduğu anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin ölçme değerlendirme yönteminin uygunluğuna ilişkin görüşleri genel olarak incelendiğinde, öğretmenler, sınavların anlaşılır ve soru sayısının yeterli olduğu, sınavların bilenle bilmeyeni ayırt ettiğini ve değerlendirme sonuçlarına göre öğretimin tekrarlandığını söylemektedirler. Buradan da öğretmenlerin kendi kullandıkları ölçme-değerlendirme yöntemlerini olumlu değerlendirdikleri çıkarılabilir.

Tablo III. 26’da öğretmenlerin programda en sık kullandıkları ölçme araçlarına ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo: III. 26 Öğretmenlerin Programda En Sık Kullandıkları Ölçme Araçlarına İlişkin Görüşleri

Ölçme Araçları	1. sırada		2. sırada		3. sırada		4. sırada		5. sırada		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1. Çoktan seçmeli test	17	85.0	3	15.0	-	-	-	-	-	-	20	100
2. Klasik sınav	4	20.0	10	50.0	4	20.0	1	5.0	1	5.0	20	100
3. Sözlü sınav	3	15.0	1	5.0	9	45.0	3	15.0	4	20.0	20	100

Tablo: III. 26'nın devamı

4. Uygulamalı sınav	2	10.0	1	5.0	3	15.0	9	45.0	5	25.0	20	100
5. Gözlem	4	20.0	2	10.0	3	15.0	5	25.0	6	30.0	20	100

Öğretmenlerin programda en sık kullandıkları ölçme araçlarına ilişkin görüşlerine bakıldığında;

-Çoktan seçmeli test yöntemini öğretmenlerin %85'i ilk sırada, %15'i ikinci sırada kullanmaktadır.

-Klasik sınav yöntemini öğretmenlerin %20'si ilk sırada, %50'si ikinci sırada, %20'si üçüncü sırada, %5'i dördüncü sırada, %5'i beşinci sırada uygulamaktadır.

-Sözlü sınav yöntemine öğretmenlerin %15'i ilk sırada, %5'i ikinci sırada, %45'i üçüncü sırada, %15'i dördüncü sırada, %20'si beşinci sırada yer vermektedir.

-Uygulamalı sınav yöntemini öğretmenlerin %10'u ilk sırada, %5'i ikinci sırada, %15'i üçüncü sırada, %45'i dördüncü sırada, %25'i beşinci sırada uygulamaktadır.

-Gözlem yöntemini öğretmenlerin %20'si ilk sırada, %10'u ikinci sırada, %15'i üçüncü sırada, %25'i dördüncü sırada, %30'u beşinci sırada kullanmaktadır.

Buna göre öğretmenlerin sırasıyla çoktan seçmeli test, klasik sınav, sözlü sınav, uygulamalı sınav ve gözlem kullandıkları görülmektedir. Öğrenci görüşlerine bakıldığında ise tek farklılık dördüncü sırada gözlem beşinci sırada uygulamalı sınavın kullanılmasıdır.

Tablo III. 27' de öğretmenlerin programda en sık kullanılmasını istediği ölçme araçlarına ilişkin görüşleri sunulmuştur.

Tablo: III. 27 Öğretmenlerin Programda En Sık Kullanmak İstedikleri Ölçme Araçlarına İlişkin Görüşleri

Ölçme araçları	1. sırada	2. sırada	3. sırada	4. sırada	5. sırada	Toplam
-----------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	---------------

	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1. Çoktan seçmeli test	10	50.0	1	5.0	2	10.0	3	15.0	4	20.0	20	100
2. Klasik sınav	3	15.0	5	25.0	2	10.0	8	40.0	2	10.0	20	100
3. Sözlü sınav	-	-	2	10.0	7	35.0	2	10.0	9	45.0	20	100
4. Uygulamalı sınav	3	15.0	2	10.0	7	35.0	4	20.0	4	20.0	20	100
5. Gözlem	5	25.0	7	35.0	5	25.0	1	5.0	2	10.0	20	100

Tablo III 27'ye bakıldığında;

öğretmenlerin %50'si çoktan seçmeli test yöntemini ilk sırada, %5'i ikinci sırada, %10'u üçüncü sırada, %15'i dördüncü sırada, %20'si beşinci sırada kullanmak istemektedirler.

öğretmenlerin %15'i klasik sınavı ilk sırada, %25'i ikinci sırada, %10'u üçüncü sırada, %40'ı dördüncü sırada, %10'u beşinci sırada kullanmak istemektedirler.

öğretmenlerin %10'u sözlü sınavı ikinci sırada, %35'i üçüncü sırada, %10'u dördüncü sırada, %45'i beşinci sırada uygulamak istemektedirler.

öğretmenlerin %15'i uygulamalı sınavı ilk sırada, %10'u ikinci sırada, %35'i üçüncü sırada, %20'si dördüncü sırada, %20'si beşinci sırada yer vermek istemektedirler.

öğretmenlerin %25'i gözlem yöntemini ilk sırada, %35'i ikinci sırada, %25'i üçüncü sırada, %5'i dördüncü sırada, %10'u beşinci sırada kullanmak istediğini belirtmiştir.

Buna göre öğretmenlerin sırasıyla çoktan seçmeli test, gözlem, uygulamalı sınav, klasik sınav ve son olarak sözlü sınav kullanmak istedikleri görülmektedir. Öğrenciler ise ilk sırada çoktan seçmeli sınavı, sırasıyla uygulamalı sınavı, sözlü sınavı, gözlem ve klasik sınavı tercih etmektedir. Öğretmen ve öğrenci istekleri arasında bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Öğretmen ve öğrencilerin ilk sırada çoktan seçmeli test kullanılmasını istemeleri dikkati çekmektedir. Dersler teorik olduğu için, ayrıca çoktan seçmeli testler objektif ve okuması kolay olduğu için öğretmenler tarafından tercih edilmiş olabilir. Ayrıca çoktan seçmeli testlerde soru ile cevabı birlikte verildiği için öğrencilerin hatırlaması daha kolay olmaktadır. Bu da öğretmen ve öğrencilerin çoktan seçmeli testleri birinci sırada tercih etmelerinin nedeni olabilir.

i. Öğretmenlerin erkek berberliği eğitim programından genel memnuniyet düzeyine ilişkin görüşleri nelerdir?

Tablo III. 28’de öğretmenlerin programından genel memnuniyet düzeyine ilişkin görüşleri sunulmuştur.

Tablo: III. 28 Öğretmenlerin Programdan Genel Memnuniyet Düzeyine İlişkin Görüşleri

GÖRÜŞLER	KESİNLİKLE KATILMIYORUM		KATILMIYORM		KARARSIZIM		KATILIYORUM		KESİMLİKLE KATILIYORUM		TOPLAM	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1.Bu programda isteyerek öğretmenlik yapıyorum.	3	15,0	2	10,0	1	5,0	9	45,0	5	25,0	20	100
2.Her hafta, okul gününü sabırsızlıkla bekliyorum.	4	20,0	4	20,0	5	25,0	7	35,0	0	0,0	20	100
3.MEM’de öğretmenlik yapmaktan zevk almıyorum.	5	25,0	3	15,0	2	10,0	7	35,0	3	15,0	20	100

Tablo: III. 28'in devamı

4.Bütün dersleri teorik işlemek zorunda olduğum derslerde sıkılıyorum ve MEM'e gelmek istemiyorum.	4	20,0	7	35,0	1	5,0	5	25,0	3	15,0	20	100
5. Berberlik eğitim programını yeterli bulmuyorum.	1	5,0	5	25,0	2	10,0	6	30,0	6	30,0	20	100
6. Erkek berberliği alanında öğretmenlik yapmak için kendimi yeterli bulmuyorum.	1	5,0	6	30,0	0	0,0	7	35,0	6	30,0	20	100
7. Tüm gün aynı sınıfa derse girmek sıkıcı oluyor.	0	0,0	2	10,0	3	15,0	7	35,0	8	40,0	20	100
8. Konular ve ders saatleri uyumsuz olduğu için, dersler verimli olmuyor.	0	0,0	5	25,0	2	10,0	10	50,0	3	15,0	20	100
9. Atölye kullanımı olmadığı için dersler verimsiz oluyor.	2	10,0	2	10,0	0	0,0	8	40,0	8	40,0	20	100
10. Erkek berberliği eğitimi için yeterli kaynak olmaması ders verimini düşürüyor.	1	5,0	1	5,0	1	5,0	8	40,0	9	45,0	20	100

(1) 'Bu programda isteyerek öğretmenlik yapıyorum' görüşüne öğretmenlerin %15'i kesinlikle katılmamakta, %10'u katılmamakta, %5'i kararsız kalmakta, %45'i katılmakta, %25'i kesinlikle katılmaktadır. Öğretmenlerin yarıdan fazlasının erkek berberliği programında isteyerek öğretmenlik yaptığı görülmektedir. Ancak üçte biri ya kararsızdır ya da bu programda öğretmenlik yapmak istememektedir.

(2) 'Her hafta, okul gününü sabırsızlıkla bekliyorum' görüşüne öğretmenlerin %20'si kesinlikle katılmamakta, %20'si katılmamakta, %25'i kararsız kalmakta, %35'i katılmaktadır. Öğretmenlerin yarısına yakını bu görüşe katılmamaktadır. Bunun sebebi erkek berberliği programında öğretmenlik yapan bireylerin asıl branşlarının güzellik ve saç bakım hizmetleri olması yani bayan kuaförlüğüdür. Bu nedenle bu öğretmenler erkek berberliği değil bayan kuaförlüğü programında öğretmenlik yapmak istiyor olabilirler.

(3) 'MEM'de öğretmenlik yapmaktan zevk almıyorum' görüşüne öğretmenlerin %25'i kesinlikle katılmamakta, %15'i katılmamakta %10'u kararsız kalmakta, %35'i katılmakta, %15'i kesinlikle katılmaktadır. Öğretmenlerinin yarısının MEM'de öğretmenlik yapmaktan zevk almadıkları anlaşılmıştır.

(4) ‘Bütün dersleri teorik işlemek zorunda olduğum için derslerde sıkılıyorum ve MEM’e gelmek istemiyorum.’ görüşüne öğretmenlerin %20’si kesinlikle katılmamakta, %35’i katılmamakta, %5’i kararsız kalmakta, %25’i katılmakta, %15’i kesinlikle katılmaktadır. Öğretmenlerin yarıdan biraz fazlası bu görüşe katılmamakla birlikte %40’ı katılmaktadır.

(5) ‘Berberlik eğitim programını yeterli bulmuyorum’ görüşüne öğretmenlerin %5’i kesinlikle katılmamakta, %25’i katılmamakta, %10’u kararsız kalmakta, %30’u katılmakta, %30’u kesinlikle katılmaktadır. Öğretmenlerin yarısından fazlası bu görüşe katılmakta, başka bir deyişle öğretmenler erkek berberliği eğitim programını yeterli bulmamaktadır.

(6) Öğretmenler ‘erkek berberliği alanında öğretmenlik yapmak için kendimi yeterli bulmuyorum’ görüşüne %5 kesinlikle katılmamakta, %30 katılmamakta, %35 katılmakta, %30 kesinlikle katılmakta olduklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yarısından fazlası bu görüşe katılmaktadır. Daha öncede belirtildiği gibi erkek berberliği derslerine giren öğretmenlerin asıl branşlarının saç yapımı ve güzellik hizmetleri olması yani bayan kuaförlüğü olması kendilerini yeterli hissetmelerine yol açmış olabilir.

(7) Öğretmenler ‘tüm gün aynı sınıfa derse girmek sıkıcı oluyor’ görüşüne %10 katılmamakta, %15 kararsız kalmakta, %35 katılmakta, %40 kesinlikle katılmaktadır. Öğretmenlerin dörtte üçünün bu görüşe katıldığı görülmektedir.

(8) ‘Konular ve ders saatleri uyumsuz olduğu için, dersler verimli olmuyor’ görüşüne öğretmenlerin %25’i katılmamakta, %10’u kararsız kalmakta, %50’si katılmakta, %15’i kesinlikle katılmaktadır. Öğretmenlerin yarısından fazlasının bu görüşe katıldığı belirlenmiştir.

(9) Öğretmenler ‘atölye kullanımı olmadığı için dersler verimsiz oluyor’ görüşüne %10 kesinlikle katılmamakta, %10 katılmamakta, %40 katılmakta, %40 kesinlikle katılmakta olduklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin tamamına yakını bu görüşe katılmaktadır. Saç bakımı, saça kalıcı şekil verme, saça geçici şekil verme, saça renk verme, sakal bıyık traşı, saç kesimi gibi derslerin uygulama destekli işlenmesi derslerin daha başarılı olmasını sağlayacaktır. Bu derslerin yalnızca teorik işlenmesi, derslerin verimini olumsuz yönde etkiliyor olabilir.

(10) ‘Erkek berberliği eğitimi için yeterli kaynak olmaması ders verimini düşürüyor’ görüşüne öğretmenlerin %5’i kesinlikle katılmamakta, %5’i katılmamakta, %5’i kararsız kalmakta, %40’ı katılmakta, %45’i kesinlikle katılmaktadır. Öğretmenlerin tamamına yakını bu görüşe katılmaktadır. Piyasada bir erkek berberinin

deneyimlerine dayanarak yazılmış bir kitap ve erkek berberliği ile ilgili modüller dışında başka kaynak bulunmamaktadır. Bu kaynakların yeterli olmaması öğretmenlerin bu görüşe katılma nedeni olabilir.

Öğretmenlerin programdan genel memnuniyet düzeyine ilişkin görüşlerine genel olarak bakıldığında, öğretmenlerin erkek berberliği programında isteyerek çalıştıkları, ancak MEM’de çalışmak istemedikleri, erkek berberliği alanında kendilerini yeterli hissetmedikleri, derslerin teorik işlenmesi ve atölyelerin kullanılmaması sonucu derslerin sıkıcı kaldığı ve yeterli kaynak olmaması nedeniyle ders veriminin azaldığı sonucu çıkarılmaktadır.

KAYNAKÇA

AKSU, F. A. (1995). Ankara'da Geleneksel Erkek Berberliği. Ankara: Kültür Bakanlığı.

ALKAN, C. (2001). Mesleki ve Teknik Eğitimin Esasları. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım

ATAK, M. (2005). Türkiye'de Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitimi Veren rgn ve Yaygın Eğitim Kurumlarının Programlarındaki Alan Derslerinin Karşılaştırmalı Değerlendirilmesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

AVCI BOZ, H. (1993). Ankara ilinde ıraklık ve Meslek Eğitimi Yasası Kapsamındaki Meslek Alanlarında alışan çocukların alışma Yaşamı ve Eğitim-ğretim Uygulamalarına İlişkin Görüşler Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

BAşARAN, İ.E. (1993).Türkiye Eğitim Sistemi. Ankara: Kadıoğlu matbaası.

BAşBAKANLIK (1982). 2709 nolu Kanun. Resmi Gazete.s:17863C, 22, s:3 Ankara

BEKTAş, İ. (1991). 3308 Sayılı ıraklık ve Meslek Eğitim Kanunu Uygulamaları Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

BLOOM, B,S (1998).İnsan Nitelikleri ve Okulda ğrenme. (ev: Durmuş Ali zelik) İstanbul: MEB Yayınları.

BOZKURT, G. (2003). Kuaförlük Mesleğine Eleman Yetiştiren Eğitim Programlarına (örgün ve yaygın) Devam Eden Öğrencilerin, Mesleğin Gerektirdiği Niteliklere Sahip Olma Derecesi Açısından Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

BÜLBÜL, S. (1987). ‘Dünya’da ve Ülkemizde Yaygın Eğitim’ , Yaygın Eğitim ve Sorunları, TED XI. Eğitim Toplantısı, 12-13 Kasım 1987, TED Bilim Dizisi 11, Ankara, 27

BÜLBÜL, S. (1991). Halk Eğitimine Giriş. Eskişehir: AÖF Yayınları.

ÇAĞLAR, F. Y. (2006). İstanbul İli Mesleki Eğitim Merkezlerinde Yapılan, Kuaförlük Meslek Dalı Kalfalık Alanı, Meslek Bilgisi ve Pratik Uygulama Sınavlarının Yeterliliğinin İncelenmesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

ÇETİN, K. (1987). Türk Milli Eğitim Sistemi İçinde Çıraklık Eğitiminin Yeri Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

DEMİREL, Ö. (2000). Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme. Ankara: Pegem Yayıncılık.

DEMİREL, Ö. (2003). Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme. Ankara: Pegem Yayıncılık.

DENİZ, A. (2006). Kuaförlük Eğitim Programlarındaki Kalfalık Formasyonunun Sektör Beklentilerine Uygunluğu Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

DİNÇ, M. (1995). Türkiye'de 3308 Sayılı Çıraklık ve Mesleki Eğitimi Kanunu İle Getirilen Okul-Sanayi İşbirliği Sisteminin Uygulanmasının Değerlendirilmesi Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

DOĞAN, H. (1997). Eğitim Program Ve Öğretim Tasarımı. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.

DUMAN, A. (1991). 'Türkiye' de Yetişkin Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar', Eğitim ve Bilim, 15, (82), 43-46

ERTÜRK, S.(1982). Eğitimde Program Geliştirme, Ankara: Meteksan.

KARAAĞAÇLI, M. (1998). Temel İş Düzeyinde Öngörülen Mesleki Standart Boyutları. 16. Milli Eğitim Şurası Hazırlık Dökümanı, Ankara.

KILIÇ, E (1981). Halk Eğitiminde Kuram ve Uygulama, Ankara: TODAİE Yayınları 190 .

KÖKSAL, A. (1992). Çıraklık Eğitim Merkezi'ne Devam Eden ve Etmeyen 15-18 Yaş Grubu Çalışan Çocukların Çalışma Koşulları ve Sorunları Üzerinde Karşılaştırmalı Bir Araştırma. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

LİNDEMAN, C. (1996). Halk Eğitimin Anlamı, (çev: Celal Şentürk). Ankara: MEB Basımevi.

MADEN, N. (2006). Meslek Yüksekokulu Kuaförlük Bölümü Saç Yapımı II Programının Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Milli Eğitim Bakanlığı. (2001). Çıraklık Dönemi Erkek Berberliği, Kuaförlük, Cilt Bakımı ve Güzellik Meslek Dallarını Eğitim Programı, 4.Akşam Sanat Okulu Matbaası, Ankara.

M.E.G.S.B. (1987). Milli Eğitim Temel Kanunu ve İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Ankara

Milli Eğitim Bakanlığı. (2005) Tebliğler Dergisi, 2577, (68), 769.

SAĞLAM, A.(2002) Meslek Lisesi Kuaförlük Bölümü Saç Bakımı ve Yapımı I Dersi Değerlendirmesi ve Yeni Bir Program Model Analizi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

SARIDOĞAN MAT, İ. (2003). Halk Eğitimi Merkezlerinde Uygulanan Kuaförlük Meslek Dalı, Saç Bakımı ve Yapımı Kursu Eğitim Programı Hakkındaki Katılımcı Görüşlerinin Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.

SEZGİN, İ. (1994). Mesleki ve Teknik Eğitimde Program Geliştirme. Ankara: Gazi Kitabevi.

SEZGİN, İ. (2000). Mesleki ve Teknik Eğitimde Program Geliştirme. Ankara: Gazi Kitabevi.

ŞEKERCİ, Ş. (1993). Ankara'da Çıraklık Okullarına Devam Eden 14-22 Yaş Grubundaki Bazı İşçilerin Beslenme Durumu ve Bunu Etkileyen Faktörler Üzerinde bir Araştırma, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

ŞİMŞEK, S. (2003). Meslek Lisesi Kuaförlü- Cilt Bakımı ve Güzellik Bölümü Öğrencilerinin Beceri Eğitiminde Karşılaştıkları Sıkıntılar Meslek Yüksekokulu Kuaförlük Bölümü Saç Yapımı II programının değerlendirilmesi. Yayınlanmış Yüksek Lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Türk Dil Kurumu. (1969). Türkçe Sözlük (Genişletilmiş baskı). Ankara: TDK

TİSK (1997). Türkiye ve Dünyada Mesleki Eğitim, Tisk Yayın No:168, Ankara.

YAPICI, Mehmet. (2003). Yaygın Eğitim. Bilim, Eğitim ve Düşünce Dergisi. 3; web: www.universite-toplum.org/text.php3?id=122 – adresinden 23.07.2009’da alınmıştır.

YILDIRIM, M. (2007). Saça Renk Verme Teknikleri I ve Saça Renk Verme Teknikleri II Derslerinin İçeriğine İlişkin Görüşler. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

YILDIRIM, Ş. (1992). Çıraklık Eğitim Merkezlerinde 3308 Sayılı Yasaya Göre Yapılan Eğitimin Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

YILDIZ, H. (1993). Türkiye’de Çırakların ve Mesleki Eğitim gören Öğrencilerin Sosyal Güvenlikleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.